Primorski DNEVNIK

št. 99 (16.444) leto LV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190
Internet: *http/www.primorski.it/* **e-mail**: *redakcija@primorski.it*

1500 LIR
0,77 EVRA

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Filiale di Trieste

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
OPČINE - Tel. (040)21491
TRST - NABREŽINA
SESLJAN - BAZOVICA - DOMJO
Troja domača banka

SREDA, 28. APRILA 1999

Znak, ki ne potrjuje obljub

BOJAN BREZIGAR

Novica, da deželna uprava pri namestitvah novinarjev za tiskovna urada deželnega odbora in deželnega sveta ni upoštevala potrebe po znanju slovenščine, čeprav se je prijavilo kar lepo število kandidatov, ki obvladajo slovenščino, je nedvomno zaskrbljujoč pokazatelj nezanimanja za stvarnost, v kateri Dežela deluje. Tu ne gre samo za vprašanje slovenske manjšine in za dejstvo, da sta bila do pred kratkim tako pri deželni vladi kot tudi pri deželnem svetu zaposlena tudi novinarja z znanjem slovenščine, ki sta izhajala iz vrst manjšine, ampak za širino, ki bi bila potrebna v času, ko se Furlanija - Julijska krajina po padcu berlinskega zidu zopet intenzivno povezuje s svojim naravnim zaledjem.

Videti pa je, da je tokrat deželna vlada, ki je sicer v preteklosti pogosto kazala interes za sodelovanje s sosednjo Slovenijo in odprtost do problemov slovenske manjšine, zopet prevzela staro navado, ki je bila tako pogosto v veljavi v prvi republiki. Ne vemo sicer, ali je pravladala strankarska logika in prepričani smo, da se bodo tisti, ki so izbirali med kandidati, zaklinjali, da stranke pri tem niso imele nič. Mi pa si lahko mislimo, da so vsaj nekatere stranke, ki sestavljajo deželno večino, tokrat pristavile svoj lonček, saj je bila porcija kar zanimiva: imeti »prijatelja« v tiskovnem uradi je namreč vselej zelo koristno...

Sicer pa slišimo govorice, da po razpisu za izbiro kandidatov niso sestavili ustreznega pravilnika in da tudi niso bili izdelani kriteriji, če izvzamemo, da je bilo na razpisu med kriteriji navedeno znanje jezikov (!), in da bi torej znal kateri izmed izločenih kandidatov vložiti priziv na deželno upravnoi sodišče. Ne vemo, ali se bo to zgodilo in pravzaprav nas to ne zanima: o upravni zakonitosti postopka naj pač odloča pristojni organ.

Mnogo bolj nas zanima politični aspekt. Ob umestitvi sedanjega deželnega odbora smo napovedali, da bomo njegovo delo ocenjevali po dejanjih. V preteklih mesecih smo njegovo delo pozorno spremljali in tudi pozitivne ocene niso izostale. Tokrat pa moramo žal reči, da je naša ocena lahko samo negativna. Gre za slab znak, ki ne potrjuje obljub.

NATO-ZRJ / MEDTEM KO ZRAČNIM NAPADOM NI VIDETI KONCA

Nato računa na Moskvo za konec vojne na Balkanu

MOSKVA, BEOGRAD - Moskva postaja vedno bolj važna za politično rešitev kosovske vojne in zračnih napadov na Jugoslavijo. Podtajnik pri ameriškem zunanjem ministrstvu Talbott se je včeraj tri ure pogovarjal z ruskim odposlancem za ZRJ Črnomirdinom, predtem se je sestal z ruskim zunanjim ministrom Ivanovom in se telefonsko pogovarjal s premierom Primakovom. Vsebina pogovorov je povsem razumljivo tajna, tako Talbott kot Černomirdin in Ivanov pa so bili kot kaže še kar zadovoljni. Medtem ko le redki verjamejo Draškovićevim izjavam o Miloševićevi razpoložljivosti za prisotnost modrih čelad v Kosovu, je to potrdil tudi libijski veleposlanik v Rimu Al Obeidi, saj je o tem Milošević obvestil libijskega voditelja Gadafija. Ker pa Milošević zahteva, da med vojaškimi silami ni vojakov zveze Nato, ta predlog ne bo prekinil bombardiranj. Ta so se 34. noč osredotočila predvsem na severno Srbijo in tako pokvarila včerajšnji državni praznik. Po treh mirnih nočeh so ponovno bombardirali neboticnik, kjer je sedež Miloševićeve stranke in dve režimski televizijski postaji **(na sliki AP)** . Tokrat so raketirali televizijske antene in oddajnike na strehi. Srbski viri so za notranje potrebe sporočili, da je bilo do sedaj 400 mrtvih, Varnostnemu svetu pa sporočili, da je mrtvih več kot tisoč.

Na 3. strani

Uslužbenci GM proti krčenju

TRST - Krčenje dejavnosti ni rešitev za današnji obstoj in nadaljnji razvoj Glasbene matice: na novinarski konferenci so sindikalni predstavniki uslužbencev GM naglasili, da so za preživetje ustanove danes prvenstvenega pomena podržavljenje šole (slovenska sekcija pri »Tartiniju«), združitev z goriškim centrom »Komel«, jasen vpogled v sredstva, ki jih namenja Slovenija, z njihovo prerazdelitvijo in enakomernejša porazdelitev žrtev znotraj GM (z morebitnim povišanjem šolnin).

Na 6. strani

Dežela odkupila goriško bolnišnico

GORICA - Na Deželi so včeraj podpisali dogovor z verskim redom usmiljenih bratov za odkup bolnišnice Janeza od Boga v Gorici. Skupno bo operacija stala deželo več kot 28 milijard in jo bodo izvedli do konca leta, nakar naj bi v treh letih z dodatnim stroškom 50 milijard dogradili kompleks in vanj preselili splošno bolnišnico. Za selitev se je predsinoči opredelila tudi večina v goriškem občinskem svetu. Sedaj je pričakovati kako novo potezo nasprotnikov selitve, ki menijo, da odkup poslopja še ni obvezujoč za selitev bolnišnice.

Na 12. strani

Dr. Diego Marvin novi predsednik KB

GORICA - Komercialist dr. Diego Marvin je novi predsednik goriške Kmečke banke. Izvolil ga je upravni svet po ponedeljkovi skupščini članov, na kateri je prejela večino mest v upravnem svetu lista, ki jo sestavlja sindikat malih delničarjev, torej prejšnjih lastnikov KB. Dosedanji predsednik Peter Sanzin se je umaknil iz vodstva, kot je že pred časom napovedal. Na skupščini so podali podatke o uspešnosti lanskega poslovnega leta, iz katerih izhaja, da si je banka ponovno pridobila zaupanje klientov.

Na 14. strani

LJUBLJANA / VRSTA SLOVESNOSTI

V Sloveniji Dan upora

LJUBLJANA - V Športnem parku Kodeljevo v Ljubljani je bilo ob državnem prazniku, dnevu upora proti okupatorju, javno zborovanje z geslom Z uporom v svobodo - svobodni v Evropo, ki ga je pripravila Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Ljubljane in Slovenije. Številne udeležence zborovanja iz vse Slovenije ter iz Italije, Avstrije in Hrvaške, zbralo se jih je najmanj 3000, sta pozdravila predsednik ZZB NOB Ljubljana Janko Heberle in ljubljanska županja Vika Potočnik, osrednji govor pa je imel predsednik sveta ZZB NOB Slovenije Janez Stanovnik.

Osrednja državna slovesnost ob letošnjem prazniku pa je bila v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Slavnostni govornik je bil akademik Boris Paternu, ki je pomembnen del svojega znanstvenega dela posvetil raziskovanju umetniške ustvarjalnosti v času NOB. V umetniškem programu, s katerim se je prireditev začela, sta nastopila med drugimi orkester Slovenske vojske pod vodstvom dirigenta Francija Rizmala in Partizanski pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom Franca Gornika.

Na 13. strani

SKGZ / V TRSTU OBČNI ZBOR

V ospredju finančni problemi in manjšinska organiziranost

TRST - Na letnem občnem zboru Skgz so predsinočnjim predstavniki članic zveze odobrili lanski finančni obračun in letošnji predračun. Iz finančnih dokumentov izhaja, da je krovna organizacija v težkem položaju, saj prispevki iz Rima ne sledijo naraščanju stroškov, iz Slovenije pa se glede na inflacijo celo krčijo. Predsednik Skgz Rudi Pavšič je podal poročilo, v katerem je orisal osrednje teme sedanjega dogajanja v okviru manjšinske organiziranosti.

V zvezo sta bili sprejeti dve novi članici, in sicer Deželna kmečka zveza in goriško Slovensko gospodarsko združenje.

Na 2. strani

PREDSINOČNJIM / OB PRISOTNOSTI 25 ČLANIC NA 33

Na letnem občnem zboru obračun zveze, ki je »prišla iz temnega tunela«

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza je imela prejšnji večer v Gregorčičevi dvorani svoj prvi redni letni občni zbor na podlagi novega pravilnika, ki ureja delo zveze od lanskega decembra. Gre za manj formalno zasedanje, na katerem je po en sam predstavnik za vsako včlanjeno organizacijo (od 33 članic je bilo prisotnih 25 predstavnikov): predsednik je orisal obračun delovanja v zadnjem letu in perspektive zveze, podali so tudi blagajniško poročilo, iz katerega izhaja obračun za lansko leto in proračun za letošnje, po poročilu nadzornega odbora in razpravi pa so tudi sprejeli dve novi članici zveze, in sicer Deželno Kmečko zvezo in Slovensko gospodarsko združenje iz Gorice.

Namen občnega zbora, je naglasila predsedujoča Jole Namor, je prozorni prikaz stanja in delovanja zveze, kar velja tudi s finančnega vidika, in to ne samo zaradi dejstva, da je Skgz lani prvič prejela prispevke iz deželnih virov. Po poročilu predsednika Rudija Pavšiča, ki ga objavljamo v celoti na drugem mestu, je Rado Race podal blagajniško poročilo, v katerem so jasno orisani okviri težav, ki pestijo to kot ostale organizacije slovenske manjšine: medtem ko se stroški nujno večajo, so prispevki iz Rima že 8 let nespremenjeni, predvideni prispevki iz Slovenije za letošnje leto pa so enaki lanskim, vendar so ob 6-odstotni inflaciji v resnici manjši, iz lani dodeljenih prispevkov pa je izpadlo pol milijarde lir. Sredstva so torej zadostna samo za golo preživetje organizacije, perspektive pa kažejo na nadaljno obubožanje, če se ne bo povečala pomoč iz Ljubljane.

Poročilo nadzornega odbora je podala Živa Gruden, ki je naglasila, da po skoraj dveh letih od zadnjega rednega občnega zbora in po lanskih statutarnih spremembah zveza redno deluje. V razpravo je prvi posegel Drago Štoka, ki je spregovoril o težavah Glasbene matice (njegov govor objavljamo na 6. strani), za njim še Ace Mermolja o političnem trenutku, o kontingentnih težavah ter o okviru odnosov s tukajšnjo večinsko stvarnostjo. Branko Jazbec je podal svoje misli o negativnih posledicah vojne, o zastoju postopka za zakonsko zaščito in o nezadovoljivih odnosih s Slovenijo, Jurij Kuferzin pa se je osredotočil na vprašanje sodelovanja med krovnima organizacijama, ki se ugodno razvija, medtem ko je problematična vloga skupnega predstavništva, ki stagnira in je neučinkovito. Zadnji je posegel v razpravo Viljem Černo, ki je poudaril pomen enotnega nastopa tudi v odnosu do italijanskih sogovornikov in pozval krovni organizaciji, naj izdelata skupno strategijo za videmsko pokrajino.

Na koncu je občni zbor odobril finančne dokumente zveze, za katero je predsednik Pavšič z upravičenim zadovoljstvom ugotovil, da »je prišla iz temnega tunela.«

Za mizo blagajnik Race, predsednik Pavšič, predsedujoča Namor in nadzornica Gruden.

Poročilo predsednika Skgz Rudija Pavšiča o problemih in perspektivah prehodne faze

Na zadnjem občnem zboru, ki smo ga pred letom dni organizirali v Saležu, smo se vprašali, kakšna naj bo SKGZ oziroma naša narodnostna skupnost ob prehodu iz drugega v tretje tisočletje. Ugotovili smo, da je to največji in verjetno edini izziv, ki čaka našo skupnost in na katerega se premalo resno in strokovno pripravljamo. Bolj nas vznemirjajo vsakodnevne in sprotne problematike kot pa razmišljanje o našem jutri, ko bodo evropski integracijski tokovi zarisali drugačen zemljevid tega območja in ko bo sam status manjšine pomenil nekaj povsem drugačnega, kot ga mi danes pojmujemo.

Podobno razmišljanje velja tudi v odnosu med Slovenijo in manjšino. Resolucija, ki jo je soglasno sprejel slovenski parlament in ki predstavlja izhodišče razvoja teh odnosov, je doslej na žalost ostal pretežno na papirju. Strategija Republike Slovenije do svojih manjšin nima potrebnega konceptualnega okvira, znotraj katerega bi se lahko reševala številna odprta vprašanja in zarisovale morebitne skupne pobude in ne samo na kulturnem, marveč tudi na drugih področjih, predvsem na gospodarskem.

Kriza organiziranega gospodarstva zahteva od vseh nas, da se udejanjijo določeni mehanizmi obrambe obstoječega in nadgradnje našega obmejnega gospodarstva. Jasno je, da gre za modele, ki ne smejo biti izraz prejšnjih.

Naslanjati se morajo na jasnih izbirah in točno definiranih dinamikah, kjer se zasebno in organizirano gospodarstvo lahko prepletata in dopolnjujeta. Potrebna je torej dalekovidna strategija, v katero morajo biti angažirani vsi pristojni subjekti v zamejstvu in matični državi ter seveda tiste ustanove in sredine italijanske večine, ki so funkcionalne takšnemu razmišljanju. V novem kontekstu pripada manjšini vloga povezovalca in spodbujevalca vse tesnejših vezi med deželo in njenim širšim slovenskim zaledjem. Pri tem vidim nekakšno komplementarno vlogo, ki jo lahko odigravata civilna družba na eni ter javne uprave na drugi strani. Med prioritetami takšnega prepletanja in sodelovanja vsekakor sodi šolska problematika, ki doživlja dokaj razburljive trenutke in to tudi zaradi različnih in med seboj odbijajočih stališč, ki jih izraža naša manjšinska pluralnost. Verjetno prav šolsko vprašanje najbolje odraža našo neučinkovitost, ki se kaže v določeni razparceliranosti pogledov in načrtov.

Kar zadeva gospodarska vprašanja, lahko rečem, da smo udejanjili prvo fazo v logiki pogledov, ki so bili iznešeni na kongresu v Boljuncu, kjer smo sprejeli nekaj osnovnih smernic, ki naj bi postale vodilo našega bodočega dela.

Ustanovitev dveh skladov, goriškega in tržaškega, ter izkoriščanje določenih zakonskih ugodnosti, so nas usmerili v to, da smo našo gospodarsko-imovinsko stvarnost uokvirili znotraj naše organiziranosti in to v duhu jasnosti in prozornosti. Predstavniki naše Zveze in njenih članic sedijo v odborih obeh skladov ter v dogovoru načrtujejo, določajo smernice in se menijo o namembnosti morebitnih profitov. Tako je bilo zastavljeno na zadnjem kongresu, tako smo se operativno tudi aktivizirali.

Druga pomembna točka, ki je predstavljala enega od zaključnih izhodišč zadnjega kongresa SKGZ, je zadevala novo strategijo v odnosu do sorodne sredine: Sveta slovenskih organizacij. Začeli smo pot dogovarjanja in sodelovanja povsod tam, kjer je to mogoče. Umirili smo napetosti in dajali prednost temu, kar nas povezuje, kljub različnim pogledom, ki še vedno zaznamujejo vsebinskost obeh organizacij.

Rezultati so vidni in to verjetno blagodejno vpliva tudi na odnos, ki ga v zadnjem obdobju matična država ima do manjšine. šez mejo prečka vse manj ozkih strankarskih pogledov, več je pogovorov z državniškimi sredinami. Lahko rečem, da sta SKGZ in SSO postali prvi sogovornici matice, kar je dobro in pametno, čeravno ne želita imeti nikakršne ekskluzive. Njuna skrb je, da primerno in učinkovito predstavljata interese tiste organiziranosti, ki se v njiju prepoznava.

Znotraj manjšinske stvarnosti vlada ta čas določena zmeda in upada določeno pričakovanje po hitrem in učinkovitem reševanju nekaterih pomembnih vprašanj, začenši z zakonsko zaščito.

Ne vem, če smo bili doslej preveč optimisti in si nadejali, da bodo nam naklonjene vladne večine kar po tekočem traku odpravljale odprta vprašanja.

Dejstvo je, da je stvarno rešenih vprašanj premalo na mizi. Najpomembnejše je gotovo priznanje dvojezične šole v ®petru, pričakovali pa smo, da bi bil spisek daljši in da bi vseboval tudi ureditev slovenske sekcije konservatorija, vidljivost slovenskih programov RAI v Benečiji, dokočno ureditev finančnih težav glede prispevkov Primorskemu dnevniku in Novemu Matajurju ter marsikaj drugega, kar smo v skupnem dokumentu pred leti posredovali državnemu sekretarju Fassinu.

Da so nekatere problematike zaostale, nosi določeno odgovornost tudi Skupno zastopstvo, ki prav v tem času kaže znake dotrajanosti in premajhne politične učinkovitosti. Občutek je, da v naši skupnosti prevladujejo bolj interesi posameznih komponent kot pa skupna strategija ter skupno razmišljanje in nastopanje.

Naša šibkost pa ne sme biti alibi, da lahko upravičimo rimski prepočasni iter pri reševanju naših upravičenih zahtev.

Zamislimo si, kako bi na manjšino negativno vplivalo dejstvo, da bi se tokratna parlamentarna mandatna doba iztekla, ne da bi bila naši skupnosti zagotovljena zakonska zaščita. Udarilo bi posebno po našem laično-levičarskem gibanju, z vsemi posledicami, ki bi jih znalo vnesti v našo družbo. Glas bi dvignili tisti, ki so od vedno nasprotovali dialogu in sodelovanju med manjšino in večino. Okrepile bi se močno obarvane nacionalne ideje, ki gradijo na zaprtosti in etničnemu nasprotovanju.

Za vsako ceno torej se moramo izogniti takšnim možnim scenarijem in to tudi zaradi dejstva, ker je naša skupnost dokaj utrujena in potrebuje znake optimizma.

V bistvu se dnevno ukvarjamo z reševanjem odprtih problemov in ko nam uspe rešiti enega, se nam takoj pojavi drugi. In stvar se ponavlja.

V zadnjih dneh sta v ospredju vprašanji Glasbene matice in finančnih težav pri Primorskem dnevniku. Glede zadnjega obstajajo možnosti rešitve tako, da se v Rimu poviša prispevek, ki je po zakonu namenjen raznim časopisom in samemu dnevniku.

Prepričan sem, da bodo naši politični predstavniki uspešno našli rešitev in našemu edinemu dnevniku preprečili dodatne krizne trenutke.

Kar zadeva Glasbeno matico pa menimo, da je potrebna celovita ocena vprašanja glasbenega šolstva v zamejstvu. Potrebno je določeno poenotenje v luči boljšega gospodarjenja in večje vsebinske učinkovitosti. Ob tem pa je tudi potrebno, da se finančni načrti uresničujejo v logiki razpoložljivih sredstev.

Sicer je na dlani, da naša organiziranost potrebuje preureditev, tako s finančnega kot tudi z vsebinskega vidika. Danes delujemo še v logiki sistema, ki ga ni več.

In prav to je po moji oceni središčno vprašanje, ki zadeva celotno manjšinsko organiziranost, v prvi vrsti pa obe krovni organizaciji. Imeti moramo sposobnost, da sprožimo monitoražo nad celotno stvarnostjo, da pripravimo določen načrt, ki bo slonel na konsenzu, in da ga potem začenjamo uresničevati.

Še tega ne bomo storili, ali če bomo predolgo čakali na začetek tega procesa, bomo škodovali naši skupnosti in se obenem izneverili našim osnovnim nalogam.

Reorganizacijo pa ne smemo pojmovati izključno s finančnega vidika. Gre predvsem za vprašanje vsebin in razmišljanja, ali naša organiziranost, takšna, kakršna je, najboljše odgovarja potrebam našega časa.

Upoštevati moramo, da nad nami ni tiste tople grede, ki nas je ob hujših vremenskih neprilikah varovala in nas zaščitila pred najhujšim. Delujemo brez varnostnih pasov in od nas samih bo odslej odvisno, kako bomo znali splavati na suho.

Mit o vserazumevajoči matični domovini ter logiko avtomatične podpore nam v Rimu naklonjenih sredin bo treba zamenjati s stvarnostjo, ki je nekoliko drugačna.

Zaradi tega potrebujemo znotraj nas večjo povezanost in čut po solidarnosti in sodelovanju. Vse več je primerov, ko se posamezne sredine posvečajo izključno same sebi in ne iščejo odgovorov na vprašanja v povezovanju in dialogu z bližnjim. Tudi med SKGZ-jem in članicami je sodelovanje nezadostno, čeravno se trudimo, da ne bi bilo tako.

Globoko verjamem v moč in prepričljivost naše široke organiziranosti. Ta predstavlja veliko bogastvo za celotno skupnost in je zato prav, da se tudi s tega mesta zahvalim vsem, ki tako ali drugače dan za dnem prispevajo k temu razvoju. Danes imamo na stotine večjih in manjših organiziranih sredin. Vsak dan beležimo na desetine pobud in prireditev, ki so ob koncih tedna še številčnejše.

Razpolagamo z izrednim bogastvom, ki ga je treba ohraniti in zanj skrbeti.

Naloga naše Zveze je, da se zaveda vsega tega in da še z večjo zagnanostjo usmeri del svojih energij, da bi zgoraj omenjeno bogastvo primerno kapitalizirala. Storiti moramo kakovostni korak tudi na področju naše strukturiranosti, ki mora postati bolj prožna in reaktivnejša.

Potrebne so nam nove strategije, da lahko bolj učinkovito in z večjo uspešnostjo postavimo podlago za novo kadrovsko politiko. Na tem področju smo odsotni preveliko časa, da bi si lahko privoščili še dodatno mirovanje. Rezultati naše šibkosti se kažejo že danes, tako v sami Zvezi kot v njenih članicah.

Dobra in učinkovita kadrovska politika je danes veliko težje uresničljiva kot pred leti. Svojčas smo jo namreč uresničevali tudi znotraj bogate delovne ponudbe.

Mladi, ki danes zapuščajo naše višje šole in univerze z vse večjo težavo najdejo zaposlitev znotraj manjšinskih gospodarskih in drugih krogov. To jih sili v italijanske sredine oziroma v zapuščanje manjšinskega območja. Začenja se izseljevanje v večja gospodarska in za delo vabljivejša središča. Po drugi strani pa vsem znane težave kulturnih sredin sili mlade intelektualce, da vse pogosteje iščejo svojo bodočnost v Sloveniji, kamor se je v zadnjih letih že izselilo nekaj naših najboljših kadrov.

Ali smo priče gospodarsko-kulturnemu eksodusu, ki bo znal našo skupnost postaviti v izredno izpostavljen položaj? Koliko pri tem lahko postorimo sami in koliko nam pri tem procesu lahko pomaga matična država tudi v vidiku novih evropskih integracij? To so vprašanja, ki ne morejo ostati dolgo časa brez odgovora, če ne želimo drseti v folklorizacijo manjšine, ki bi naši skupnosti odvzela tiste vitalne elemente razvoja in avtonomije, ki so jo od vedno okarakterizirale.I

izpostavil sem nekaj problemov, ki so po mojem mnenju središčne narave in ki za njihovo rešitev potrebujejo aktivno sodelovanje vseh. Potrebujemo novo strategijo razvoja naše manjšinske skupnosti, ki nas bo znala brez hujših travm vključiti v nove dinamike in izzive tretjega tisočletja. Potrebujemo jasen in obvezujoč dogovor vseh manjšinskih dejavnikov, nekakšen vsemanjšinski pakt. Določiti moramo nova pravila igre, pri katerih bodo za vsakogar jasno opredeljene pristojnosti.

V bistvu moramo preiti iz enega v drugi manjšinski sistem in čimprej skleniti zdajšnjo fazo, ki jo označujemo za prehodno.

RUSIJA-NATO / TALBOTT PRI IVANOVU IN ČRNOMIRDINU

Moskva postala središče naporov za politično rešitev kosovske vojne

Domnevnemu beograjskemu popuščanju ne verjame niti ruski zunanji minister Igor Ivanov

Vuk Drašković še vedno v ztraja, da jed Milošević pripravljen na dialog (Tedlefoto AP)

MOSKVA, BEOGRAD - Moskva postaja po mnenju zveze Nato pomemben ključ za politično rešitev kosovskega spopada. Podtajnik pri ameriškem zunanjem ministrstvu Strobe Talbott se je včeraj v Moskvi skoraj tri ure pogovarjal z ruskim odposlancem za ZRJ Viktorjem Černomirdinom, predtem se je sestal z ruskim zunanjim ministrom Igorjem Ivanovom in se telefonski pogovarjal z ruskim premierom Jevgenijem Primakovom.

Po pogovoru s Černomirdinom je Talbott izjavil, »da sta se zelo dobro razumela« in dodal, da s tem ni konec diplomatskih naporov, ki se bodo še nadaljevali. Talbott je izključil, da bi se ponovno sestal s Černomirdinom in je prav tako pohvalno ocenil pogovor z Igorjem Ivanovom. Ta je navedel, da sta s Talbottom spregovorila o »sličnih in bližnjih« stališčih glede problemov, ki jih imata Washington in Moskva. Ivanov je tudi izrazil svoje zadovoljstvo, da je Talbott poudaril veliko zanimanje washingtonske administracije, tako da bi v sodelovanju z Rusijo našli rešitev za kosovsko krizo. Drugega se o Talbottovih stikih in pogovorih ni izvedelo. Do kakega premika pa je brzkone prišlo, saj so se včeraj v Moskvi že širile govorice, da bi lahko Černomirdin že danes odpotoval v Beograd.

Kremelj pa je včeraj sporočil, da je ruski predsednik Boris Jelcin poslal svojemu jugoslovanskemu kolegu Slobodanu Miloševiću telegram, v katerem mu je zagotovil, da bo Moskva storila vse kar je v njeni moči, tako da bi čimprej našli rešitev za kosovsko krizo. Jelcin mu je obenem poudaril »dosledno rusko podporo suverenosti in ozemeljski celovitosti jugoslovanske republike«. Ruski predsednik je obenem poudaril, da je težko spremeniti položaj in ga spet spraviti na politične tirnice. To bo po njegovem zahtevalo »skupne napore« vseh vpletenih, ki morajo pokazati državniško modrost in dobro voljo. »V Rusiji z zaskrbljenostjo sledimo razvoju dogodkov v vaši državi in in globoko sočustvujemo z bratskim jugoslovanskim narodom, ki je tarča Natovih bombardiranj,« je navedel Jelcin in zaželel »prijateljski« Jugoslaviji, da bi vzpostavila mir v deželi, »ki je že toliko trpela«. Dlje od tega Jelcin ni šel, kar pomeni, da bo Rusija z besedami še vedno podpirala Jugoslavijo, a bo storila vse, da se ne bo vpletla v morebiten spopad.

Ruski zunanji minister Ivanov pa je včeraj spregovoril tudi o domnevnih razhajanjih v jugoslovanskem vodstvu in poudaril, da nimajo večje teže in da jih bo upošteval, če bodo spremenile uradno zadržanje Beograda. V bistvu Ivanov ne verjame izjavam premierovega namestnika Vuka Draškovića o Miloševićem pristanku na prisotnost vojaških sil OZN na Kosovu. Marsikdo je namreč prepričan, da Drašković blefira in poskuša le na morebiten političen izkupiček. Tega mnenja je tudi njegov nekdanji opozicijski kolega Zoran Đinđić, ki trdi, naj Zahod ne zaupa Draškoviću, ki se poskuša predstaviti Američanom kot vpliven sogovornik, a v bistvu nima nobene oblasti in ni niti seznanjen z Miloševićemi načrti. Drugi premierov namestnik četniški vojvoda Vojislav Šešelj, je včeraj izjavil, da se mora Srbija braniti »z orožjem proti tuji agresiji« in ne sme sprejeti nobenega sporazuma z Natom glede razporeditve tujih sil na Kosovu, ker bi to pomenilo »pravo izdajo«.

Na zasedanju sveta zveze Nato v Bruslju se je včeraj zbralo 19 veleposlanikov držav članic Severnoatlantske zveze, ki so med drugim razpravljali tudi o naftnem embargu proti Jugoslaviji, ki naj bi ga uveljavili z ladjami zveze Nato v Jadranu.

Makedonija se boji novega vala kosovskih izgnancev

LUXEMBOURG, SKOPJE, RIM - Makedonska vlada se boji, da bi v Makedonijo prispelo še 100 do 150 tisoč novih kosovskih beguncev. To je včeraj izjavil makedonski zunanji minister Aleksandar Dimitrov, ki je poudaril, da država ni v stanju sprejeti novih beguncev. Šef makedonske diplomacije je navedel, kako se je država pripravila na sprejem 20.000 beguncev, medtem ko jih je trenutno že 183 tisoč. Dimitrov je obenem izrazil svoje nasprotovanje morebitnemu vojaškemu posegu na Kosovu. Da Dimitrov ni pretiraval, je v Skoplju potrdila predstavnica Unhcr Paula Ghedini, ki je povedala, da so taborišča tako natrpana, da ne morejo sprejeti novih ljudi. Kar lahko storijo, je le namestitev plastičnih folij med enim in drugim šotorom. Medtem je v Ženevi predstavnik za tisk Unhcr Kris Janowski povedal, da kosovski izgnanci pričajo o množičnih umorih, posilstvih in prisilnem delu. Na Kosovu se torej dogajajo še hujši zločini kot so se dogajali med vojno v Bosni in Hercegovini. Medtem se je število kosovskih izgnancev v Albaniji povečalo na 365.500, da se tudi Albanija ubada z vse večjimi težavami.

V težavah s kosovskimi izgnanci pa se ne ubadata samo makedonska in albanska vlada, težave povzroča eksodus tudi italijanski Apuliji, saj so včeraj dopoldne prestregli kar 1.385 ilegalnih priseljencev, med katerimi je bilo največ Kosovarjev, tako da ne vedo več kam z njimi.

ZRAČNI NAPADI / PO NATOVIH TRDITVAH

Tarča napadov predvsem režimski propagandni stroj

Po srbskih trditvah je do sedaj v napadih umrlo 1.000 oseb

BRUSELJ, BEOGRAD - Iz generalštaba zveze Nato so včeraj potrdili, da so se v noči na torek potrudili, da bi zatemnili in utišili Miloševićev propagandni stroj in da bi uničili skladišča goriva. V 34. noči zračnih napadov so letala zveze Nato izvedla največ napadov na severnem delu Srbije, po treh mirnih nočeh pa sta odjeknili močni detonaciji tudi v Beogradu.Ob 1.06 sta raketi porušili antene štirih televizijskih in prav toliko radijskih postaj na poslovnem središču Ušće v Novem Beogradu.

To 23-nadstropno poslopje nekdanjega CK ZKJ, v katerem je sedaj imela svoj sedež vladajoča Socialistična partija Srbije, so zavezniška letala prvič bombardirala 21. aprila in precej poškodovala prva štiri in nekaj zadnjih nadstropij. Tokrat ni izbruhnil požar, zato pa je uničena strešna konstrukcija z antenskim stolpom.

Letališče pri Somborju je bilo ob 0.15 že drugo noč zapored tarča napadov zavezniških letal. Beograjski elektronski mediji poročajo o nizu močnih detonacij iz smeri letališča in ob tem dodajajo, da je bil ta objekt med prvimi cilji zveze Nato na samem začetku vojne.

Letala zveze Nato so ob 1.15 bombardirala most, ki povezuje vojvodinsko mesto Bačka Palanka s hrvaškim mestom Ilok. Tanjug poroča, da most ni bil neposredno zadet in da ni huje poškodovan.

Letala Severnoatlantskega zavezništva so okrog polnoči preletala tudi prestolnico Vojvodine, beograjski mediji pa poročajo, da je bilo slišati eno detonacijo iz smeri Fruška gora.

Elektronski mediji poročajo, da sta bila v notranjosti Srbije napadeni širši območji občin Užice in Kraljeva. Na planini Zlatibor pri Užicah je bila tarča napadov ponovno TV oddajnik, pri Kraljevu pa letališče Ladjevci, na katerega naj bi bilo izstreljeno 10 raket. Včeraj okrog poldneva so letala znova napadla civilne objekte na območju Kuršumlije, je poročala agencija Tanjug. Kot je navedel Tanjug, so trije izstrelki zavezniških sil zadeli most v vasi Visoka na cesti Kuršumlija-Podujevo. Pri tem naj bi nastala škoda tudi na bližnjih hišah. Zveza Nato je omenjeni most doslej poškodovala že trikrat. Đinđićeva opozicijska Demokratična stranka je sporočila, da je med bombardiranjem Kuršumlje življenje izgubilo 17 oseb, med katerimi tudi 11-letni otrok.

Srbska ministrica za zdravje Leposava Miličević pa je včeraj sporočila, da je od začetka napadov zveze Nato na ZRJ 24. marca v Srbiji umrlo več kot 400 ljudi, več kot 4000 civilnih oseb pa je bilo ranjenih. Število je brzkone nižje od resničnega, saj srbski propagandni stroj nerad poroča o žrtvah. Varnostnemu svetu pa je sinoči sporočil, da je umrlo več kot tisoč oseb.

Britanski obrambni minister Robin Cook pa je v sporočilu srbskemu ljudstvu navedel, da bodo že ta teden stopili v akcijo ameriški jurišni helikopterji apache. Cook je izrazil obžalovanje, da sta si sedaj sovražni državi, ki sta bili zaveznici v boju proti nacizmu. Po njegovem je vsega tega kriv Milošević, ki še vedno upa, da bo vnesel razdor v vrste članic Nato, kar pa mu ne bo uspelo. Šef britanske diplomacije je tudi navedel, da se iz dneva v dan šibi Miloševićev vojaški stroj in da se veča število dezerterjev, ki nočejo umreti za Miloševića.(STA/CR)

Pripadniki 8. francoskega regimenta med manevri v makedonski vasi Slupčeno (Telefoto AP)

Mladi o trebenskem srečanju o Kosovu

Spoštovani slovensko-manjšinski dinozaver!

Mladi, o katerih ste pisali v četrtkovi glosi in ki smo priredili srečanje v Trebčah, bi radi pojasnili nekatere izmed naših pogledov na kosovsko krizo, ki ste jih mogoče Vi prezrli ali slabo razumeli.

Za začetek naj povemo, da večera niso organizirali samo Trebenci, temveč skupina mladih iz različnih krajev. Ampak preidimo h ključnim vprašanjem!

Srečanje je bilo organizirano v duhu pacifizma, kot je pričala tudi zastava, ki smo jo obesili na steno, z napisom »Mir-Pace«. Tudi naše geslo na vabilih smo povzeli iz popevke nekdanjega Beatla Johna Lennona, ki je s temi besedami izkazoval svoj protest in protest svoje generacije proti vojni v Vietnamu. Zato se nam je zdelo umestno in tudi lepo, da uporabimo stavek »All we are sayin'is give peace a chance« tudi ob našem mirovnem protestu proti vojni v Jugoslaviji. Obenem pa smo želeli, da izpade tudi nekako provokativno do tistih, ki so danes na vladi v zadhonih državah in odločajo o vojni, medtem ko so v 60. letih tudi sami nasprotovali ameriški politiki.

Nihče izmed nas se torej ne identificira ne z italijansko vlado, še manj pa z Miloševičevim režimom. Vsi smo odločno proti etničnemu čiščenju Albancev na Kosovu in vsi sočustvujemo z njihovo tragedijo. Zdi se nam, da je to poudaril tudi naš srbski gost Đura Vuksa, ki je tudi sam demonstriral proti Miloševiću po beograjskih ulicah.

Definicije italijanskega zunanjega ministra Dinija, po katerih naj bi bilo kosovsko gibanje za osvoboditev deloma tudi mafijska organizacija, ni naša definicija.

Predobro se še spominjamo (čeprav jih nismo izkusili na lastni koži) grozot, ki jih je naš narod utrpel pod fašizmom. Prav zaradi tega trdimo, da tudi Kurdska delavska stranka ni teroristična organizacija, temveč, da se bori za pravice lastnega naroda. Vendar je to že drug problem, ki se nas v tem trenutku ne tiče in se nas verjetno tudi v prihodnosti ne bo, saj dvomimo, da bi ZDA in njihovi zavezniki kdaj napadli Turčijo in dopustili nastanek samostojne kurdske države.

Vrnimo se torej h kosovski krizi! Mogoče na ponedeljkovem večeru nismo spregovorili o kosovskih Albancih prav zaradi tega, ker se nam je zdelo sočutje s trpljenjem tega naroda samoumevno in ker nas dolge karavane izmučenih, lačnih, mokrih in obupanih beguncev puščajo brez besed. O tem nam namreč že obširno poročajo občila. Hoteli smo izvedeti za druge stvari, na primer o Miloševiću in pokornosti srbskega naroda, pa seveda tudi o vlogi Italije in Evrope v tej vojni. Vendar to še ne pomeni, da se mi identificiramo z njim. Hoteli smo razumeti razloge vojne in skupaj s povabljenimi gosti iskati rešitev, da bi Balkan mogoče čimprej in za čim nižjo ceno prešel iz etničnih čiščenj v integracijski proces, ki je zajel ostale Evropske in tudi nekatere balkanske države.

Ne moremo se strinjati z Vami, ko pravite, da je skrbski narod kriv za balkansko klanje. Naroda ne smemo nikoli postaviti na zatožno klop. Naše upanje je, da bi morali Vi kot zgodovinar biti toliko bolj objektivni. Za balkansko klanje so krive druge okoliščine, zgodovina teh narodov in tisti ljudje, ki izrabljajo svojo oblast v nepoštene namene. In zakaj ne? Danes smo tudi mi krivi, saj bombniki zahodnih zaveznikov vzletajo prav iz baz, ki se nahajajo na italijanskih tleh. Torej, da zaključimo s tem vprašanjem: če obsojamo ZDA pohlepa po nadvladi na svetu ter nemoč Evrope, to še ne pomeni, da poveličujemo Srbijo in njenega voditelja.

Kar se tiče identifikacije s Slovenijo, o tem sploh nismo razmišljali. Zrasli smo z matično domovino Jugoslavijo v ozadju, ki nam je bila simbol bratstva, enakosti in strpnosti. S solzami v očeh smo sledili posnetkom Titovega pogreba po televiziji, zato smo razpad Jugoslavije doživeli boleče in prestrašeno. Prestrašeni smo bili pred bodočnostjo, ker je padel eden naših otroških mitov, ker nam je nenadoma zmanjkala ena gotovost. To je bila gotovost sožitja med narodi. Zmedeno smo potem prisostvovali še padcu berlinskega zidu in razkroju Sovjetske zveze. Tudi nam je včasih težko čutiti Slovenijo kot matično domovino. Zdi se nam oropana vseh vrednot, v katere smo nekdaj verjeli. Danes se nam zdi, kakor da Slovenija samo še čaka na vstop v Evropsko unijo in v pakt NATO ter se zaradi tega vede povsem nesamostojno in (oprostite še za izraz) "priliznjeno" do zahodnih velesil. Zato njena vlada podpira vojno, ne da bi si ob tem postavljala kakršnihkoli vprašanj. In po pravici povedano, mnenje Slovenije v tej vojni ne bi prav ničesar spremenilo. ZDA in Velika Britanija komaj še poslušajo Italijo, ki ima na svojih tleh njihove vojaške baze, iz katerih se dvigajo smrtonosna letala.

Naj končamo to pismo s ponovnim pozivom, ki združi nas vse, mlade in stare, Italijane in Slovence, Srbe in Albance, mogoče še enkrat preveč utopistično, idealistično, naivno... NAJ BO ČIMPREJ MIR!!!

Mirko Brus, Jan Budin, Eva Ciuk, Fabio Del Coco, Roberto Ferluga, Sara Ferluga, Karen Kante, Petra Kobau, Peter Korošic, Veruška Kuk, Biserka Simoneta, Alenka Spetič, Iztok Spetič, Andrejka Starec, Anja Starec, Mitja Starec, Tanja Sternad, Nina Taha, Igor Veljak, Igor Vodopivec

Kosovo in poročanje Primorskega dnevnika

Kot članica Zadruge Primorski dnevnik, kot redna bralka in kot Slovenka, ki sem vedno prispevala kolikor je v mojih močeh za ta naš dnevnik, vprašam, da bi dnevnik pravično obveščal o Natovih napadih, na Jugoslavijo. Mislim, da o beguncih, ki prvi nastradajo in so postali prve figure v tej umazani vojni je še precej pisanja. Rada bi vedela, namreč, kako lahko navaden slovenski človek ki bere samo Primorski dnevnik in gleda televizijo razume resnično dogajanje na Balkanu. Do danes vemo: preko časopisa in preko raznih govorov prof. Pirjevca in nekaterih predstavnikov, ki zagovarjajo enostranski bombni napad, da so Srbi tisti, ki so povzročili vse to. Da že od vedno je ta narod krut, ki se noče prilagoditi tako lepemu zahodnemu sistemu, zatira in muči vsakogar, ki govori drugače in ki ima drugačno vero. Praktično nam pravijo, da Srbija hoče postati velika in etnično čista. Slišali smo tudi od nekaterih naprednih ljudi, da Hitler, Mussolini in Milošević so na isti ravni. Danes vidim tako imenovane demokratične države kot so: Nemčija, Francija, Anglija in Italija; ki so skozi vso zgodovino napadale in ustanavljale kolonije skoraj po vsem svetu, do o Ameriki sploh ne govorimo; ko zopet napadajo samostojno suvereno državo, in to proti vsakemu načelu OZN, ni mi znano da so Srbi, kdaj v zgodovini kaj takega počeli. Čudno se mi zdi, da se noben časnikar, ki mu je pri srcu resnica ni nikoli poglobil v probleme, ki se tičejo obeh strani. Vprašam se zakaj do danes nisem še videla, kaj vsebuje tako imenovani sporazum »Rambuillet«, katerega ni podpisal Milošević in zato se je Nato, tako vsaj hinavsko pravijo odločil za bombni napad na Jugoslavijo, mislim, da če bi bil ta sporazum tako pravičen, bi o njem stalno pisali in ne bi omenili samo njegov naslov. Sprašujem se kaj se je dogajalo na Kosovu, ko vidim da v 50. letih se je večina prebivalcev znatno spremenila: prej 80 odst. Srbov sedaj samo 10 odst. Dobro vemo, da so bile napetosti na Kosovu tudi takrat, ko so imeli Albanci dosti pravic, mar niso nekateri od vedno zahtevali neodvisnost in celo odcepitev za Kosovo od Jugoslavije za ustanovitev velike Albanije. Danes živijo Albanci skupaj s Srbi tudi v ostalih delih Jugoslavije, kakšni so odnosi med njimi? S tem ne opravičujem niti en sam trenutek Miloševičevo politiko. Odsojam jo! A to ne pomeni da je treba z bombami, uničiti najprej Kosovo in potem celo Jugoslavijo. Zaključujem to pismo z veliko grenkobo in žalostjo v srcu, nimam povsem jasne pojme, vseeno pa kar vre iz mene prepričanje, da se z bombnimi napadi dogaja huda in velika krivica ki skriva zagotovo vse drugačne cilje, kot solidarnost in varnost kosovskih Albancev. Upam, da bomo na našem dnevniku prej ali slej brali kakšne so točke sporazuma »Rambouillet« in tudi pričevanja naših someščanov kot je zdravnik Andolina, ki so osebno bili prisotni na Kosovu; v teh tednih, žal tisti ki je hotel prebrati kakšne vtise in pričevanja so ti ljudje odnesli, je moral kupiti italijanski dnevnik »Il Piccolo«.

S spoštovanjem

Stanislava Mokole

Vsakdo ima pravico do svojega mnenja in Primorski dnevnik to pravico spoštuje. Mnenja posameznih podpisanih člankov pa seveda ne gre pripisovati uredništvu.

Primorski dnevnik tudi v kosovskem primeru poroča o dogodkih, v komentarjih pa smo že prvi dan izrazili dvom o uspešnosti takega vojaškega posega.

Ob tem pa seveda ne pozabljamo, da so Albanci v ZRJ manjšina in kot taki so nam blizu; razumemo njihove probleme in njihove zahteve.

Lansko leto je Primorski dnevnik priredil prvo srečanje manjšinskih dnevnikov v Evropi. Nanj je prišel tudi urednik kosovskega dnevnika v albanščini Rilindja. Povedal je, da je bil ta dnevnik ustanovljen leta 1945, takoj ob nastanku Titove Jugoslavije, a ga je leta 1990 Milošević ukinil. Od leta 1992 ga zopet izdajajo, vendar v Švici. To je le eden od številnih primerov, ki kažejo, da segajo korenine današnjih dogajanj precej daleč in da za ta razplet dogajanj zagotovo niso krivi kosovski Albanci. Navsezadnje kosovski Albanci, ki so že pred začetkom Natovih napadov zapustili rodno deželo, niso kaki turisti.

O sporazumu iz Rambouilleta smo obširno poročali, besedilo samo pa je na razpolago na internetu in je dolgo za približno deset strani Primorskega dnevnika. Menda ga ni časopisa, ki bi ga objavil v celoti.

Kar pa zadeva Il Piccolo, nam res ni znano, da bi bila njegova stališča tako protinatovska, da bi zadovoljila tiste bralce, ki nergajo nad Primorskim dnevnikom. Res pa je, da nekateri ljudje in tudi nekatere ustanove (mednje sodi tudi dr. Andolina) o svojem delu redno obveščajo italijanske medije, na Primorski dnevnik pa pozabljajo.

Če pa obstajajo bralci, ki soglašajo z Miloševičem in želijo to soglasje izpovedati, bomo njihova (podpisana) mnenja objavili tako, kot objavljamo druga mnenja.

Ur.

Popravek

Spoštovano uredništvo!

V moj sobotni članek »Gosposvetsko polje« se je vrinilo nekaj škratov in vsaj enega moram popraviti, saj zaradi zamenjave besede »enotno« namesto »etično« postane moja misel neprepoznavna. Pravilno je tako:

»Morda se /.../ prebudi v človeku iskrica /.../, ki vse svoje odločitve, besede in dejanja spravlja skozi osebno etično sito (in ne pod zastavo ideologije)...«

Lepa hvala za popravek.

Vera Tuta Ban

Popravek jemljemo na znanje in se za napako pri prepisovanju besedila opravičujemo avtorici in bralcem.

Ur.

Marko Sosič o intervjuju

Spoštovani,

Dne 25. aprila 1999, je bil v Primorskem dnevniku objavljen intervju z menoj, ki ga je podpisala gospa Bogomila Kravos. Želim Vas obvestiti, da intervjuja nisem avtoriziral in da me je dejstvo močno prizadelo. V pričakovanju Vašega pojasnila, prejmite moje pozdrave.

Marko Sosič, ravnatelj SSG

Pri objavi intervjuja je prišlo do neljubega sporazuma, za kar se Marku Sosiču opravičujemo.

Ur.

Zgodovinski spomin za bodočnost

Vesel sem, da se vedno več ljudi zanima za članke v Primorskem dnevniku, ki so objavljeni v rubrikah: "Zarišče, Odprta tribuna, pa tudi v Pismih bralcev." Znani slovenski časnikar mi je ob pregledu enega od naših časopisov dejal: "Poglejte, ta list sploh nima rubrike pisma bralcev! To je dokaz, da je papirnat! Koliko člankov gre mimo, ker so nezanimivi, pa tudi misli in ideje se ne kreš? ejo, to je važno! " Pri Primorskem, pa je drugače, ko je kakšna bolj "ostra tema", se takoj kdo oglasi, pa tudi telefoni vsaj pri meni doma redno pojejo ...

Gospa dr.Nadja Maganja nas je razveselila z zanimivim zapisom o TIGRU že 27. marca. Med drugim piše: "Zgodovinska stroka je napisala že vrsto temeljnih študij o tigrovskem gibanju ... Prav tako se mi zdi neprimerno in omalovaževalno mnenje, da so bili tigrovci prostozidarji. Ne berem nič takega, kar bi dišalo po prostozidarstvu, v pismih Simona Kosa in drugih takratnih akterjev..."/Zarišče 27. 3. /.

Pojdimo po vrsti! - Nikoli se nisem imel za izvedenca o vprašanju TIGR, kot tudi nisem in ne želim biti "zamejski lovec na tigre", kot so me okrtačili v ISKRI, glasilu KPI. Rad pa bi najprej odgovoril razgledanemu gospodu iz Trsta, ki je nekega našega Kraševca takole ogovoril, ko je prebral neki moj zapis: "Ti, kakšen je ta Kodelja? Kako da on piše o Tolminski? "

? ivel sem petnajst let v Baški Grapi in sem se tedaj, kljub vodilni ideološki oblasti, krepko soočal z ostanki zadnje vojne. Bile so še žive priče iz tega časa. To pa je vsekakor nekaj drugega, kot lahko napiše zgodovinska stroka iz takšnega ali drugačnega arhiva ali poročila, ki je tako ali drugače pristno ali ponarejeno. Cenjena dama menda ne ve, da so tudi meni odnesli zajetno gradivo ob preiskavi prav o tem času in sem imel krepko sitnost pri civilni in cerkveni oblasti. Tedaj sem se počutil kot mulec, ki draži pse, pa ga je pasji gospodar prijel za uho in krepko nabil po tistem delu telesa, kjer noga izgubi lepo ime. Zato si nisem upal nič več dokumentirati, ker sem vedel, da se bo to ponovno dogodilo... Vsi vidimo, da se prav o TIGRU nekateri članki pišejo času primerno. Tega gotovo še ni zapazila ga. dr. Nadja Maganja, ali pa je?, saj je poklicni zgodovinar, kar jaz nisem, naučili pa so me vsaj brati! Zelo spoštujem zgodovinsko stroko, ne pa stroko, ki potvarja dejstva in piše tako, kot je za čas primerno, pa še povrhu, da ja ne bi slučajno koga užalili! (Glej Katoliški Glas 27.4.1995. str. 5 - Pismo GMD) Mimogrede: "Te dni sem čisto slučajno izvedel, da je bil Goriški Mohorjevi družbi ponujen rokopis knjige TIGR avtorice Mire Cencič. Avtorica ni pristala na pregled in ureditev dr. Branka Marušiča in tako je knjiga izšla pri Mladinski knjigi v Ljubljani leta 1997.- " Mogoče to tudi komu kaj pove!

Leta 1936 je bil iz Brestovice, odkoder je soupravljal tudi Jamlje s politično zahtevo premeščen na Grahovo ob Bači duhovnik Štefan Tonkli. Ta gospod je imel pri sebi sestro. Da sta se lahko preživljala, je sestra tudi šivala, kar je bilo za tisti čas normalno v tistem kraju. Šivalni stroj ji je kupil brat, ki je bil na domu v Breginju. Zato je prodal pol goveje črede, ki se je sestajala iz dveh krav, kar je bilo za breginjskega kmeta v tistem času veliko. Ta šivalni stroj je imel nazadnje v lasti zadnji živeči tigrovec v Baški Grapi. Ta si ga je prisvojil, ko je Tonkli moral ponoči zapustiti Grahovo in vse, kar je imel, ker bi ga drugače ubili. Omenjeni tigrovec je umrl pred kratkim. Kdo je, gotovo tudi ga. Nadja Maganja dobro ve! Kakšen odnos je do njega, tudi kot do tigrovca imela vodilna oblastna struktura v polpreteklem času, pa lahko vsakdo potrdi, ki je živel v Baški Grapi! Ta odnos se krepko razlikuje od zapisov, ki jih običajno beremo o tigru in tigrovcih!

Ne vem, kje je ga. dr. Nadja Maganja dobila potrditev, da so bili tigrovci prostozidarji? Sam sem napisal: "Na Grahovem v hišni štev. 50 pri Mežnarjevih je stanoval tudi eden od tigrovcev, ki je na podstrešju imel pravo skladišče protiverske literature, ki so jo izdajali framasoni." Če nekdo širi neko literaturo, ni obvezno, da je član organizacije, ki to literaturo izdaja. To pove zdrava pamet! - Nikoli nisem napisal, kdo je tigrovcem posredoval framasonsko protiversko literaturo in če so ti bili tudi povezani, ali celo člani jugoslovanske Lože, ki je pokrivala tedanji slovenski prostor v kraljevini Jugoslaviji in je izdajala to literaturo. - To naj raziskuje kdo drug!!! Vse te brošurice so imele navedbo, kje se dobijo in da jih izdajajo framasoni! Napisal pa sem to tudi zato, ker me je dr. Oskar Simčič spodbudil (!), da naj to dokumentiram! Čeprav zopet vemo da tigrovce v poznejših (!) letih dobimo včlanjene v najrazličnejših organizacijah.

Ob koncu še nekaj o Simonu Kosu. Iz vsega, kar je napisal on(!) in ne kdo drug, je razvidno, da je bil to srednje načitan, zelo pošten, domoljuben in rahlo naiven fant iz Ruta ali nemškorutarski fant. V to vas sem pešačil šest let redno in potem še devet prihajal z avtom. Poznal sem vse povojne vaščane kot tudi družino iz katere je izhajal Simon Kos. Ko so njegove posmrtne ostanke pripejali na Grahovo, ga je dales v Koriško Grapo spremljal g. Štefan Tonkli. Pogreb v Rutu se mi dozdeva, da ga je imel dr. Felc, nisem pa gotov. (Lahko se preveri!) Sto in stokrat sem se pri Krajevni skupnosti v Rutu jezil, da naj na Simonovem grobu napišejo, da je bil ustreljen kot talec, da je bil tigrovec (!), pa me nihče ni poslušal! Imel je napis: Simon Kos /letnica/ Padel za svobodo. Nad tem pa je bila vklesana rdeča zvezda! Ko je umrla njegova mama, sem jo pokopal jaz. Tedaj sem si po maši ob odprtem grobu, po verskem obredu dovolil nekaj, kar je bilo po tedanji jugoslovanki partijski zakonodaji prepovedano. Imel sem na grobu govor. Prebral sem tudi eno od Simonovih pisem mami, ki je bilo objavljeno v Družinski pratiki. Brat Ciril, Jože in sestra so se mi pozneje celo zahvalili, tovariši iz Nove Gorice in Tolmina pa so zelo postrani gledali in so si me krepko privoščili že isti večer v gostilni pri Brižarju na Grahovem!!! Za menoj je govoril še tedanji tolminski župan ing. Ferdo Papič, ki je imel lep govor o mami v stilu Cankarja! - Ob tem grobu se je potem nadaljeval cirkus. Svojci so postavili novo nagrobno ploščo in nanjo vpisali tudi ime mame. Nad njim pa samo Simon z letnicama. Tako, da se danes zelo težko dobi grob. Najde ga samo tisti, ki pozna domače ime Koroščevi. Nagrobna plošča je ista, kot je bila pred mamino smrtjo. To dokazuje slabo zbrisana - iztolčena - zvezda, ki jo lahko vsakdo vidi na hrbtni strani plošče, če tja pogleda! Tudi zaradi te malomarnosti sem velikokrat prosil, da bi se popravila vsaj z dodatnim napisom pri Simonu, pa se do danes ni.

Vse to je zapisano zato, da se o TIGR-u in tigrovcih pise posteno, in ne tako, kot piha veter, kar delajo nekateri naši slovesnki zgodovinarji in krojijo zgodovino po času in režimu! Ali pa vsi tisti, ki se bojijo, da bi se komu zaradi česar še zamerili! Zgodovina je in ostane zgodovina! S tem se bo gotovo strinjala tudi gospa dr. Nadja.Maganja.

Ambrož Kodelja

OGLEDALO

Ko časopisi samo »pokajo« novice

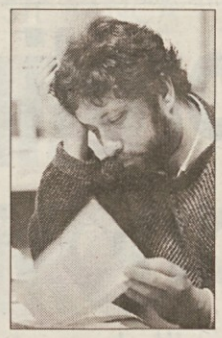

ACE MERMOLJA

Italijanski umetniški in novinarski krogi so v prejšnjih tednih praznovali 90-letnico dekana italijanskega novinarstva Indra Montanellija. Ne bi se pridruževal opevanju, čeprav mnogo pohval na njegov račun drži. Kljub svoji prodorni ironiji sodi Montanelli vendarle v romantično novinarstvo, ko se je časnikarska obrt spajala s pisateljskim talentom in je predpostavljala intelektualni zagon. Sodobno novinarstvo je tekoči trak novic, kjer mora poročevalec izbrati naslov, ki udari in nekaj podatkov, ki zapečatijo v bralcu sliko. Redki so bralci, ki uživajo ob stilu, zato so novice izdelane za jutranji kapučino. Še bolj skopa je televizija, ki zahteva tehniko, kjer je ob jedru novice bistvena njena predstavitev. V kontekstu postane slika osnovno prizorišče in novinar je igralec na vsebinsko natančno obeleženi sceni. Igra lahko traja minuto, pri daljših oddajah in reportažah mnogo več. Pisanje nadomesti predstava; razlika z gledališko igro je v neverjetni moči sprotne medijske igre dogodka.

Povedano se nanaša na tehniko, o kateri obstajajo razprave ter zapisana in nezapisana pravila. Dejstvo je, da s starejšo generacijo izginja določen tip novinarja, ki je brusil stil, bil na terenu, a tudi v knjižnici. Ob načinu in stilu ostaja žgoče vprašanje svobode. Montanelli je bil med tistimi novinarji, ki so si privoščili precejšnjo mero svobode. Lažje mu je bilo tudi zato, ker je izhajal iz trdne meščanske družine in vse življenje zagovarjal konservativni meščanski, to je vodilni, razred. Montanellijeva prednost je bila, da ni postal reakcionar in da si je dovolil ostro ironijo in kritiko na račun Italijanov in meščanstva, ki mu je pripadal. Kot star liberalec je težko razumel novodobne liberistične morske pse. Ni mogel na primer sprejeti Berlusconija, ker je sin nove buržuazije. Da bo jasneje: tiste buržoazije, ki se zanima bolj za šport kot za kulturo in raje sponsorizira Ronalda kot Picassa. V njenem meščanskem muzeju Gugenheim bi bile slike nogometašev, dirkalni avtomobili in hipertehnološke jadrnice, predvsem pa bi razstavljal kremplje in čekane uspešnih mož. Če zapustimo pozicije in razprtije znotraj vodilnih krogov, moramo ugotoviti, da v Italiji niso bili vsi na enak način svobodni. Povojna zgodovina nam bi odkrila vrsto makroskopskih manipulacij, a tudi dosežke, ko si je tisk upal zadeti srce oblasti. Kljub nekaterim očitnim zmagam (odstop Leoneja, odkrivanje manevrov za državni udar, itd.) je bilo mnogo glasov porinjenih na obrobje. Danes se glede svobode stvari spreminjajo, vendar ne vedno in samo v smeri večje prostosti. Spreminjajo se tudi kočjaži in manipulatorji. Včasih so najizraziteje vplivali politiki, danes lahko močneje pogojujejo vsebino lastniki gospodarske moči, to je kapitala in posledično medijev. Gre mnogokrat za iste ljudi, ki imajo ob denarju raje jadrnice kot pa slike in romane. S tem ne trdim, da so novinarji čreda ovc. Nedvomno pa gre za poklic, kjer se je treba znati prikupiti in kjer danes izstopajo drugačne sposobnosti od včerajšnje klasike.

Vztrajal bi še pri vprašanju svobode. Ponavljam se, ker sem se novinarstva učil pri majhnem časopisku, a vendarle še v času, ko je eden izmed najslavnejših slovenskih novinarjev pisal, da je Tito »skupek naših najboljših lastnosti«. S tem so se strinjali tudi mnogi v zamejstvu in na dnevniku, kjer sem se učil. V socializmu in v Sloveniji je bila umetnosti prepuščena dokajšnja svoboda. Res je, da so nekatere pomembne knjige ostale dolgo let v predalih založnikov. Res je, da so koga zaradi pesmi ali spisa obsodili na krajšo zaporno kazen. Nekateri intelektualci so doživeli še hujše stvari, vendar je v povprečju bila literatura dokaj prosto lovišče. Nad tiskom in televizijo je bila kontrola veliko ostrejša. To sem lahko opazil tudi osebno. Bom jasen: pred dvajsetimi leti bi v Primorskem dnevniku s težavo objavljali najrazličnejša žarišča. Ker je nepošteno udrihati samo po Primorskem, naj prikličem v spomin, kako se je v zamejstvu novinarski teritorij ostro delil. Radio Trst A je bil glas svobode, Dnevnik Titovsko glasilo. V definiciji je skrajno poenostavljanje, a vendar ne brez resnice. Danes je med nami ter v širšem in močnejšem okolju novinarstvo svobodnejše, menim pa, da še vedno do meje, ko si je treba natakniti uzde.

Tipični primer natikanja plašnic, uzd in sedla je vojna. Slišal sem marsikoga, ki pravi, da italijanski tisk do vojne v Srbiji in na Kosovu ni objektiven. Glede vojnega poročanja je zgodovinsko dejstvo, da se v tem stoletju vojne bijejo na bojišču in v medijih. Propaganda je prav tako učinkovito orožje kot so bombe. Zaradi tega se tisk in televizija težko izogneta tragičnemu navijanju za eno ali drugo stran in ni čudno, če je beograjska televizija tarča bombnih napadov. V čisto določeni napetosti se sprožijo mehanizmi, ki te brez pištole na tilniku silijo k pristranskemu navijanju. Nadalje je očitno, da razpolagajo novinarji med vojno z novicami, ki so že šle skozi predhodno sito. Skrivnosti je več kot resnic. Prava vojna, to je tista s strelivom, je ekstrem. Obstajajo tudi vsakdanjejše vojne, ki silijo poročevalca, da se preobleče v pristranskega vojaka. Mediji so prepomembni, da bi o sebi odločali povsem sami.

Pri sodobnem poročanju je treba računati z dodatno nevarnostjo: z nepoznanjem in površnostjo. Romantično novinarstvo je imelo avro intelektualnega dela. Ker je bil tisk bistven za sam nastanek modernih narodov, je moral pisec ob novicah posredovati tudi vzgojo. Učil je skoraj vse: od jezika do zgodovine. Italijanski jezikoslovci trdijo, da so se Italijani naučili knjižnega jezika šele s televizijo. Danes je pedagoška vloga novinarstva povsem obrobna. Kot sem že omenil, je podajanje novic vpeto v skrajno hiter stroj, kjer je bistveno, kdo prvi pride. Pri tem je televizija ubijalska. Spominjamo se, kako je ob referendumu prvi kanal italijanske državne televizije RAI pripravil večer, ki je slonel na sondažah Abacusa. Politiki so ves večer komentirali zgrešen rezultat, sondaže so namreč pravile, da je referendum dosegel kvorum. Fininvestov Kanal 5 pa je prvi uradno objavil novico, da kvorum ni bil dosežen in z novico sredi noči zmagal televizijsko bitko. Nasprotnik se je seveda osmešil. Naglici in nujni površnosti se prilagajo časopisi, ki pokajo novice zato, da pritegnejo bralce. Za takšno delo so potrebni primerni ljudje. Sodobni novinar mora najprej nabrusiti pete in se izogniti meditaciji. Poročanje z rafali ni za knjižne molje. Zaradi mrzlične naglice je tudi vedno več površnosti. Opažamo, kako je na Kosovo in v Srbijo odpotovalo veliko novinarjev, ki niso poznali tamkajšnje stvarnosti, zgodovine, načinov življenja, da ne govorimo o jeziku. Marsikaj, kar se nam zdi neprepričljivega, ni le sad cenzure ali samocenzure, ampak tudi nepoznavanja. Na isti način bi mi butnili ob neznano v Južni Ameriki ali kje drugje.

Zapisano lahko tako povzamem s tremi trditvami. Romantično, »intelektualno« novinarstvo je izginilo in prepustilo prostor suhi, skopi in hitri informaciji. Poglobljenost in pedagoško vlogo zamenjujeta skorajšnja sočasnost z dogodki in učinkovitost.

Vprašanje svobode in poštenosti je bistveno, čeprav so mediji tako pomembni in odločilni (predvsem televizija), da je iluzorno misliti, da lahko politika in središča moči, kot so gospodarska ali vojaška, povsem prepustijo glas poročevalcem in njihovi vesti.

Del dezinformacije o pomembnih in tragičnih dogodkih, kot je vojna v Srbiji, je treba pripisati nepoznavanju. Novinar je vedno bolj udarnik, ki nima časa in smisla za knjižnjice. Pomembnejše je, da0 je hiter in da se dobro predstavi. Udariti mora v srce poslušalca, neglede če pod strelom pade kak kozel.

DEŽELA / POSEG BUDINA IN SKGZ

Zakaj FJK ni zaposlila slovenskega novinarja?

Zastopnik Levih demokratov posegel pri predseniku odbora Antonioneju - Ostro polemično sporočilo SKGZ

TRST - Deželna uprava je, kot znano, pred kratkim zaposlila pet novih novinarjev za potrebe tiskovnih uradov deželnega odbora in skupščine. Med zaposlenimi novinarji ni nobenega z znanjem slovenskega jezika, čeprav deželni zakon št. 31 iz leta 1997 izrecno določa pristojnosti in odgovornosti tiskovnih uradov in urada za stike z javnosti pri zagotavljanju pravic državljanov narodnih manjšin.

Na to se v interpelaciji predsedniku deželnega odbora Robertu Antonioneju sklicuje podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin (LD), po katerem bi bilo primerno in naravno, da bi deželni odbor pri zaposlitvi novinarjev upošteval pravice in potrebe slovenske manjšine. To bo imelo kot posledico dejstvo, da tiskovna urada odbora in skupščine v prihodnjih mesecih ne bosta mogla več, kot doslej, sistematično spremljati razvoj dogajanj v slovenski manjšini in obenem v čezmejnem sodelovanju, vse to pa bo tudi ustvarilo težave pri uresničevanju pravic slovensko govorečih državljanov v odnosu do Dežele.

Zaradi vsega tega slovenski predstavnik Levih demokratov sprašuje Antonioneja, kako misli v bodoče zapolniti to hudo vrzel tudi zato, ker so v tiskovnih uradih in v uradu za stike z javnostjo v kratkem napovedane nove upokojitve. Tudi morebitna zunanja strokovna pomoč ne bo mogla zapolniti vseh teh vrzeli, če že ne z visokimi stroški za deželno upravo, je v svoji interpelaciji predsedniku Dežele napisal še Budin.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je, kot piše v tiskovnem sporočilu, iz dnevnega tiska izvedela, da je deželni odbor Furlanije-Julijske krajine, ki mu načeljuje predstavnik Forza Italia Roberto Antonione, sprejel v službo pet novinarjev za potrebe tiskovnih uradov deželne uprave in skupščine. Med njimi ni bilo niti enega Slovenca. Natečaj je bil razpisan konec lanskega leta. Sprejem novinarjev ni bil po sistemu konkurza, ampak je bil osnovan na kurikulumu vsakega kandidata, ki je moral biti poklicni novinar. Med prednostmi je bilo izrecno omenjeno znanje tujih jezikov.

Končno besedo o sprejemu je imel seveda deželni odbor, zato je dnevni tisk večkrat poročal o možnosti strankarske lotizacije. Slovensko kulturno gospodarsko zvezo pa zaskrblja dejstvo, da ni bilo med imenovanimi novinarji niti enega Slovenca, čeprav obstajajo slovenski novinarji z vsemi potrebnimi rekviziti, ki jih je predvideval natečaj.

Zaskrbljenost je toliko bolj upravičena, podčrtuje SKGZ, ker pomeni izbira korak nazaj in ker se bije z nekaterimi izrečenimi nameni deželnega odbora. Korak nazaj pomeni, ker je bilo v preteklosti v deželnem tiskovnem uradu več slovenskih novinarjev, ki so zasedali celo vodilna mesta. Ošibitev slovenske prisotnosti omejuje stike deželne uprave s slovensko manjšino, saj bi samo novinarji z znanjem slovenščine pravilno posredovali dvostranske informacije. Prav tako je izbira zgrešena, ker je jasno, da bi pospešeni stiki s Slovenijo zahtevali več deželnega osebja z znanjem slovenščine.

Morda pa je izbira deželnega odbora, ki ni upoštevala potrebe po novinarjih z znanjem slovenščine po mnenju SKGZ dokaz, da se desnosredinska deželna vlada ne zanima za prisotnost manjšine in je do nje celo neprijazna ter da pojmuje dobrososedske odnose s Slovenijo omejevalno in brez pravega spoštovanja do sosedovega jezika in kulture.

Haider danes v Trstu pri Antonioneju, nato pa v Lipici z Ernestom Petričen

CELOVEC - Koroški deželni glavar Jörg Haider bo danes v Trstu, kjer se bo srečal s predsednikom deželne vlade Furlanije-Julijske krajine Robertom Antonionejem. Srečanje bo priložnost za obračun dela v bilateralnih pobudah, osrednja tema pogovorov pa bo tkandidatura treh dežel za zimske olimpijske igre leta 2006.

Po srečanju z Antonionejem se bo koroški deželni glavar odpeljal v Lipico, kjer ga bo pričakal državni sekretar na slovenskem zunanjem ministrstvu Ernest Petrič . Tudi v tem primeru bo kandidatura treh dežel glavna tema na dnevnem redu.

Haiderja, ki bo pred tem obiskal tudi Trst, bo med neuradnim obiskom v Sloveniji spremljal Mathias Reichhold, koordinator za pripravo kandidature treh dežel za zimske olimpijske igre leta 2006.

DUNAJ / PREDSEDNIKA KUČAN IN KLESTIL SOGLASNA

Čimprej skleniti kulturni sporazum

Kučana je tudi zanimalo, kako je s Smollejevim predlogom o manjšinskih vrtcih

DUNAJ - Predsednik Slovenije Milan Kučan se je z avstrijskim kolegom Thomasom Klestilom na ponedeljkovem delovnem obisku na Dunaju ob kosilu pogovarjal tudi o kulturnem sporazumu med Ljubljano in Dunajem. Strinjala sta se, da bi morali državi sporazum čimprej sprejeti.

Kot je predsednik Kučan še povedal v pogovoru s slovenskimi novinarji po srečanju, bi bilo sprejetje omenjenega sporazuma dobro in koristno za obe državi. Tako bi razrešili dvostranski problem, ki »daje vtis, da ali ni pripravljenosti ali pa sposobnosti, da bi ga rešili,« je menil predsednik.

Avstrijski predsednik Klestil je slovenskemu predsedniku povedal, da so tudi v avstrijskem parlamentu in ne le na avstrijskem Koroškem resni politiki, ki »bodo s težavo še naprej podpirali Slovenijo pri vključevanju v Evropsko unijo, če ne bo prišlo do sklenitve tega sporazuma, čeprav to ni in ne bo uradno stališče avstrijske vlade niti predsednika Klestila«. Avstrijski predsednik pa je opozoril, da je to v Avstriji vroča politična tema, ki se bo verjetno pojavila tudi v predvolilnih kampanjah pred bližnjimi volitvami.

V zvezi s položajem na avstrijskem Koroškem po izvolitvi Jörga Haiderja za novega deželnega glavarja je predsednik Kučan dejal, da Ljubljana od novega glavarja najprej pričakuje dejanja in ta naj bodo merilo za konkretne odnose, seveda pa si Slovenija želi dobrega soseda. »Sedanje izjave in stališča niso zagotovilo, da bomo imeli dobrega soseda,« je menil Kučan.

Slovenski predsednik se je v okviru enodnevnega delovnega obiska na Dunaju srečal tudi s predsednikom avstrijskega parlamenta Heinzom Fischerjem. Osrednja tema njunih pogovorov je bila, tako kot s predsednikom Klestilom, kosovska kriza. Dotaknila pa sta se tudi vprašanja slovenske manjšine v Avstriji. Kučana je zanimala usoda zakonskega predloga, ki ga je v parlamentarno proceduro vložil poslanec Liberalnega foruma Karel Smolle. Omenjeni predlog govori o uresničevanju sedmega člena avstrijske državne pogodbe, ki za vse avstrijske manjšine predvideva pravico do obiskovanja otroških vrtcev v materinem jeziku in možnost kolektivne ne le individualne tožbe za pripadnike manjšine. Kučan in Fischer sta se dogovorila, da bo Fischer preveril, do kod je omenjeni predlog zakona prišel v avstrijskem parlamentu, posebej pa se bo o njem pogovoril tudi s slovenskim veleposlanikom na Dunaju Ivom Vajglom.

Predsednik Kučan se je predsedniku avstrijskega parlamenta tudi zahvalil, da je v parlament v ponedeljek povabil pisatelja slovenskega rodu Andreja Kokota, ki je poslancem predstavil svojo knjigo z naslovom Ko zori spomin, ki govori o življenju v pregnanstvu v času druge svetovne vojne. Po Kučanovem mnenju je to pogumno dejanje. Pred odhodom v domovino si je slovenski predsednik ogledal tudi muzej lipicancev na Dunaju.

Nadja Podobnik / STA

GLASBENA MATICA / VČERAJ TISKOVNA KONFERENCA

Uslužbenci odločno proti krčenju delovanja ustanove

Rešitve v podržavljenju šole, združevanju in prerazporeditvi sredstev

Uvedba državnega glasbenega šolstva s slovenskim učnim jezikom (v konkretnem ustanovitev slovenske samostojne sekcije pri tržaškem konservatoriju »Tartini«), združitev slovenskih glasbenih ustanov v FJK (GM in goriškega centra »E. Komel«), posredovanje preglednice sredstev, ki jih Slovenija namenja slovenskim ustanovam v Italiji, porazdelitev žrtev v okviru ustanove in odločno nasprotovanje rezanju dejavnosti. To so glavne zahteve, ki so jih na včerajšnji novinarski konferenci utemeljevali sindikalni predstavniki uslužbencev GM **(f. KROMA)**. Kot je v njihovem imenu podčrtal Ravel Kodrič je seveda prvenstvenega pomena, da se ustanova ohrani in še nadalje živi, njen obstoj in delovanje pa bogatita celotno deželno skupnost.

Ukrepi, ki jih predlaga odbor - odslovitev uslužbencev in njihova delna prelevitev v zunanje sodelavce ali pa skrčenje delovnih obveznosti za četrtino z odgovarjajočim znižanjem plač - bi prizadeli učno osebje, istočasno pa kruto zarezali v obseg delovanja (šola bi sprejela okrog 100 učencev manj letno). Rešitve za obstoj in nadaljnji razvoj ustanove gre zato iskati drugje: v ureditvi statusa tistega dela ustanove, ki zadeva šolo, s čimer bi bila GM vsal delno finančno razbremenjena, uvedba slovenske sekcije pri tržaškem konservatoriju pa bi v vidu reforme glasbenega šolstva v Italiji koristila tudi slednjemu; v drugačni porazdelitvi sredstev iz Slovenije (po oceni uslužbencev je nesprejemljivo, da samo 2 ods. vseh sredstev pripade GM), v smotrnejši uporabi sredstev iz italijanskih virov, kar vključuje združitev s centrom »Komel«, v zvišanju članarine in šolnine, s čimer bi člani in gojenci (oz. njihove družine) prevzeli del bremena, v popestritvi ponudbe namenjene pripadnikom večinskega naroda. Podporo sindikalnim zavzemanjem uslužbencev GM in ohranitvi ustanove je na konferenci izrazil sindikat CGIL (zastopala sta ga Alzetta in Uboni), v imenu Sindikata slovenske šole pa je zavzetost za ohranitev GM izrazila Živka Marc.

V razpravi je podpredsednik deželnega sveta FJK Miloš Budin je naglasil, da sedanji položaj narekuje združitev GM in centra »Komel«, zavzel se je za uresničitev načrta o ustanovitvi slovenske avtonomne sekcije pri »Tartiniju« ali v okviru globalnega zaščitnega zakona ali z izrecnim posegom, v danih razmerah pa bi bilo treba v okviru manjšine uvesti smotrnejšo upravljanje razpoložljivih sredstev. Glede na težak položaj GM in tudi drugih pomembnih ustanov Slovencev v Italiji se po mnenju predstavnika SKP Igorja Cancianija trati veliko dragocenega časa, dasi ima sedanja vladna koalicija veliko problemov, začenši s Kosovskim vprašanjem. Kot glavni urednik Slovenskega glasa se je oglasil tudi Boris Gombač. Predsednik SSO Sergij Pahor pa je predvsem podčrtal, da sedanjega položaja, ki je tudi posledica odločitev prejšnjih odborov, ki niso sprejemali dolgoročnih rešitev, ni enostavno rešiti, organizatorjem srečanja pa je oporekal, da niso predstavili alternartivnih rešitev. Na izrecno vprašanje o združitvi GM s centrom »Komel« (slednji je član samo SSO) pa je izjavil, da je za, vendar se mora vsaka ustanova avtonmo odločati.

Pobudniki včerajšnjega srečanja so napovedali, da se bodo nadaljevale pobude tako na sindikalni kot tudi na politični ravni, v kratkem bodo priredili tiskovno konferenco tudi v Ljubljani. **bip**

Upravni odbor: Odločitev za najmanj bolečo rešitev

Predsednik upravnega odbora GM Drago Štoka je imel na občnem zboru SKGZ daljši poseg o resnem položaju GM, ki ga objavljamo v celoti:

»Upravni odbor GM je po dolgem, po mnenju nekaterih odbornikov celo predolgem študiranju in analizi že nekajletnega kritičnega finančnega stanja GM, soglasno sklenil, da mora, tudi po nasvetu slovenske vlade in naših obeh krovnih organizacij iti v težke in učinkovite finančne posege v zvezi s proračunom in obračunom GM. Upravni odbor se je pač zelo jasno zavedal, da ne more več zaključevati finančno delovanje GM z izgubo kar 300 milijonov lir letno.

GM ni kaka delniška družba, da bi lahko upala na kritje te vsakoletne finančne luknje s kakim uspešnim ekonomskim projektom. Odvisna je samo od finančne podpore, ki ji danes prihaja od italijanske države prek dežele FJK, od slovenske vlade in od članarine staršev svojih gojencev. Drugih finančnih prilivov ni in zato ne more in ne sme Upravni odbor trositi več denarja, kot ga pač letno prihaja v njegovo blagajno. Upanje naše je šlo samo v eno smer: v državno priznanje, v eni ali drugi obliki, samostojnosti naše šole. To je bilo de facto že storjeno na ministrstvu za šolstvo in kulturo, a je žal zakonski Masellijev osnutek, ki trenutno leži že v zaprašenih predalih italijanskega parlamenta, to našo rešitev zaenkrat odložil sine die.

Ker je situacija taka, kakršna pač je, nam kot članom Upravnega odbora ni preostalo nič drugega, kakor da posežemo po sanacijskih posegih, ki so brez dvoma začasnega značaja, ponavljan začasnega, dokler se vRimu kaj ne zgane oziroma dokler nam od slovenske vlade ne pride večja oziroma zadostna finančna podpora za našo šolsko dejavnost.

Po mnogih analitičnih študijah smo se, tudi s pomočjo strokovnjaka na tem področju, odločili za poseg, ki je za naš profesorski zbor najmanj boleč in najbolj human in socialen. Odločili smo se za parttimski poseg, ki omogoča ohranitev, čeprav okrnjeno, vseh naših uslužbencev in zagotavlja torej nadaljnji obstoj GM in njenih šol v Trstu, Gorici, Špetru in Kanalski dolini. Dali smo v kraj vse druge bolj boleče posege, kot denimo npr. pravno utemeljeno možnost odpustov uslužbencev, ki so bili zadnji sprejeti v službo, kakor tudi eventuelno onih, ki so najstarejši po letih ali stažu. Tudi na znižanje plač vsem uslužbencem v enaki meri nismo mogli, kot se je to zgodilo npr. z uslužbenci NTKB, ker smo pač v drugačnih pravnih razmerah.

Šli smo torej na pot, čeprav tudi to s težkim srcem, sanacijskega posega, ki ohranja delovno mesto vsem našim uslužbencem. Krčevito smo se kot Upravni odbor upirali legalno utemeljeni možnosti odpusta vseh uslužbencev razen ravnatelja in potem začeti jeseni vse znova, na podlagi finančnih zmožnosti, ki bi jih imeli v tistem času. Odpovedna pisma vsem uslužbencem bi za nas vse in za vso našo skupnost v zamejstvu bila zelo boleča, zato smo se jim zaenkrat ognili.

Medtem, ko izrekam v imenu Upravnega odbora GM solidarnost stalnemu osebju v tem zelo težkem trenutku zanj in za nas vse, ga obenem naprošam, da skuša razumeti odločitve upravnega odbora GM kot nekaj skrajno nujnega, najmanj bolečega od vseh ostalih odločitev in tudi obenem seveda začasnega značaja.

Do 31. maja imajo naši uslužbenci čas, da o vsem tem premislijo in se nato odločijo po svoji vesti in zavesti. Smo v demokraciji in svobodi in je torej vsaka odločitev prizadetega osebja vredna vse pozornosti in spoštovanja. Upravni odbor GM pa je seveda postavljen pred drugačne odločitve in drugačne nujnostne finančne posege, če hoče ohraniti našo osrednjo slovensko zamejsko ustanovo pri življenju in ji tako pomagati, da se bo v bodoče lahko, tudi toliko pričakovano ustanovitvijo samostojnega konservatorija, za vedno postavila na lastne trdne noge in tako lahko razvila vso svojo glasbeno in kulturno dejavnost«.

POLITIKA / UPRAVNE VOLITVE

Občina Dolina: težavni pogovori za bližnje volitve

Županski kandidat sekcije LD je odbornik Milan Lovriha

Pogajanja za volilne programe, koalicije in kandidatne liste so v dolinski občini prišla v živo in takoj naletela na prve težave. Krajevni Levi demokrati so namreč koalicijskim partnerjem predložili županskо kandidaturo odbornika Milana Lovrihe, medtem ko so ostale komponente zavezništva »Skupaj-Insieme« potrdile zaupanje dosedanjemu županu Borisu Pangercu. Vse predvolilne igre (zlasti kar zadeva kandidatov) so seveda še odprte, čeprav vsi, začenši z LD podčrtujejo željo po obnovitvi sedanje politične in upravne koalicije.

Nezadovoljstvo LD nad delom župana ni od danes in je prišlo večkrat do izraza, čeprav nikoli v javni obliki. Pangercu očitajo neizpolnitev nekaterih programskih točk zavezništva, zlasti kar zadeva zamude pri sprejemanju regulacijskega načrta. Od tod predlog za kandidaturo Lovrihe, ki pa, kot rečeno, ni doživela podpore pri zaveznikih, ki vztrajajo pri Pangercu.

Slovenska skupnost, komunisti SKP in SIK ter neodvisni odbornik Darij Brajnik v prvih neuradnih stališčih ocenjujejo predlog LD kot izrazito politični predlog v prepričanju, da je Pangerčev odbor dobro delal in da je v glavnem izpolnil vse temeljne programske obveze. Če je prišlo do pomanjkljivosti so za to krivi in odgovorni vsi upravitelji in ne le župan.

Stališča so si, kot vidimo, še precej narazen, pogajanja pa se odvijajo tudi zato, da se v mejah danih možnosti dobi skupne točke. Vsi v Dolini vsekakor soglašajo, da bo treba rešitve iskati in najti na krajevni občinski ravni brez nepotrebnih zunanjih vmešavanj, ki so doslej - tako pravijo - povzročila le zmedo in slabo kri. Očitno se nanašajo na neuspelo pobudo tržaške levosredinske koalicije in tudi na čudno stališče, ki ga je o dolinskih volitvah pred nekaj dnevi zavzelo tržaško gibanje za Oljko.

Občinske volitve bodo 13.junija na isti dan kot evropske. V Dolini bo za župana izvoljen kandidat, ki bo v prvem krogu dobil absolutno večino glasov, v nasprotnem primeru bo čez dva tedna na sporedu balotaža med prvim in drugouvrščenim kandidatom. Dugačna volilna pravila veljajo za Zgonik in Repentabor, kjer župana direktno izvolijo že v prvem krogu, saj imata obe občini pod pet tisoč prebivalcev.

V repentabrski občini bo spet kandidiral Aleksij Križman, v Zgoniku pa na kandidatni listi ne bo več sedanje županje Tamare Blažina. Napredna lista »Skupaj-Insieme« je že evidentirala svojega županskega kandidata, čigar ime bodo posredovali javnosti v prihodnjih dneh.

NOVICE

Nočni pohod na Kokoš

Tudi letos bodo v Bazovici na predvečer prvega maja priredili nočni pohod na Kokoš. Že pred 21. uro bo pred spomenikom padlim krajša slovesnost s kulturnim programom, pol ure zatem bodo pri kalu prižgali tradicionalni kres, približno ob desetih pa se bodo odpravili na bližnji hrib. Pobuda je sad sodelovanja med KD Lipa, SZ Zarja, Mladinskim krožkom Bazovica in SZ Sloga ter spada med prireditve ob 100-letnici bazovskega društva. V soboto zjutraj bo po vasi zaigrala godba v počastitev spomina na osvoboditev Bazovice pred 54 leti. (JPč)

Dva meseca zapora za vsak kilogram hašiša

Dvajset mesecev zapora za deset kilogramov hašiša je obsodba, ki jo je tržaško sodišče naložilo 30-letnemu Gianluci Colombiniju. Karabinjerji so ga decembra lani aretirali na avtocestnem izhodu pri Moščenicah, ko so odkrili, da je v avtomobilu prevažal večjo količino mamila. Priznal je, da je prevažal mamilo iz Brescie v Trst po naročilu znanca, 32-letnega Corrada Polha. Slednji je že bil vpleten v razpečevanje mamil in so ga aretirali v okviru preiskave o tihotapljenju več tisoč kilogramov mamila iz Španije v Italijo.

Izplačevanje honorarjev

Občina Devin-Nabrežina sporoča, da v občinski zakladnici v Nabrežini (Zadružna kraška banka - fil. Nabrežina in Sesljan) od včeraj izplačujejo honorarje za predsednike volišč, tajnike in skrutinatorje, ki so bili zaposleni ob ljudskem referendumu.

ČRNA KRONIKA / TATOVI NA DELU

Enemu je uspelo, drugemu pa ne

Aretirali tatiča, ki se je lotil trafike - Iz športne trgovine izginile obleke

Prejšnjo noč so se tatovi lotili dveh trgovin v mestnem središču, vendar je podvig uspel samo v enem primeru, medtem ko so v drugem aretirali tatu . Gre za 34-letnega Micheleja Aidoneja iz Ul. S.Servolo 13, ki je že stari znanec sodnih dvoran. Okrog 3. ure ponoči je lastnika trafike v Ul. Matteotti 15/b zbudil ropot navojnice svoje prodajalne, ki je nedaleč od doma. Pogledal je na cesto in opazil moškega, ki je skušal odpreti navojnico, nakar je pobegnil. Poklical je kvesturo, ki je na kraj poslala dve izvidnici. Policisti so nedaleč od trafike, na Garibaldijevem trgu zasledili moškega, šlo je za Adoneja, ki je skrival pod jopičem velik razrezovalnik. Izkazalo se je, da so žabice trafike prerezali prav s tem orodjem, tako da so Aidoneja brez nadaljnega aretirali.

Včeraj zjutraj pa so odkrili tatvino v trgovini športnih oblačil in opreme Dimensione Sport v Ul. Milano na vogalu z Ul. Filzi. Neznanci so prejšnjo noč vdrli v trgovino skozi okno na dvorišču in napolnili veliko torbo z oblačili in obuvali znanih in dragih proizvajalcev, kot sta Timberland in Napapijri. Niso še določili, koliko znaša škoda.

Obsodili priletnega in nerodnega roparja

Na tržaškem sodišču so včeraj obsodili pogojno na leto dni zapora priletnega moškega, ki je pred skoraj tremi leti poskusil iztrgati torbico ženski. Bilo je avgusta 1996, ko se je 72-letni Rudi Babul, po rodu iz Srbije, približal ženski, ki je čakala na avtobus v Istrski ulici: udaril jo je in poskusil iztrgati torbico. Kljub udarcem ženska ni popustila, pač pa pričela tako glasno kjlicati na pomoč, da je prestrašeni Babul pobegnil, mimoidoči pa so poklicali karabinjerje, ki so priletnega in neuspešnega roparja odkrili, ko se je skrival v veži bližnjega poslopja. Včeraj so ga obsodili, kot rečeno, na leto dni zapora, ki pa ga zaradi starosti ne bo odsedel.

Dogovorna kazen za sedem ropov

Tri leta in pol zapora znaša dogovorna kazen, ki sta jo na prizivnem procesu na tržaškem sodišču sprejela 36-letna Michele Maiero in Silvio Grion iz Pradamana pri Vidmu. Na prvostopenjskem procesu so ju obsodili na šest let oz. pet let in pol zapora zaradi sedmih ropov v letih od 1992 do 1995 na Goriškem: ujeli so ju, ko sta napadla zadružno banko v Ločniku. Skupno sta izropala po raznih podjetjih okrog 200 milijonov lir.

BANKE / OBČNI ZBOR DELNIČARJEV CRTRIESTE BANCA

Crt v Unicredito z odlično vizitko

Čisti dobiček 24, 8 mid - Uspeh v Zagrebu

Zelo dober poslovni rezultat kljub nekaterim motečim dejavnikom v lanskem poslovnem letu, presenetljivo uspešno poslovanje hčerinske banke v Zagrebu, nadvse ugodna zamenjava delnic za vstop v skupino Unicredito in nadaljevanje procesa omejevanja upravnih stroškov z vlaganjem v tehnologijo in strokovnost zaposlenih. Tako bi lahko strnili glavne značilnosti lanskega poslovnega leta zgodovinske tržaške banke CRTrieste Banca Spa, katere delničarji so se zbrali včeraj na občnem zboru v gledališču Rossetti (na posnetku - foto KROMA) in odobrili poslovni obračun, razdelitev dobička in opravili druge formalnosti.

Predsednik uprave Carlo Emanuele Melzi in generalni direktor Nerio Benelli sta delničarjem podrobno orisala potek in rezultate lanskega poslovanja, Melzi pa se je pomudil tudi pri konfliktu na Balkanu. »Nimamo besed za to tragično vojno,« je dejal in ocenil, da bo imela tudi občutne gospodarske posledice za naše kraje. Tržaka banka je še posebno glede na burno obdobje, ki ga doživlja italijanski bančni sistem, poslovala zelo dobro, vendar zdaj ni več zaslužka z visokimi obrestnimi merami, zato je klient postal kralj, je dejal predsednik. Podčrtal je tudi odlično menjavo z delnicami Unicredita (1 CRTrieste za 8 Unicredit) in pohvalil vodstvo fundacije in njenega predsednika Renza Piccinija za zelo premišljeno načrtovano operacijo, ki bi se morala končati v letošnjem letu.

Poleg bruto dobička lanskega poslovanja v vrednosti 71, 2 milijarde lir, kar je za 20, 4% več kot leta 1997 (ko je dosegel 59, 1 milijarde), je Melzi podčrtal izreden uspeh zagrebške Trščanske banke, ki je v manj kot dveh letih življenja dosegla skoraj milijardo lir dobička. Delničarji bodo prejeli dividendo v znesku 550 lir za redno delnico (lani 400 lir), katere vrednost bo s prehodom v skupino Unicredito še rasla. Skratka, predsednik je optimistist glede prihodnosti banke, ki se bo s sinergijo po prehodu v eno največjih italijanskih bančnih skupin ne le utrdila, ampak bo tudi zagotovila svojim strankam visoko stopnjo učinkovitosti in tehnološke inovativnosti bančne ponudbe.

Lansko poslovanje je bilo, kot omenjeno, pod vplivom nekaterih neugodnih premikov in dogajanj, ki jih je podrobneje orisal generalni direktor Benelli. Čisti dobiček je znašal 24, 8 milijarde lir (+10, 4%), vendar se je Benelli ustavil predvsem pri podatku, ki je na prvi pogled negativen: neposredne vloge so globalno doživele vidno znižanje (za 14, 6%) in so znašale 3.611 milijard lir, ker je prišlo do težav pri zakladniški dejavnosti za javne uprave. Zaradi neravilnosti, do katerih je prišlo v tej službi in ki so zdaj predmet priziva banke na računsko sodišče, je prišlo do izgube približno 600 milijard lir. Drugi neugodni element pa je, da varčevalci svoje vloge zaradi nizkih obrestnih mer preusmerjajo s tekočih računov in hranilnih knjižic v druge, bolj donosne oblike vlaganja. To se kaže tudi v podatku, da se je t.im. upravljano varčevanje glede na leto 1997 podvojilo in doseglo 1.728 milijard lir. Zelo so se povečala tudi posojila strankam (+13, 5%), kar je prav tako posledica znižanja cene denarja in kar je nevtraliziralo negativen učinek znižanja navadnih bančnih vlog.

Skratka, ob upoštevanju razmer, v katerih je poslovala, je CRTrieste Banca dosegla zelo dobre rezultate, kar so v razpravi podčrtali tudi sami delničarji, ki so z veliko večino odobrili obračun in razdelitev dobička. (vb)

DSI / PREDSTAVITEV PRIROČNIKA PROF. PAVLETA MERKUJA

Velika pridobitev na področju imenoslovja

Knjiga Slovenska krajevna imena v Italiji izšla pri Mladiki

Redni tedenski večer Društva slovenskih izobražencev je bil v ponedeljek, 26. t.m., posvečen predstavitvi priročnika prof. Pavleta Merkùja z naslovom Slovenska krajevna imena v Italiji, ki ga je izdala založba Mladika v Trstu.

Priročnik je sad večletnega dela prof. Merkùja na tem področju. Avtor ga je napisal na prigovarjanje danes že pokojnega zamejskega družbenega, političnega in kulturnega delavca Dušana Černeta, nastal pa je tudi kot reakcija na priročnik Slovenska krajevna imena, ki je izšel v Sloveniji lata 1985 in ki se je omejeval le na imena krajev, ki so znotraj meja Republike Slovenije (zaradi tega je na začetku ponedeljkovega večera Livij Valenčič prebral Merkùjevo Šesto pismo unejcem, kjer se avtor zgraža nad izpustitvijo slovenskih zamejskih imen).

O delu je na lepo obiskanem večeru v Peterlinovi dvorani najprej spregovorili časnikar Ivo Jevnikar, ki je pri nastajanju priročnika tudi sodeloval. Dejal je, da je to bistvena dopolnitev že prej omenjenega priročnika Slovenska krajevna imena. Merkùjev priročnik pa je tudi bogatejši, saj so v njem tudi manjša imena, gore, vode, hribi, jame idr. Knjiga, je dejal Jevnikar, je klic k upoštevanju načela skupnega slovenskega prostora, ampak tudi dokaz, da smo Slovenci tu. Delo je tudi stegnjena roka italijanskim, furlanskim in nemškim sosedom. Poleg tega je knjiga namenjena ne specializiranemu, ampak širokemu občinstvu, zlasti časnikarjem, pa tudi študentom in drugim, skratka vsakomur, ki se na obeh straneh meje zanima za slovenske kraje. Tako delo pa zahteva ogromno vztrajnosti, domiselnosti in radovednosti, predvsem pa ljubezni.

Prof. Pavle Merkù se je pri svojem delu - kot je sam povedal - držal zgodovinskega načela in ljudske oblike, ker so krajevna imena v prejšnjem stoletju doživela spemembe oz. mistifikacije iz političnih razlogov. Zato je skušal postaviti, kolikor se je dalo, resnično obliko imena. Ta knjižica, je še dejal, je zadnja priložnost, da naredimo na tem področju malo reda. Poleg tega, kot je bilo rečeno med poznejšo razpravo, se je v teku stoletij spreminjala tako oblika imen kot tudi njihov spol in število. Zato mora biti imenoslovec pozoren na veliko več stvari kot etimolog. V priročnik je prof. Merkù vključil tudi slovenske oblike imen italijanskih krajev, kot npr. Rim, Turin, Benetke idr. saj, kot je zapisal, je slovenska kulturna zgodovina že od časa naselitve naprej ustvarila vrsto slovenskih imen za italijanske in furlanske kraje.

Priročnik šteje 128 strani. Kot že rečeno, je izšel pri založbi Mladika, tiskan je bil v tiskarni Graphart v Trstu. Zanj bo moral kupec odšteti 15.000 lir.

(iž)

V UL. COSTALUNGA / VČERAJ URADNO ODPRTJE

V Trstu sodobna mrtvašnica

Po dobrem mesecu poskusnega delovanja so včeraj uradno odprli novo mrtvašnico, ki ima svoje prostore v Ul. Costalunga (za pokopališčem pri Sv. Ani) in kjer je med drugim tudi nova, moderna dvorana za obdukcije. Trenutno je mrtvašnica namenjena umrlim v tržaški pokrajini, za ljudi, ki umrejo v glavni tržaški bolnišnici pa bo do prihodnjega odprtja oddelka patološke anatomije oz. novega centra na Katinari (predvidoma naslednje leto) še naprej skrbela mrtvašnica v Ul. Pietà.

Novo strukturo, ki je na treh nadstropjih, zaobjema štiri tisoč kvadratnih metrov in je stala okoli 14 milijard lir, so predstavili včeraj javnosti tržaški odbornik Gianni Pecol Cominotto, občinski ravnatelj pokopaliških storitev Fabio de Visentini, direktor mrtvašnice Mauro Pierazzi ter ravnatelj oddelka sodne medicine na tržaški univerzi Altamura in zdravstveni direktor tržaškega bolniškega podjetja Petronio.

Novi prostori so se rodili na podlagi konvencije med Tržaško občino in tržaškim zdravstvenim podjetjem, med raznimi storitvami pa je zagotovljena stalna možnost opravljanja avtopsij, saj - so povedali - je pred pokopom pomembno poznati vzroke smrti, ko niso slednji jasni. Omeniti gre, da je v dvorani za obdukcije tudi televizijska kamera, ki posname avtopsije in s katero je neposredno povezano sodišče.

Nova mrtvašnica skrbi dejansko za sprejem mrličev, njihovo nadzorovanje (poleg tega opazujejo preko kamere trupla v prvih 24 urah, da bi zaznali morebitne znake življenja). V strukturi je prostor za okoli sto mrličev, med katerimi je 16 nosil za opazovanje trupel in 39 hladnih celic (tudi za radioaktivne in okužene mrliče) ter prostor za oblačenje mrličev. Trupla so pod kontrolo preko notranjega televizijskega sistema 24 ur dnevno, v mrtvašnici deluje tudi krematorijska peč (ki služi okvirno za 20% umrlih), v prihodnosti pa bodo poskrbeli za dodatno peč. Dodati gre, da se bo strukture lahko posluževala tudi Tržaška univerza. Prisotni so tudi podčrtali, da bodo pri svojem delovanju tudi vedno upoštevali različne veroizpovedi.

A.G.

NOVICE

Di Vignano je novi upravitelj družbe ACEGAS

Tomaso Tommasi di Vignano je bil včeraj po pričakovanjih imenovan za novega upravitelja družbe ACEGAS. Novi pooblaščeni upravitelj je star 52 let in je doma iz Brescie, bil je dolgo let eden vodilnih pri telefonski družbi SIP in kasneje pri Telecomu. Za novega predsednika ACEGAS je bil že pred dnevi imenovan Giovanni Cervesi.

Na Rusem mostu za mir

Stalni odbor za mir in sožitje bo priredil jutri zvečer ob 21. uri baklado na Rusem mostu, na katerem bodo simulirali bombni napad in se bodo ob zvoku siren udeleženci ulegli na tla, da bi tako opomnili na žrtve bombardiranj.

LD o padlih na Trsteniku

Drevi ob 19. uri se bo predstavništvo sekcije levih demokratov Rojana, Grete, Barkovelj in Škorklje poklonilo spomeniku padlim antifašistom na Trsteniku: venec bodo položili na obeležju v Ul. Bruni ob prisotnosti pokrajinskega tajnika Stelia Spadara.

Zasedanje o železniški povezavi z Ljubljano

Jutri bo v avditoriju muzeja Revoltella zasedanje, ki ga prireja tržaška občinska uprava skupaj z deželno upravo in z odborom za transpadansko železnico. Tema srečanja bo prav hitra železniška povezava od Benetk skozi Trst do Ljubljane. Zasedanja se bodo udeležili minister za prevoze Tiziano Treu, zastopnik srednjeevropske pobude Jože Dekleva, vrsta krajevnih upravitelje, od župana Illyja do predsednika deželne vlade Antonioneja, pa še več menažerjev kot poddirektor slovenskih železnic Marjan Rekar in predsednik pristaniške oblasti Michele Lacalamita. Predstavili bodo študijo za evropsko hitro železnico, ki bo povezovala Barcelono s Kijevom, v okviru katere je še posebno pomembna posodobitev železniške povezave skozi naše kraje.

Leta 2000 naj končno odpravijo smrtne kazni

Tržaška občina bo priredila drevi ob 18. uri v anglikanski cerkvi v Ul. S. Michele 11 okroglo mizo proti smrtni kazni. Prelomno leto na začetku tretjega tisočletja so izbrali za svetovno kampanjo proti smrtni kazni, h kateri je pristopil tudi tržaški občinski svet. Pri drevišnji okrogli mizi bodo sodelovala razna gibanja in organizacije, kot Amnesty international, Acli, Skupnost sv. Egidija, Gibanje za življenje, Focolarini in Karitas.

ZADRUGA NAŠ KRAS / OBČNI ZBOR

Kraško hišo bodo spet odprli junija meseca

Predvidene so novosti za letošnjo Kraško ohcet

Več vzrokov je, da Kraška hiša v Repnu še ni odprta za občinstvo: negativno zadržanje in obstrukcija lastnice sosedne hiše s štev. 24, zaradi tega pozni začetek obnovitvenih del in končno izredno slabe vremenske razmere, ki so odločilno vplivale, da se pokritje strehe Kraške hiše ni zaključilo v predvidenem roku. Končno je streha ponovno prekrita s skrljami, notranja dela so v glavnem zaključena, dodatno pa bo treba zamenjati lesene pode, ki so povsem dotrajani. Poleg tega bo treba na novo urediti bivalne prostore, kar bo zopet zahtevalo precej časa, tako da bo Kraška hiša spet odprta šele enkrat v juniju.

To je v svojem poročilu poudaril predsednik zadruge »Naš Kras« Egon Kraus na rednem letnem občnem zboru ter dodal, da so bila obnovitvena dela oz. prekritje strehe Kraške hiše izvedena po nasvetu Zavoda za naravno in kulturno dediščino iz Nove Gorice, ki se je zavzel za eno od treh možnih variant in jo je odbor zadruge tudi osvojil. Kraus je nato v svojem poročilu prikazal delovanje zadruge v pretekli poslovni dobi, potem pa se je osredotočil na letošnjo sezono, ki sovpada z 19. izvedbo Kraške ohceti. Le-ta bo od 25. do 29. avgusta, toda zaročenca sta tokrat iz Tržiča, kar bo - tudi glede noše - novost na letošnji Kraški ohceti.

Predsednik Kraus se je tudi zahvalil za dragoceno pomoč svojemu članu Stanku Jazbarju in prijatelju Adrianu Gregoriju, ki sta poskrbela za nove lesene pode v Kraški hiši. Povedal je, da so bili sprejeti novi člani, in sicer Zmago Ravbar, Karlo Grgič in Ratko Guštin, na koncu pa se je z občutenimi besedami spomnil ustanovnega člana Borisa Možine ter članov Milana Ambrožiča, Giorgia Jazbarja in Dušana Košute, ki jih žal ni več med nami.

V razpravi, ki je sledila predložitvi bilance in poročilu nadzornega odbora, so Marino Kokorovec, Srečko Sedmak, Vladimir Vremec, Marta Košuta, Igor Grilanc, Edi Kraus, Miroslav Košuta, Mitja Race, Aleksij Križman in Robi Gantar z raznih zornih kotov obdelali različne teme v zvezi s problematiko zadruge, narodnih noš in Krasa na sploh.

V PROSTORIH TPK SIRENA

Praznik kruha in vina v Barkovljah

Nagrade najboljšim vinogradnikom
Pokušnja raznih vrst kruha

V soboto je potekal v društvenih prostorih TPK Sirena v Barkovljah tradicionalni Praznik pokušnje kruha in vina, ki ga vsako leto ob tem času prireja domače kulturno društvo Barkovlje. Razpoloženje je bilo, kot vedno, prijetno in veselo. Vse, kar so organizatorji predstavili prisotnim, je bilo zelo dobro, na tisti ravni, ki so jo Barkovljani s svojim tradicionalnim praznikom, ki je povezan z ocenjevanjem vin domačih vinogradnikov, že zdavnaj dosegli. Nagrajeni vinogradniki so prejeli pokale, ki so jih darovale razne tvrdke in trgovine (nekatere od teh namenjajo že vrsto let svoja darila tej pobudi). Za bela vina so letos prejeli nagrade žirije Ivan Taučer, Franko Starec in Mario Mosetti, medtem ko so bili za rdeča vina nagrajeni Mario Gregorič, Libero Puzzer in Savino Bevilacqua.

Poleg uradne ocene vin je svoj glas oddalo tudi občinstvo, ki vedno izbira prva štiri najboljša vina. Za belo vino so tako prisotni svoje preference dodelili Ivanu Taučerju, Franku Starcu, Martinu Kovaču in Mariu Mosettiju, za rdeče vino pa Liberu Puzzerju, Martinu Kovaču, Mariu Gregoriču in Savinu Bevilacqui. Vsi nagrajeni so seveda prejeli spominsko kolajno.

Poleg žlahtne kapljice je bilo obiskovalcem na voljo kar osem različnih vrst kruha ter sedem vrst sladkega kruha, kot so pince, potice itd. Kot že vrsto let, je vse izdelke pripravila, točneje spekla pridna in iznajdljiva Sabina Nibrandt. Ta pristna Barkovljanka pripravlja svoja peciva po starih receptih, ki imajo poleg dobrega okusa še to vrednost, da vrednotijo stare, skorajda že pozabljene načine izdelave kruha.

Za uspeh praznika se želi domače društvo, preko našega dnevnika, zahvaliti vsem, ki so pripomogli k uspehu večera in dali organizatorjem še nadaljnjo spodbudo za delo. Posebna zahvala naj gre TPK Sirena, ki že nekaj let daje na razpolago svoje prostore za razne kulturne prireditve, kajti sedež KD Barkovlje je zaradi obnovitvenih del začasno neuporaben. Nadalje se barkovljansko društvo zahvaljuje Bernardi in Andreju Miliču, ki sta pripomogla k uspehu večera, Mariu Gregoriču, ki je dal na razpolago svojo klet za ocenjevanje vin, gospe Sabini za vse spečene dobrote in končno seveda vsem vinogradnikom, ki so podarlil svoja vina za pokušnjo.

Skratka, res lep in prijeten večer, iz katerega so vsi odhajali veseli in nasmejani, še najbolj seveda tisti, ki so na žrebanju prejeli potico, pinco ali presenc.

Neva Lukeš

PROSEK

Miru Blažini v pozdrav

V petek, 23. t.m. se je veliko domačinov, prijateljev in znancev poslovilo na proseškem pokopališču od Mirota Blažine, človeka markantnega značaja, ki je bil zaradi jasnih idej, predvsem pa objektivnega razsojanja vaških in drugih problemov, zelo priljubljen med starejšo in mlajšo generacijo.

Miro se je rodil v Gabrovcu 10. septembra 1920 in ker je bil oče železničar, se je moral že kot otrok v mračnem obdobju zgodovine našega naroda preseliti s starši in bratoma Pepijem in Angelom v Milan. V lombardski prestolnici družina Blažina ni nikoli zatajila svoje identitete, vsako nedeljo je zahajala v društvo, kjer so se zbirali Slovenci.

Ob izbruhu svetovne vojne je kot italijanski vojak plul na podmornicah in zaradi nekaterih uspešnih akcij bil tudi odlikovan. Ameriške čete so ga v Tarantu priprle kot ujetnika, odpeljali so ga na Balearske otoke in nato na Kubo. Tudi brata Pepija so kot ujetnika odpeljali v Nemčijo, Angelo pa je bil v partizanih, tako da starši sploh niso vedeli za usodo svojih treh sinov. Po osvoboditvi se je Miro vrnil v rojstni Gabrovec in ker je dobro obvladal angleščino, se je zaposlil kot tolmač in šel v Verono, dokler ni zmagal natečaja za železničarja. Zaradi službenih obveznosti se je preselil v Milan in ko se je vračal v domače kraje, se je spoznal s Prosečanko Anico Ban, s katero se je nato poročil in preselil na Prosek.

Aktivno se je vključil v vaško življenje in ker je bil veliki privrženec nogometa, je bil eden med tistimi sedmimi domačini, ki so se avgusta leta 1963 zbrali pod košatimi kostanji Društvene gostilne na Proseku in obnovili SD Primorje. Pozneje je skupno s sorodniki tudi več let upravljal Društveno gostilno na Proseku in bil tudi zvest član proseškega zadružnega obrata. V zadnjih letih pa je svoj prosti čas posvetil Zadrugi Kulturni dom Prosek-Kontovel in si v vlogi blagajnika zelo prizadeval, da je bilo finančno stanje zadruge v najboljšem redu. Obenem pa je rad zahajal na nogometne tekme Primorja in bil vedno pripravljen za vsako debato in diskusijo in ker zaradi življenjskih izkušenj je bil zelo razgledan, so vsi vedno radi poslušali nasvet »profesorja« Blažine. Miro je prav gotovo pustil veliko vrzel v vaški skupnosti, posebno ga bodo pogrešali odborniki in člani Zadruge Kulturni dom, ki so se oddolžili njegovemu spominu na zadnjem občnem zboru, ki je bil v petek, 23. t.m.

Prizadetim svojcem izrekamo globoko sožalje.

(b.r.)

ŠKEDENJ / OB 45. OBLETNICI KONCA VOJNE

Spominski večer v SKD Ivan Grbec

Priložnostni govor Renata Kneippa - Nastop pevskega zbora od Domja

Kulturno društvo Ivan Grbec iz Škednja je pripravilo v petek zvečer v društveni dvorani doživet Spominski večer, posvečen 54-letnici konca vojne, predvsem pa spominu vsem žrtvam, ki so dale svoja življenja za mir in svobodo. Na prireditvi je bil tokratni gost Moški zbor Fran Venturini od Domja, glavni govornik sindikalni predstavnik Renato Kneipp, z recitacijami pa so večer obogatili člani in članice društva.

Najprej je goste in poslušalce pozdravila v imenu društva Devana Černic, ki se je spomnila vseh žrtev vojne v Srbiji in na Kosovu, katerim so se vsi udeleženci večera poklonili z enominutnim molkom. Potem je imel kratek, a zelo občuten govor Renato Kneipp, ki je poudaril, da govori v kraju, ki je okusil grozote fašističnega režima in spremlja zato z veliko zaskrbljenostjo vse to, kar se danes dogaja v Srbiji oziroma na Kosovu. »Želel bi se v svojem govoru obrniti predvsem na mlade, ki niso okusili grozot druge svetovne vojne, da bi vedeli, kaj pomeni vojna in da grozote, povezane z njo, ne morejo rešiti sporov, pa naj bodo ti še tako težki. Z odporom sem poslušal besede ameriškega predsednika, ki je ob zločinu dveh mladih na šoli v Denverju v državi Kolorado izjavil, da je treba mlade vzgajati k mirnemu razgovoru o vseh problemih in ne k sovraštvu in zločinskim napadom. »Bil sem tudi v Avianu,« je dejal, »kjer smo pred letališčem zaveznikih letal protestirali proti vojni. Ob nas je bilo veliko ljudi iz raznih krajev, cele družine z otroki, ki so z občudovanjem spremljale odhod letal na bombne napade na Beograd in druge kraje in pri tem tudi ploskali. Proti takšnim pojavom se moramo boriti, postaviti si moramo ponovno za cilj borbo za resnični mir in sožitje med narodi.«

Z branjem spominov domačinov, ki so preživeli grozote nacističnih taborišč (spomini, ki jih je napisala sedaj že pokojna Vida Pahor-Werk, ki je bila sama v Ravensbrücku, njen mož Zorko je medtem bil zažgan v taborišču Mauthausen), ter z branjem raznih poezij, posvečenih boju naših ljudi za svobodo, so sodelovali Laura, Devana, Daidi, Dunja, Lojzka, Vilma, Sandro in Marjuča.

Zbor od Domja **(na sliki)** je začel svoj nastop s pesmijo »Pozdrav« ter z »Zdravico«. Temu je nato sledil program borbenih in partizanskih pesmi kot jih pod taktirko Ivana Tavčarja znajo z vsem srcem zapeti člani zbora.

Borbene pesmi, tako primerne prav za te čase, so tako navdušile poslušalce, da jih je moral zbor dodati še nekaj.

Zbor, ki ga je s harmoniko spremljal Edvin Križmančič, se je nato zadržal na družabnosti, ki so mu jo pripravili člani domačega društva. Medtem pa so si obiskovalci večera ogledovali fotokopije fotografij o zadnjih dneh vojne in osvoboditvi Trsta, ki jih hrani Odsek za zgodovino pri NŠK in so delo našega dolgoletnega fotoreporterja Maria Maganje.

N.L.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 28. aprila 1999
VITAL

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.07 - Dolžina dneva 14.09 - Luna vzide ob 17.58 in zatone ob 5.23

Jutri, ČETRTEK, 29. aprila 1999
KATARINA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,3 stopinje, zračni tlak 1017 mb narašča, veter vzhodnik 8 km na uro, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodili so se: Federico Braico, Elena Ferluga, Annamaria Marchesan, Caterina Dell'Antonio, Francesco Gulic, Lorenzo Bergamo, Martina Diroma, Christian Tuccio, Schenise Botean.

Umrli so: 77-letna Luigia de Drago, 77-letni Mario Sugan, 85-letni Bruno Osanna, 68-letni Emilio Demarin, 71-letni Giuseppe Bilardello, 63-letni Marcello Menghi, 91-letna Olga Cantoni, 93-letna Maria Bonnes, 76-letna Nada Prelog, 66-letna Marcella Dragovina, 95-letna Dolores Croci, 66-letni Pietro Demarchi.

LEKARNE

Od ponedeljka, 26., do sobote, 1. maja 1999
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Unità 4 (tel. 040 365840), Ul. Commerciale 21 (tel. 040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 040 274998).

Občine - Proseška ulica 3 (tel. 040 215170) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Občine - Proseška ulica 3 (tel. 040 215170) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (tel. 040 767391).

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Urad za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 3995053 in 040 3995111 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrtkih tudi od 14. di 17. ure.

Urad za informacije bolnišnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

KINO

ARISTON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Shakespeare in love«, r. John Madden, i. Gwyneth Paltrow, Joseph Fiennes.

EXCELSIOR - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Scherzi del cuore«, i. Sean Connery.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »Le parole che non ti ho detto« i. Kevin Kostner in Paul Newman.

AMBASCIATORI - 18.00, 20.05, 22.15 »Delitto a luci rosse«, i. Nicolas Cage. Prepovedan mladini pod 14. letom.

GIOTTO MULTISALA 1 (Ulica Giotto 8) - 18.00, 20.05, 22.15 »La vita è bella«, r. - i. Roberto Benigni.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.45, 20.00, 22.15 »I miserabili«, r. Bille August, i. Liam Neeson, Geoffrey Rush, Uma Thurman.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Psyco«, r. Gus Van Sant, i. Vince Vaughn, Anne Heche.

NAZIONALE 2 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Virus« i. Jamie Lee Curtis, Donald Sutherland, Joanna Pacula.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Hi-lo country«, r. Stephen Frears, Woody Herrelson, Patricia Arquette.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Hi-lo country«, r. Stephen Frears, i. Woody Herrelson, Patricia Arquette.

MIGNON - 16.00 - 22.00 «Praga amore mio!«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »La fame e la sete«, i. Antonio Albanese.

ALCIONE - Prikaz slovenskega filma: 18.00 kratki film: Otroci na cesti, sledi Brezno r. I. Šmida; Ob 20.00 kratki film Koromandija, sledi Temni angeli usode z rock skupino Demolition Group.

PRIREDITVE

AKADEMIJA MUSICI ARTIS (Devin 74) vabi danes, 28. aprila ob 21. uri na koncert dua Tamara Tretjak - flavta in Claudia Sedmach - klavir. Na sporedu Widor, Faure, Martin, Ibert.

KD SLOVAN Padriče vabi na proslavljanje 1. maja. Spored: v petek, 30. aprila ob 20.30 polaganje venca na spomenik padlim v NOB; ob 21. uri v prostorih Gozdne zadruge predstavitev video filma ob 50-letnici postavitve spomenika padlim v NOB na Padričah, sledi nastop MePZ KD Slovan. Vabljeni!

KD FRAN VENTURINI VABI v soboto, 1. maja ob 14. uri na netekmovalno revijo GLAS HARMONIKE v Kulturni center Anton Ukmar-Miro pri Domju. Na ogled bo tudi razstava slik »Prvi maj 1945« Maria Magajne.

OBVESTILA

SLOVENSKE JASLI, Ul. Paolo Veronese 14, obveščajo, da potekajo vpisovanja na URP, Trg Unità 4, še danes, 28. aprila od 12.30 do 15. ure.

MOSP (Ul. Donizetti,3) obvešča vse ljubitelje filmov v angleškem jeziku, da bo jutri, v četrtek, 29. aprila na sporedu naslednji film serije Learning English with Films, in sicer ameriški napeti triler THE GAME (r. David Fincher, i. Michael Douglas, Sean Penn). Začetek ob 20. uri.

SKD PRIMOREC Trebče vabi jutri, v četrtek, 29. aprila 1999 ob 20.30 v Ljudski dom v Trebče na prikaz diapozitivov »Chaco y altiplano« Bruna Križmana. Posnetki so sad potovanja po Paraguaju, Čilu in Boliviji. Ponuja se vam enkratna priložnost, da spoznate del Južne Amerike, o katerem se mnogo govori... a malo ve. Ne zamudite!

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INSTITUT TRST sklicuje redni občni zbor jutri, v četrtek, 29. aprila 1999 ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, v Trstu.

JUS SRENJA REPEN vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo jutri, v četrtek, 29. aprila 1999 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Kulturnem domu na Colu. Na dnevnem redu je poročilo glavnega odbora, predstavitev bilance, poročilo nadzornega odbora, razprava in odobritev bilance, razno.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na prijetno družabnost, ki bo jutri, v četrtek, 29. aprila v Ul. Donizetti 3.

BARKOVLJANSKA SKUPNOST vabi vse prebivalce Barkovelj, pa tudi druge, v petek, 30. aprila ob 17. uri na barkovljansko pokopališče, na spominsko svečanost v počastitev padlih za svobodo.

V SEDRŽAVNO ZDRUŽENJE VZPI-ANPI in Mladinski krožek s Proseka-Kontovela prirejata prvomajsko proslavo v petek, 30. aprila, ob 20.30 v dvorani Kulturnega doma na Proseku. Nastopili bodo Godbeno društvo Prosek, MPZ Vasilij Mirk in Amaterski oder Jaka Štoka. Napovedovala bo tov. Ksenija Starec.

SLOVENSKI KLUB obvešča, da je denarne prispevke ZA ŽRTVE VOJNE mogoče nakazati na tekoči račun SK pri NTKB št. 01-10071 še do petka, 30. aprila.

SKD VALENTIN VODNIK iz Doline obvešča slikarje in vse, ki se ukvarjajo z likovno umetnostjo v Bregu, da v petek, 30. aprila zapade rok za prijavo na tradicionalno razstavo domačih likovnikov v okviru Majence. Za pojasnila zglasite se v večernih urah na tel. št. 040 228562 (Ester).

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - KROŽEK KRAS prireja od 30. aprila do 4. maja Prvomajsko slavje pod šotorom na Občinah. V petek, 30. aprila ob 19. uri okrogla miza na temo informacija in dezinformacija vojne, nato ples z ansamblom Oasi. V soboto, 1. maja ob 13.30 odprtje kioskov, pozdravni govori, koncert Godbe na piahala V. Parma iz Trebč, ples z ansamblom Status symbol. V nedeljo, 2. maja ob 16. uri koncert TPPZ Pinko Tomažič, ples z ansamblom Adria kvintet. V ponedeljek, 3. maja ob 19. uri debata na temo Naš ne vojni, sodeluje predstavnik državnega vodstva SKP Ramon Mantovani, koncert skupine Paolo Paolin & i rocciosi. V torek, 4. maja ob 19. uri koncert za mir z raznimi skupinami.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - KROŽEK 1. MAJ prireja 1. in 2. maja v Ljudskem domu v Podlonjerju praznik.

VSEM KULTURNIM IN SPORTNIM DRUŠTVOM - napovedana izobraževalna tečaja za prilagoditev zakonodajnemu odloku št. 155/97 (upoštevanje higienskih pravil pri šagrah in podobnih prireditvah) bosta potekala v četrtek, 6. maja v dvorani KRD Dom Briščiki in v petek, 14. maja v mali dvorani ŠK centra v Zgoniku, od 18. do 22. ure. V najkrajšem času naj se kulturna oz. športna društva zglasijo pri odgovarjajoči krovni organizaciji za prijavo vsaj enega udeleženca na enem izmed zgoraj navedenih tečajih: za prijave in morebitna dodatna pojasnila se obrnite na urade ZSKD (tel. 040-635626) in ZSSDI (tel. 040-635627).

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v četrtek, 6. maja ob 16. uri v Ul. Donizetti 3, predvajanje diapozitivov. Prof. Sonja Gregori bo predvajala Vtise s potovanja po zahodni Canadi ali Kanata takkakaw. Vljudno vabljeni!

SK DEVIN vabi člane in prijatelje na družabni večer, ki bo potekal na Stubeljevi domačiji v Šempolaju v soboto, 8. maja s pričetkom ob 19.30. Iz organizacijskih razlogov je nujna prijava na novi tajniški tel. št. 040-2024017 ali 040-220423. Kot običajno, bo potekalo nagrajevanje tečajnikov in tekmovalcev ter udeležencev naših odsekov. Poskrbljeno za kapljico in prigrizek.

MOSP (Ul. Donizetti 3) vabi na ART SCHOOL - OD ZAČETNIKA DO UMETNIKA. Če se želiš naučiti tehnik risanja in slikanja ali izpopolniti že poznane tehnike, pridi VSAK TOREK, ob 20. uri na Ul. Donizetti 3.

KD FRAN VENTURINI vabi člane in prijatelje, da bi pomagali pri pripravi prostora za šagro. Dela potekajo vsak dan.

ŠD BOR IN KD SLAVKO ŠKAMPERLE organizirata poletno središče na Stadionu 1. maj v času od 28. junija do 30. julija od ponedelka do petka od 8. do 16. ure. Za vpis in informacije od 9. do 15. ure na sedežu društva ali po tel. 040-51377.

SKLAD MITJA ČUK vpisuje otroke v POLETNA SREDIŠČA: 1.) poletno središče v otroškem vrtcu na Proseku, od 2. do 14. avgusta od 8. do 17. ure; 2.) poletno središče v otroškem vrtcu na Občinah od 16. do 27. avgusta od 8. do 17. ure; 3.) poletno varstvo od 28. junija do 4. septembra od 8. do 13. ure. Poskrbljen prevoz s trga Oberdan. Vpis (do 16. maja) in informacije: Občine, Narodna ulica 77, v dopoldanskih urah (tel. 040-212289).

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da organizira v okviru svetovalnice za vzgojo in razvoj pri logopedinji skupinsko korekcijo nepravilne izgovorjave glasu R. V postev pridejo otroci osnovnih šol. Število mest je omejeno. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 040-212289 v dopoldanskem času.

IZLETI

MOSP, pod pokroviteljstvom Odbora za mladinsko pastoralo, vabi 1. in 2. maja na ogled rojstnega kraja A. M. Slomška in avstrijske Koroške. Prenočitev pri katoliškem akademskem društvu AMOS. Prijave in informacije pri Slovenski Prosveti (tel. 040-370846) do zapolnitve mest.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi v soboto, 29. maja na izlet v sečoveljske soline, muzej soli, Piran in Portorož. Vpisovanje do 15. maja v novi knjigarni Fortunato, Ul. Valdirivo 23/C, in na tel. št. 040-43194 ali 040-639949 v večernih urah.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI EVALD ANTONČIČ - STOJAN v sodelovanju s krožkom KRUT prireja v nedeljo, 16. maja 1999 enodnevni izlet v Dražgoše, Kropo in Bled. Vpisuje Zofi Širk do 30. aprila med 10 in 13. uro (tel. 040-220251).

ŽUPNIJA REPENTABOR prireja od 17. do 25. junija 9-dnevni romarski izlet v Bretanijo in Normandijo s kratkim ogledom Pariza. Obiskali bomo tudi Lisieux, kjer je živela in je pokopana Sveta Terezija Deteta Jezusa. Prostih je še 6 mest. Za prijavo in ostale informacije lahko kličete na tel. št. 040-327118 od 8. do 9. ure ali na št. 0335-8186940.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

PRODAM zemljišče, nezazidljivo, 4.000 kv. m, dostop z avtom, 200 m od ceste za Repen. Cena 48 milijonov lir. Tel. na št. 040-213267 ob urah kosila.

PRODAM motorno kolo Aprilia Tuareg 50, v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 040-228794.

PANDA 4X4, letnik 89, v odličnem stanju, dodatne štiri zimske gume s platišči, prodam za 2.000.000 lir. Tel. na št. 040-299259 v uradnih urah.

DARUJEMO dve mali psički, po mesec in pol stari, majhne rasti. Kličite v popoldanskih urah na tel. št. 040-630171.

V ŠTEVERJANU se je v ponedeljek, 19. aprila izgubila psička (stara 5 mesecev) pasme angleški setter, s črnimi lisami na belem kožuhu, z dolgimi črnimi uhlji in črnim ovratnikom, po imenu Vejca. Tel. št. 0481-884017.

PRODAM spalnico, letnik 1920, v dobrem stanju (original tržaški model), iz češnjevega lesa (2 omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, predalnik). Tel. št. 040-575145.

PRODAMO zazidljivo zemljišče v Standrežu. Za informacije tel. št. 0481-20494 od 13. do 14. ure.

ZA 2.200.000 lir prodam Ford Transit, na bencin, v dobrem stanju. Klicati zjutraj ali zvečer na št. 040-291145.

PRODAM Seat Ibizo SE 1400, v odličnem stanju, 16.000 km, julij '98, po ugodni ceni. Tel. št. 040-44425 v večernih urah.

PRODAM opremo za potapljanje v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 040-941065.

PRODAM ZEMLJIŠČE v Zgoniku, 8.750 kv. m. Tel. št. 040-229479.

V PREDMESTJU TRSTA dajem v najem svetlo in zračno podstrešje - sobo z wc-jem, vodo in lučjo, ne za bivanje. Tel. na št. 040-828861 ob uri obedov.

BARVNO poslikavo sten s poljubnim motivom naredimo hitro in poceni. Tel. št. 040-884161 po 19. uri.

NUJNO iščem osebo iz bližnjih vasi, ki nudi lekcije matematike za višje šole. Tel. 0335-254754.

PRODAM Alfa 75, rdeče barve, v dobrem stanju s komaj opravljeno revizijo, letnik '89, po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. 040-251039.

OPENSKI VRTEC potrebuje železno omaro s policami in ključavnico, kjer bi hranili otroške knjige. Za dodatne informacije kličite vzgojiteljico Silvo, od ponedeljka do petka vključno, od 12. do 13. ure na tel. št. 040-213339.

OSMICO je odprl Emil Purič, Repen št. 15.

OSMICO je odprl Berto Škerk v Trnovci št. 4.

OSMICO sta odprla Nini in Walter Pertot - Špjelni v Nabrežini, stara vas št. 10.

OSMICO je odprl Severino Sedmak, Križ 109. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Boris Škrek, Praprot št. 20.

OSMICO je odprl Pepi Rapotec, Prebeneg št. 18. Toči belo in črno vino.

GRUDEN MARIO IN ONDINA sta odprla osmico v Samatorci, št. 17.

KMEČKI TURIZEM Škerlj, Saležž 44 je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. št. 040-229253.

OSMICO je odprl Mario Zobec, Zabrežec št. 10.

OSMICO je v Medje vasi odprl Paolo Ferforlja. Toči belo in črno vino in nudi domač prigrizek.

OSMICO je odprl Igor Grgič, Padriče 193. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je doprl Stubelj v Šempolaju.

KMEČKI TURIZEM Ostrouška, Zagradec, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Nudi tople jedi in domače vino. Alex in Antonella se priporočata za obisk.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici smrti dragega Franca Ciacchija daruje družina Oblak 200.000 lir za Društvo Slovencev miljske občine.

V spomin na moža in očeta Vincenca Križmančiča darujeta žena Ana in hči Leticija 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB in umrlih v koncentracijskih taboriščih v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Liane Kriščak daruje Laura Cunja 50.000 lir za vezenje rut pri barkovljanskem društvu.

V spomin na Liano Kriščak daruje Franka Slavec 50.000 lir za vezenje rut pri barkovljanskem društvu.

V počastitev spomina Liane Kriščak in Elvi Slokar daruje Mara Pertot 70.000 lir za popravilo sedeža SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Karla Mikolja daruje Mara Pertot 30.000 lir za OŠ F.S. Finžgar v Barkovljah.

V počastitev spomina Liane Kriščak darujejo Vera, Savi in Ana 60.000 lir za popravilo sedeža SKD Barkovlje.

V spomin staršev darujejo Francko in Irene 50.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika padlim v NOB.

DAROVE in PRISPEVKE
za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 040 7786300) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 040 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure.

Ob izgubi drage mame Raffaelle izreka Paolu Ghezziju in družini iskreno sožalje

Sportno društvo Mladina

UPRAVA OBČINE DOLINA
vabi vinogradnike

naj se v največjem številu udeležijo 43. razstave vin, ki bo v Dolini od 8. do 11. maja 1999 v sklopu tradicionalne Majence in naj prinesejo svoje vzorce (dva vzorca za vsako vino) v steklenicah »Bordolesi« na županstvo

danes, 28. aprila, med 17. in 19. uro.

Ob 20. uri se bo sestala ocenjevalna komisija

Župan: BORIS PANGERC

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRTNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika, v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

TRŽAŠKO GLEDALIŠČE VERDI

Predstavili letošnji simfonični sezoni

Začetek spomladanske sezone bo 12. 5. v Gorici

Včeraj je vodstvo gledališča »G. Verdi« predstavilo simfonično sezono, ki bo tudi letos razdeljena na pomladansko in jesensko. Otvoritev bo 12. maja, prvih dveh koncertov, ki ju bosta vodila Marc Parisotto in Stefano Ranzani, pa ne bomo poslušali v Trstu, temveč v Gorici, Huminu in Pordenonu. V tržaškem gledališču bo prvi simfonični koncert na sporedu 28. maja, ko bo Gary Bertini dirigiral 5. Mahlerjevo Simfonijo. Naslednji program bo 4.6. v celoti posvečen Richardu Straussu ob 50-letnici smrti, 11. junija bosta zbor in orkester gledališča Verdi izvajala deli Leoša Janačka in Sergeja Prokofjeva. Pomladanska sezona se bo zaključila 14. junija s solističnim nastopom srbskega violinista Stefana Milenkovića, izven abonmaja pa bo 5. junija nastopil kvartet »Olivier Messiaen«.

Jesensko sezono bo 17. septembra otvoril pianist Jean-Yves Thibaudet; 24. septembra bosta zbor in orkester tržaškega gledališča izvajala Brahmsov »Ein Deutsches Requiem«, 1. oktobra bosta francoski dirigent Alain Lombard in pianist Jean Claude Pennetier izvajala dela W.A. Mozarta in P.I. Čajkovskega, 8. oktobra pa bo izraelski dirigent Yoav Talmi nastopil s programom, ki obsega Ravela in Saint-Saënsa, kitarist Manuel Barreco pa bo zaigral Rodrigovo »Fantasia para un gentilhombre«. 15. oktobra bo na sporedu tudi dokaj

redka Suita iz opere »Oceana« istrskega skladatelja Antonia Smareglie. Zadnji koncert, ki bo na sporedu 22. oktobra, bo posvečen ruski glasbi.

Vsi koncerti bodo v tržaškem gledališču Verdi ob petkih ob 20.30 za abonente reda A, za red B pa v nedeljah ob 18. uri (razen prvega koncerta, ki bo v Trstu v petek, 28.5. in soboto, 29.5). Izjema bo Milenkovićev violinski recital, ki bo v Trstu v torek, 15. in sredo, 16.6., Kvartet Messiaen pa bo nastopil samo v soboto, 6. junija. Skoraj vse koncerte bodo ponovili ob sobotah v pordenonskem avditoriju »Concordia«. Abonenti lahko izbirajo med pomladansko in jesensko ponudbo, lahko pa seveda potrdijo svojo prisotnost za celo sezono, kar prinaša tudi določen popust.

Program so na včerajšnji tiskovni konferenci orisali superintendant Lorenzo Jorio, odgovoren za produkcijo Gianni Gori ter umetniški vodja Giandomenico Vaccari **(f. KROMA)**. Vodilna nit umetniškega projekta naj bi bila glasba ob prehodu iz 19. v 20. stoletje, t.im. »krizno obdobje« pozne romantike, ki se še ni ločilo od tonalnega sistema. Vodstvo tržaškega gledališča je vedno dokaj oprezno, če že ne konzervativno, in si le redko upa prekoračiti drugo polovico našega stoletja. Mislim pa, da bi lahko namenili večjo pozornost skladateljem in izvajalcem našega prostora in časa; ovrednotenje domače ustvarjalnosti bi moralo biti kulturno poslanstvo največje glasbene ustanove naše dežele: poleg široko odprtega okna na svetovno glasbeno umetnost bi lahko poiskala in pridobila tudi specifične karakteristike, ki bi na tržaško gledališče »G. Verdi« lahko pritegnile pozornost širše javnosti.

Katja Kralj

TRST / THE ROCKY HORROR SHOW

Po lanskem velik uspeh tudi letos

Navdušenje za kultni musical O'Briena

Po letu in pol se je v tržaško Rossettijevo dvorano vrnil kultni musical Richarda O'Briena »The Rocky Horror Show«, ki se s porogljivo transgresivno parodijo filmskih srhljivk od Frankensteina dalje posmehuje zlasti sodobnim konvencionalnostim in predsodkom spolnega življenja. Po velikem uspehu na začetku lanske sezone, ki je verjetno presenetil tudi organizatorje Stalnega gledališča FJK, saj so ga uvrstili v spored v zadnjem trenutku kot nadomestilo za predstavo, ki je odpadla, je tokrat musical o sladkem transvestitu Frank'n'Furterju s planeta Transexual iz transilvanske galaksije, ki je v skrivnostnem gradu Frankenstein's Place ustvaril lepo mišičasto bitje Rockyja, o njegovih služabnikih Magenti, Columbiji in Riff Raffu ter o naivnih zaročencih Janet in Bradu, ki se neke viharne noči zatečeta v Frank'n'Furterjevo domovanje, pričakala množica privržencev, ki iz dela poznajo vsako besedo, vsako noto, pa tudi vsak plesni korak. Po pravici povedano ni v Trstu nihče zaplesal z nastopajočimi, kot se drugod pogostoma dogaja, vendar so marsikoga pete gotovo srbele.

Tri ponovitve, ki so se zvrstile v petek in soboto, so privabile res veliko gledalcev, od katerih si je kdo predstavo ogledal že lani, tako da se je tokrat lahko predajal pri nas manj običajnemu užitku, da je primerjal odlično zasedbo iz lanske sezone z enako odličnimi interpreti iz letošnje, in to v povsem enaki postavitvi; prepoznal je le Michaela Daltona v vlogi mišičastega, a naivnega Rockyja in Mindy Stover kot seksi, a nekoliko otročjo Columbio, ostali člani ansambla pa so zamenjani: Frank'n'Furter je energični in duhoviti Bradley Dean, energije in duhovitosti pa tudi ostalim ne manjka: Janet in Brad sta Eileen Kaden in Florian Fitz, David Nehls igra Riff Raffa, Erin Allain je Magenta, Jens-Uwe Reumschlussel je pripovedovalec, Darrel Blackburn pa ponesrečeno prvo Frank'n'Furterjevo bitje in Janetin ter Bradov učitelj profesor Scott. Enako dober je tudi zbor štirih plesalcev in pevcev ter ansambel, ki predstavo spremlja v živo. **(bov)**

INTERVJU / EDITH KOCJAN TOKRAT V VLOGI SODELAVKE LJUBLJANSKIH GLEDALIŠČ

»Obremenitev je velika, a zadoščenje še večje«

V ljubljanski Drami je sodelovala pri postavitvi Linhartove komedije »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«

Edith Kocjan poznamo že kar precej let kot profesorico glasbene vzgoje na slovenskih šolah, kot pevsko pedagoginjo, operno pevko in sedaj tudi kot sodelavko pri predstavah, ki potekajo v ljubljanskih gledaliških hišah.

»Vrnila sem se iz Ljubljane, kjer je Linhartova veseloigra »Veseli dan, ali Matiček se ženi« doživela v ljubljanski Drami izreden uspeh. Igralci in režiser Vito Taufer so bili deležni, ne samo spontanega aplavza, temveč tudi lepih kritik in priznanj. In tu menim, da imam tudi sama nekaj zaslug, saj sem pripravljala dramske igralce, da so v igri tudi peli in to zelo dobro. Glasbene vložke je pripravil Igor Leonardi, sama pa sem z igralci vadila in vadila toliko časa, da smo dosegli to, kar smo želeli.«

Kot rečeno, je Edith profesorica glasbene vzgoje, in sicer na nižji srednji šoli Srečko Kosovel na Opčinah, pa še na šoli v Nabrežini. V popoldanskih urah, ko neha s svojim delom na teh šolah, se usede v avto in odpelje v Ljubljano, kjer je pomagala, kot smo že omenili pri postavitvi veseloigre »Matiček se ženi«, kjer pa sodeluje tudi z Mladinskim gledališčem, kjer pripravljajo predstavo »Sen kresne noči«, za katero je songe spisal pravtako Igor Leonardi.

»Ravnatelja Mladinskega gledališča Petra Jovića sem spoznala v Mariboru, ko je tam gostovalo naše gledališče s predstavo »Master class«, za katero sem tudi pomagala pripravljati pevce.«

Igralci Ljubljanske drame in Mladinskega gledališča so našo pevsko pedagoginjo sprejeli zelo lepo. Začetki so bili bolj skromni, sedaj pa že lahko govorimo in pišemo o pravem laboratoriju, v katerem Edith pripravlja pevske točke za predstave, sedaj pa celo za nastop junija, ko se bodo igralci Mladinskega gledališča predstavili z arijami iz oper in operet na posebnem večeru.

Življenje naše intervjuvanke je zelo pestro in razgibano. V dopoldanskih urah je zaposlena na naših šolah. Sodeluje tudi z zborom Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, pa tudi z zbori v Finžgarjevem domu na Opčinah.

»Po kosilu se vozim v Ljubljano. Tam potekajo vaje kar precej ur, tako da se v nočnih urah, pa še kasneje vračam zopet domov. A ni mi žal, niti težko, ker se z igralci, režiserjem in vodstvom obeh gledališč, izredno dobro razumem. Radi sodelujejo z menoj in sama sem srečna, ko vidim uspehe svojega dela.«

Tako smo na kratko orisali delo, ki ga opravlja Edith Kocijan v Ljubljani in na naših šolah. Pred tem smo Edith poznali kot solistko in operno pevko; najprej v gledališču Verdi v Trstu, kjer se je kot dramski sopran uveljavila v manjših vlogah. Potem so se začela za njo zanimati druga gledališča. Tako je dve leti delala v opernem gledališču v Palermu, kjer je pela glavne vloge v raznih znanih operah. Nastopala je v Sloveniji, v Avstriji, v Nemčiji, mi pa jo že poznamo z njenih nastopov pri Tržaškem ansamblu narodnozabavne glasbe, ki ga je vodil prof. Tulio Možina in pri Tržaškem partizanskem pevskem zboru.

»Res sem zelo angažirana, a opravljam svoje delo z velikim veseljem. V Ljubljani so me sprejeli izredno lepo; dobro se počutim z igralci in režiserjem. Pravtako sem vesela, da lahko nadaljujem s svojim delom na naših šolah in pri zborih. Ni lahko takšno življenje, če povem, da se vračam iz Ljubljane večkrat pozno ponoči in sem nato zjutraj pravočasno na svojem delovnem mestu na šolah. Pa ne bi zamenjala tega svojega delovnega tempa za nič na svetu. Vesela sem, ker vidim uspehe svojega dela, vesela, ker me drži zdravje in zmorem vse te napore. Sedaj uživam ob vesteh o uspehu »Matička se ženi« v ljubljanski Drami. To je zame, pa za vse, ki smo v igri sodelovali, res lepo zadoščenje.«

Neva Lukeš

LJUBLJANA / KONCERT BIG BANDA RTV SLOVENIJE

Poklon Duku Ellingtonu

Ves glasbeni svet letos praznuje stoletnico rojstva Duka Ellingtona - rojen je bil 29. aprila 1899 -, pianista, aranžerja, dirigenta in vodje orkestrov ter skupin ter enega največjih skladateljev tega stoletja. Njegov ustvarjalni opus je začel nastajati v 20. letih in se dopolnil pol stoletja kasneje. Podobno kot številni jazzovski in drugi orkestri po svetu, je tudi najboljši slovenski jazzovski veliki orkester svoj letni koncert v Cankarjevem domu posvetil glasbenemu velikanu Ellingtonu; ob tej priložnosti je orkestru dirigiral ameriški dirigent Herb Pomeroy.

Duke Ellington se je uveljavil v znamenitem newyorškem klubu Cotton, kjer je od leta 1927 do 1931 vodil orkestre z različnimi imeni. Svoj prvi ustvarjalni višek je dosegel konec tridesetih s prihodom basista Jimmya Blantona, tenorskega saksofonista Bena Webstra ter pianista in najtesnejšega Ellingtonovega sodelavca Billyja Strayhorna. Leta 1943 je prvič nastopil v dvorani Carnegie Hall, nato pa redno vsako leto do leta 1948.

Ellingtonova največja uspešnica je bila plošča At Newport (izdala jo je Columbia), posneta na istoimenskem Newportskem festivalu leta 1956. Konec petdesetih je sklenil z odličnim albumom Blues In Orbit (CBS). Leta 1962 je posnel ploščo z Johnom Coltraneom, leto pozneje pa je snemal s Charliejem Mingusom in Maxom Roachem (Money Jungle, Blue Note). Duke Ellington je umrl maja 1974 v New Yorku.

Big band RTV Slovenija bo na koncertu med drugim izvedel naslednja Ellingtonova dela: A Tone Parallel To Harlem, The Road Of The "Phoebe Snow", Rockin' In Rhythm, Chelsea Bridge.

Herb Pomeroy je slavni ameriški dirigent, glasbenik in profesor. Pomeroy je poučeval mlade talente na vseučilišču Berklee College of Music od leta 1955 vse do svoje upokojitve leta 1995. Med letoma 1963 in 1985 je bil tudi vodja oddelka za jazz na znamenitem Massachusetts Institute of Tehnology.

Ustanovil je Herb Pomeroy Big Band, s katerim je med letoma 1955 in 1962 prirejal delavnice za jazzovske glasbenike v Bostonu, ob tem pa nastopal v dvoranah Apollo, Birdland in Carnegie Hall ter tudi na festivalih Globe Jazz in Newport Jazz.

Za svoje delovanje na glasbenem in pedagoškem področju je prejel številna priznanja, med drugim: Down Beat Jazz Education Hall of Fame (1997), IAJE Hall of Fame (1996), častni doktorat na Berklee College of Music (1995), nagrado za življenjsko delo, IAJE (1994), nagrado za dosežke v jazzu, New England Foundation of the Arts (1993), First Annual President's

Award, Berklee College of Music (1987).

Na lanskem, 39. jazz festivalu Ljubljana 1998 je dirigent Herb Pomeroy prvič dirigiral Big Bandu RTV Slovenija. Njun nastop sta pozdravila tako občinstvo kot strokovna kritika. Dosedanje zadovoljstvo nad uspešnim sodelovanjem so zaokrožili s projektom v čast Duku Ellingtonu. (STA)

OPENSKA GLASBENA SREČANJA / NIZ MLADIH INTERPRETOV

Tokrat sta nastopila sopranistka in harmonikar

Pela je Milena Perič, na harmoniko je igral Adam Selj

Potovanje v svet mladih izvajalcev, ki nam ga vsako leto nudi že tradicionalni pomladanski niz koncertov Openskih glasbenih srečanj, je v nedeljo prispelo do tretje postaje. Dvorana openskega Prosvetnega doma je tokrat gostila sopranistko Mileno Perič (f. KROMA) in harmonikarja Adama Sleja, ki sta si, kot je že običaj, delila spored glasbenega popoldneva.

Prva je bila na vrsti komaj triindvajsetletna sopranistka, ki študira solopetje v Ljubljani s priznano prof. Evo Novšak-Houška. Ob klavirski spremljavi Klemena Golnerja je predstavila program, ki je segal skozi štiri stoletja pevske umetnosti, od baroka do sodobnosti. Sestavljen je bil sicer po vzorcu šolske dejavnosti, pri kateri se mora mladi pevecsoočati z najrazličnejšimi slogi in obdobji, čeprav je to na koncertnem odru precej zahtevno zaradi stalne menjave načina podajanja zelo različnih skladb.

Takoimenovane »antične arije« so dragocena osnova, na kateri vsak pevec gradi svojo tehnično in interpretacijsko pripravo s preizkusom bogate lestvice težav, od virtuozistične kolorature do izraza globokih čustev. Vloga, ki jo te skladbe imajo pri študiju začetnikov, je preprečila širšo uporabo teh mojstrovin na koncertnih odrih. Prvi dve ariji na sporedu sta dokazali, da je izvedba baročnega repertoarja za pevca izziv, ker pomeni zanj iskanje primernega značaja in mu prinaša intonacijske nevarnosti. Že od prvih not sta se poslušalcem razkrila smisel, ki ga ima slovenska sopranistka za fraziranje, kot tudi natančnost in jasnost v izgovarjavi, ki je za ljubitelje pevskih recitalov vedno dobrodošla.

Henry Purcell in Marco Antonio Cesti sta na zelo različna načina prikazala baročno ustvarjalnost; prehod na romantično odbobje pa sta označili dve ariji Vincenza Bellinija. Ti skladbi nista prišli posebno do izraza zaradi prenežnega pristopa do njih. Poleg tega velja omeniti, da Bellinijeve arije za glas in klavir gotovo ne spadajo v najboljši del opusa italijanskega skladatelja. Najbolj posrečen del programa je bila izvedba etnično obarvanih samospevov Vitezslava Novaka, Uroša Kreka in Antonina Dvoraka, pri katerih je bila občutena interpretacija veselja in razposajenosti kot tudi trpljenja in otožnosti bistvene važnosti. Milena Perič je zelo občutljiva pevka, ki zna dojeti bistvo skladbe in jo podati z veliko eleganco; njen glas ni močan, a barva je kristalna in nikoli ostra. Sopranistka je dala vedno primeren poudarek na vsebino vsake skladbe, a mrtvaški ples Ildebranda Pizzettija, ki je zaključil njen nastop, bi potreboval bolj učinkovit pristop.

Tudi harmonikar Adam Slej je v drugem delu koncerta izbral vrsto skladb iz različnih obdobij. Zgodovina harmonike pravzaprav ne pozna baročnega repertoarja, izvajalci pa pogostoma vključijo v koncertne sporede skladbe, ki so bile napisane za druge instrumente.

Sonata v E-duru Domenica Scarlattija je v prehodu od klavičembala do harmonike obdržala nežnost zvoka in seveda svoje dinamične posebnosti, a se je kljub temu preveč oddaljila od svoje pristne narave in prišla premalo do izraza.

Klavirska »Italijanska polka« Sergeja Rahmaninova pa bi se veliko lažje prilagodila bogatemu zvoku harmonike; ljudsko obarvana tema pa je zazvenela v nekoliko zadržani izvedbi. Plesni ritem odlomkov iz Bulgarskega zvezka Vladimira Zubickega pa je pritegnil navdušene aplavze poslušalcev, ki so z velikim zanimanjem prisluhnili tudi Sonati št. 1 Anatolija Kusjakova. Čeprav je bil harmonikar nekoliko hladen v podajanju skladb in se je omejil na skromen del bogate lestvice možnosti, ki jih ta instrument ima, je njegov nastop dosegel velik uspeh in se zaključil še s prijetnim dodatkom.

Rossana Paliaga

TRST / PREGLED SLOVENSKEGA FILMA

Film o rock skupini Demolition Group

Pred predstavo bo srečanje z režiserjem Pobuda v kinu Alcione se bo končala jutri

V tržaškem kinu Alcione (Ul.Madonizza 4) se nadaljuje drugi pregled slovenskega filma, ki ga prireja združenje Eurowanderkino v sodelovanju s klubom Anthares in s Filmskim skladom Republike Slovenije. Pokrovitelj je generalni konzulat republike Slovenije, prireditev pa sta omogočila tudi SSO in SKGZ. Filmi (vstop na predstave je prost) se začenjajo ob 18. in ob 20. uri, ob 22.uri ponovijo program, ki je na sporedu ob 20.uri. Vsi filmi so v originalu z italijanskimi podnapisi.

DANES

Ob 18.uri: Otroci na cesti (režija Vanja Močnik); Brezno (r. Igor Šmid), ki so ga predstavili na zadnjem festivalu Alpe Adria Cinema.

Ob 20.uri: Koromandija (r. Urška Znidaršič); Temni angeli usode (r.Sašo Podgoršek). To je film o znani in priljubljeni slovenski rock skupini Demolition Group. Film **(na sliki prizor)** so predstavili na nedavnem festivalu slovenskega filma v Portorožu. Film bo predstavil režiser Podgoršek, navzoča bo tudi predstavnica Filmskega Sklada RS Nerina Kocjančič.

JUTRI

Ob 18.uri Patriot (r.Tugo Štiglič). Vohunski thriller po vzoru ameriških akcijskih filmov.

Ob 20.uri Adrian (r. maja Weiss); Otroci na cesti (r.Vanja Močnik); Koromandija (r. Urška Znidaršič); Zjutro (r. Hanna A.W. Slak); Kratka himna domovini (r. B.Palčič); My First Cut (r.Zdravko Barišič); Rop stoletja (r. Urška Kos).

NOVICE

Tretja mednarodna likovna delavnica Abitanti

Od 3. do 8. maja bo v Abitantih, osameli vasi na skrajni meji Slovenije s Hrvaško, potekala že tretja mednarodna likovna delavnica Abitanti 1999. Organizirajo jo Lions Club iz Kopra, koprska mestna občina in krajevna skupnost Gradin. S ciljem, da bi javnost opozorili na propadajoče istrsko podeželje in svojske vrednote materialne in duhovne tradicije tega območja, se je vabilu na delavnico odzvalo okrog trideset ustvarjalcev iz več držav. Vsak likovnik bo tudi letos podaril eno delo Lions Clubu, ta pa bo izkupiček od prodaje namenil za človekoljubne namene, za slepe in slabovidne. Selektorica delavnice je umetnostna zgodovinarka Nives Marvin.

Iz Avstrije je povabljen slikar Valentin Oman, iz Italije kiparka Giuliana Bonazza, s Hrvaške slikar Hari Ivančić, iz Nemčije kiparki Ingrid Wuttke in Inken N. Woldsen, iz Slovenije pa slikarji Boris Benčič, Zmago Jeraj, Jurij Kalan, Luciano KLeva, Jože Kotar, Mira Ličen Krmpotić, Lojze Logar, Rudi Skočir, Andraž Šalamun, Tomo Vran in Žarko Vrezec, kiparja Janez Lenassi in Milena Braniselj, fotografa Jaka Jeraša in Joco Žnidaršič, video umetnik Radovan Čok, oblikovalec Vojko Tominc, arhitekta Mirko Mršnik in Marko Smrekar ter Stanko Ivančič in Franko Krevatin iz društva Capris.

V organizaciji koprske občine bo v času likovne delavnice potekala še arhitekturna delavnica skupine arhitektov in študentov, ki bo dokumentirala objekte.

V času trajanja delavnice bo na delovišču v Abitantih v petek, 7. maja, tudi novinarska konferenca, istega dne popoldne pa t. i. dan odprtih vrat. (STA)

Mednarodni dan plesa

Ob letošnjem mednarodnem dnevu plesa, 29. aprilu, je na prošnjo Mednarodnega gledališkega instituta (ITI) pri Unescu, Mednarodnega sveta plesa (CIDD) pri Unescu ter Svetovne plesne zveze poslanico napisal pionir plesnega gledališča v Egiptu Mahmud Reda.

Reda je zapisal, da ob tako posebnem trenutku, kakršen je mednarodni Dan plesa, ne najde primernih besed, ki bi ustrezale vzvišenosti umetnosti, kakršna je ples. "Mogoče bi najlaže izrazili svoja čustva s - plesom, " je zapisal Reda in s svojim sporočilom iz Egipta izrazil spoštovanje vsem, ki so posvetili svoja življenja tej žlahtni umetnosti. "V veliko čast mi je, da spadam mednje. Iskreno upam, da bo novo tisočletje videlo razcvet vseh umetnosti in še posebej plesa, " je zapisal egiptovski plesalec.

Mahmud Reda je prvo egiptovsko folklorno skupino ustanovil leta 1959. Med drugim je na tekmovanju arabskih držav v Aleksandriji leta 1952 dobil zlato medaljo za prosto sestavo v gimnastiki. Bil je tudi podsekretar egiptovskega ministrstva za kulturo.

Željam Mahmuda Rede se pridružuje tudi Slovenija, z dodatno željo, da bi ples našel čimveč privržencev med ljubitelji - "tistimi, ki se sami ukvarjajo s plesom, kot tistimi, ki nas spremljajo kot zvesti gledalci naše umetnosti, " je ob mednarodnem Dnevu plesa sporočil predsednik slovenskega centra Mednarodnega gledališkega instituta pri Unescu prof. dr. Henrik Neubauer. (STA)

BOLOGNA / USPEH VSAKOLETNEGA SEJMA MLADINSKE KNJIGE

Izvirnost in domiselnost ilustratorjev

V Bologni je bilo tudi letos srečanje založnikov, ilustratorjev, pisateljev, pedagogov v okviru 33. mednarodnega sejma mladinske knjige. Obračun je nadvse razveseljujoč, tako z ozirom na ponudbo, kot po rekordnem številu obiskovalcev.

Več kot dvatisoč ilustratorjev iz triintridesetih držav je sodelovalo na vsakoletnem natečaju fantazijske in znanstvene ilustracije. Sodelujoči so v glavnem iz evropskih držav, zlasti iz Italije. Pri izboru so se pa tokrat najbolje odrezali francoski ilustratorji v odseku fiction in Velika Britanija z znanstvenimi ilustratorji. Strokovna komisija petih članov iz različnih področij vezanih na knjižno založništvo je opravila izbor skupno stoosemdesetih originalov. Večinoma gre za ustvarjalce mlajše generacije, ki se razlikujejo po izvirnosti v pristopu, po samem osnovanem konceptu prej kot po aprioristični preferenci tehnične veščine ali prvenstveni predanosti tradicionalni likovni sporočilnosti. Domiselnost in izvirnost stopita tako v ospredje, podobe vzbujajo radovednost in znajo vzpostavljati igriv odnos z gledalcem. Komisija je svoj izbor dodatno utemeljila z izjavo, da se je namerno izognila priznanim profesionalcem, da bo bolonjsko srečanje zadoščalo prvotnemu namenu pretoka med posameznimi sooblikovalci mladinske tiskane knjige in omogočila mlajšim talentom v širšo javnost.

Kot običajno sta izšla barvna kataloga, ki razstavi dokumentirata. Naslovnica fantazijskega odseka ponuja podobo čarovnice, ki željno meša po kotlu v katerem se otrok zanjo še zdaleč ne zmeni, ker vneto prebira knjigo: podoba se je rodila izpod čopiča Tomija Ungererja, dobitnika zadnje nagrade Andersena, najbolj prestižnega priznanja v svetu založništva za najmlajše. Po rodu iz Strasbourga, od koder se je najprej preselil v New York, nato v Kanado, končno na Irsko. Risar, kipar, avtor, zbiratelj igrač, se v zadnjih letih intenzivno ukvarja s knjižno ilustracijo in s svetom reklame. Razlikuje se po domiselnosti in duhovitosti. Njegov opus je nadvse bogat: za sabo ima preko tisoč risb in plakatov, nad sto ilustriranih knjig. Raznolik v ustvarjanju podob ostaja Ungerer na strani ljudstva in socialno angažiran, z izrazitim smislom za satiro, opira moralno vsebino na likovno sporočilnost. V intervjuju je Ungerer razkril, kako ga je bivanje v različnih državah obogatelo in izoblikovalo njegov izrazni stil: v Nemčiji je pridobil disciplino, Francija je prispevala domiselnost in ironijo, v Ameriki pa je končno odkril prilagodljivost situacijam na praktičen način s pozitivno naravnanostjo.

Med ostalimi na razstavi izstopata po izraznosti, izvirnosti in tehnični dodelanosti Slovak Dušan Kallay in litovski ilustrator Kestutis Kasparavicius. Nemške ilustratorje razlikuje slikarska ekspresivnost in drznost, francoske eleganca in ironija, italijanske spoznamo po raznolikosti izrazov in umetniškem naboju. Kar nekaj med izbranimi eksponati ovrednoti črno bel prikaz v klasičnem črtnem narisu perorisbe, s tradicionalnimi grafičnimi tehnikami globokega tiska in lesoreza, s praskanko ali z bolj aktualnimi računalniškimi obdelavami, te dokazujejo neizčrpne možnosti, ki jih sodobna tehnologija dopušča ne da bi pri tem domiselnost otrpela.

Jasna Merkù

Drevi pri nas vrsta kvalitetnih koncertov

Današnja glasbena ponudba je nadvse kvalitetna. V tržaškem gledališču Rossetti se ob 21. uri pričel recital italijanske pevke Fiorelle Mannoia. Gre za prefinjeno interpretko, ki izvaja izrecno zanjo pisane pesmi.

Drugi zanimiv koncert se bo ob isti uri začel v videmskem gledališču Giovanni da Udine, kjer se bo predstavil znameniti kitarist Paco de Lucia, vrhunski poznavalec flamenka.

V ljubljanski Mali hali Tivoli pa se bo ob 20. uri začelo glasbeno srečanje z legendarnim Bobom Dylanom, umetnikom, ki res ne potrebuje nikakršne predstavitve. Ob izidu nove plošče »Live 1966« in tokratni turneji so Dylanu pripisali nov zagon. Pan

ZDRAVSTVO / VČERAJ NA SEDEŽU DEŽELE V TRSTU

Podpisali dogovor za odkup Janeza od Boga

Večina v občinskem svetu se je podredila ukazom

Na sedežu deželne uprave v Trstu so včeraj podpisali dogovor med deželo in verskim redom usmiljenih bratov za odkup bolnišnice Janeza od Boga v Gorici. Odkupna cena bo znašala 15,3 milijarde lir, k temu pa gre dodati še dobrih 8 milijard, ki jih bo dežela plačala redovnikom za prenovo doma za ostarele sv. Justa ter odškodnino (okrog 5 milijard) za izgube v upravljanju bolnišnice. Skupno bo torej operacija stala davkoplačevalce več kot 28 milijard lir, nakar naj bi jih potrosili še okrog 50 (načrt, v katerem niso upoštevani vsi posegi, jih predvideva 46,5) za dograditev kompleksa in selitev splošne bolnišnice. Dežela bo tudi prevzela vse 30. aprila zaposleno osebje zasebne bolnišnice.

Dogovor so včeraj podpisali deželni odbornik za zdravstvo Aldo Ariis (prisoten je bil tudi odbornik za finance Romoli), predstojnik usmiljenih bratov p. Raimondo Fabello in upravni direktor Goriške zdravstvene ustanove Pierlugi Fabris. Preliminarno pogodbo naj bi podpisali do 15. maja, ko bo dežela vplačala 35% odkupne cene, poslopje bo prevzela s 1. julijem, saldo pa izplačala do konca leta. Odbornik Ariis je izrazil upanje, da bi nato v treh letih dogradili kompleks in preselili bolnišnico.

Z odkupom poslopja selitev seveda še ni nujna, saj bi lahko še vedno - čeprav desnosredinska uprava na deželi tega noče - prevladala izbira za prenovo bolnišnice v Ul. Veneto, poslopje Janeza od Boga pa bi lahko odlično uporabili za študentki dom ali v kak drugi namen.

Politična bitka za bodočnost bolnišnice se je predsinoči odigrala v goriškem občinskem svetu, kjer je večinski koaliciji uspelo kolikor toliko strniti vrste in sprevreči dosedanje uradno stališče proti selitvi bolnišnice, ki ga je občinski svet sprejel 26. januarja na pobudo Oljke. Na dnevnem redu sta bili dve resoluciji. Prvo je predlagala Oljka, da bi obsodila ravnanje župana, ki je doslej povsem spregledal omenjeni januarski sklep in deloval celo v nasprotju s tam jasno izraženo obvezo, naj si prizadeva za ohranitev bolnišnice v Ul. Vittorio Veneto.

Tej resoluciji je večina zoperstavila drugo s povsem nasprotno vsebino. V njej se v bistvu podpira delovanje župana in predvsem se občinski svet podreja odločitvi dežele za selitev splošne bolnišnice v poslopje Janeza od Boga. Ta rešitev naj bi bila najhitreje izvedljiva, cenejša, zagotovila bi smotrno rešitev za goriško zdravstvo in ne bi preprečila možnosti čezmejnega sodelovanja. Vse te trditve so sicer sporne in jih nasprotniki selitve odločno zanikajo. V občinskem svetu je vsekakor resolucija desne sredine bila sprejeta s 24 glasovi za in 11 proti, resolucija Oljke pa zavrnjena z 10 glasovi za in 24 proti. Glasovanja so se iz protesta vzdržali trije svetovalci večinę (Baiocchi - CCD in Randò in Casalatina NZ), ki so proti selitvi, vsi drugi v večini in opoziciji (z izjemo treh svetovalcev Lige, ki so se vzdržali) pa so glasovali v skladu z navodili vodstev strank. »Disidenti« znotraj Forza Italia, ki so se doslej upirali selitvi, so tako ponižno klonili diktatu deželnega odbornika Romolija, prav tako pa se je nazadnje odpovedalo bitki za bolnišnico NZ, ki je morda v zameno za to končno dobilo mesto pravobranilca za »svojega« generala Pagliaro.

Na seji je bil na dnevnem redu tudi predlog občinskega referenduma o bolnišnici, vendar so svetovalci večine množično zapustili dvorano in z nesklepčnostjo preprečili glasovanje, morda da ne bi ogrozili krhke, pravkar dosežene enotnosti. Komentar Renata Fiorellija v imenu pobudnikov referenduma je glede tega zelo oster. V izjavi za tisk ugotavlja, da so se stranka Forza Italia in predvsem njeni voditelji Romoli, župan Valenti in načelnik Tripani s tem ponovno izneverili demokratičnemu soočanju z mestno javnostjo in so hoteli vsiliti svoje izbire, ne da bi sploh vzeli v poštev drugačna stališča: s tem so žalili vse Goričane in dosegli dno svojega početja.

ŠOLSTVO / NA POKRAJINI

Potrjena izbira za vertikalizacijo v Doberdobu

Posvet o slovenskem šolstvu

Pokrajinska konferenca o reorganizaciji šolske mreže se je na pobudo predsednika pokrajine Giorgia Brandolina ponovno sestala v prejšnjih dneh in potrdila sklep o vertikalizaciji obveznega slovenskega šolstva na območju doberdobskega didaktičnega ravnateljstva. Kot je bilo pred časom dogovorjeno s slovenskimi upravitelji, bodo na Doberdobskem upravno povezali vrtce, osnovne šole in oddelek srednje šole Trinko, v Gorici pa ostaneta ločeni didaktično ravnateljstvo in srednja šola.

Brandolin je z zadovoljstvom vzel na znanje, da je dežela 26. marca odobrila načrt šolske mreže za goriško pokrajino, ki je bil sprejet decembra lani. Načrt bodo sedaj dopolnili še z odločitvijo za vertikalizacijo v Doberdobu, tako da bo nov ustroj začel veljati že s prihodnjim šolskim letom.

Na konferenci so tudi sklenili, da bodo v teku leta 1999 priredili študijski posvet o tem, kako ovrednotiti prisotnost slovenskega šolstva na Goriškem.

Na seji so še odločili, da bodo zaprosili šolsko ministrstvo, naj vsaj v prvem letu izvajanja reforme obdrži sedanjo dotacijo upravnega osebja. Za šolske gradnje in popravila stavb bodo od države dobili 5.170 milijonov, pokrajina pa bo pristavila še 1, 5 milijarde lir. Prednost bodo dali posegom v okviru načrta o šolskih avtonomijah.

Potrjena izvolitev slovenske konzulte

Z goriške občine smo včeraj izvedeli, da je deželni kotrolni odbor končno potrdil sklep o imenovanju Konzulte za vprašanja slovenske manjšine, ki ga je občinski svet izglasoval pred dvema mesecema. Med člani kontrolnega organa jih je pet glasovalo za potrditev, pet pa proti. Sklep je vsekakor potrjen, saj predpisi določajo, da so v primeru izenačenega glasovanja sklepi sprejeti. Pričakovati je, da bo sedaj župan Valenti nemudoma sklical konzulto na prvo sejo.

Ob glasovanju v občinskem svetu se je pojavil problem, ko je bil ob kandidatih Oljke in FI v konzulto izvoljen tudi predstavnik Severne lige, ki je dobil glasove iz vrst FI, na ta račun pa je pogorel kandidat NZ. Predstavniki NZ so protestirali, češ da morata biti po pravilniku izvoljena dva predstavnika večine in eden opozicije. Kot kaže pa je prevladalo tolmačenje, da mora opoziciji pripadati vsaj en predstavnik, lahko pa jih je tudi več, če zanje glasuje tudi del svetovalcev večine.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 18.00-20.00-22.00 »Psycho«. Rež. Gus van Sant, i. Anne Heche.

VITTORIA 3 17.40-20.00-22.20 »Le parole che non ti ho detto«. I. Kevin Costner.

CORSO Rdeča dvorana: 17.15-19.40-22.00»Scherzi del cuore«. I. Sean Connery in Dennis Quaid.

Modra dvorana: 17.45-20.00-22.15 »8 mm - delitto a luci rosse«. i. Nicholas Cage. Prep. ml. pod 14. letom.

Rumena dvorana: 18.00-20.00-22.15 »Pioggia infernale». M. Freeman in C. Slater.

TRŽIČ

EXCELSIOR 17.50-20.00-22.10 »A civil action«.

PRIREDITVE

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE priredi v Jamljah pri Marjotu Pahorju družabno srečanje jutri ob 18. uri. Za veselo družbo bo poskrbel harmonikar Karlo.

KD BRIŠKI GRIČ vabi na praznovanja ob 1. maju na Dvoru v Števerjanu v dneh 1. maja, ob 16.30 ter 2. maja, ob 9.30 s startom 20. spominskega pohoda Števerjan-Gonjače. Ob tej priložnosti bo društvo nagradilo zveste udeležence vseh dosedanjih pohodov. Za informacije: tel. 0481-884187 (Maja).

KD BRIŠKI GRIČ vabi na IGRE BREZ MEJA, tekmovalno srečanje športno-zabavnega značaja, v sklopu praznovanj ob 1. maju na Dvoru v Števerjanu, v nedeljo, 2. maja, ob 14.30. Prijave pri Maji (tel. 0481) 884187 do vključno 1. maja.

PD RUPA-PEČ vabi v Rupo na tradicionalni Praznik Frtalje v soboto, 1. maja, in nedeljo, 2. maja, od 16.30 dalje.

OBVESTILA

ZSKD in ZSŠDI sporočata, da bo napovedani izobraževalni tečaj za prilagoditev zak. odloku št. 155/97 - upoštevanje higijenskih pravil pri šagrah in podobnih prireditvah - v sredo, 5. maja, v knjižnici D. Feigel od 18. do 22. ure. V najkrajšem času naj se kulturna oz. športna društva zglasijo za prijavo vsaj enega udeleženca v uradih ZSKD (tel. 0481-531495) ali ZSŠDI (tel. 0481-33029).

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi 8. maja celodnevni avtobusni izlet v Gardaland. V znesku, ki ga je treba vplačati ob vpisu, je vključena vožnja, vstopnina v zabaviščni park in kosilo. Prijave in informacije na sedežu društva in pri poverjenikih do 30. aprila.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, začasno v Ul. Faiti 13/A, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes v Gorici: 9.30, Laura Quartara vd. Stabon iz Ul. Visini 23 v Ločnik; 10.00, Aldo Salomon iz bolnišnice sv. Justa v Tržič; 11.00 Anka Fajgelj iz mrliške veže splošne bolnišnice; 11.30, Carolina Princi iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

NOVICE

Pobude odbora proti vojni

Odbor proti vojni prireja jutri ob 20.30 v Fogarjevem avditoriju (Korzo verdi 4) srečanje z ravnateljem Caritasa Ruggerom Dipiazzo, ki bo prinesel pričevanje iz Beograda, kjer je na misiji te dni. V petek ob 20.30 bodo mirovniki spet simbolično zastražili most pri Zagraju, še nekaj pobud pa bo v naslednjih dneh.

Predstavitev štirih pesnikov

V Državni knjižnici v Ul. Mameli bo danes ob 18. uri v okviru niza Pravica do poezije prof. Gianfranco Turco predstavil štiri mlade goriške pesnike. To so urednik revije»I Giardini di Hermann«Roberto Marino Masini, urednika časopisa»Via libera«Giovanni Fierro in Francesco Tomada ter Enrico Barba, sodelavec pri obeh publikacijah. Poezije bo brala Mariolina De Feo, igral bo saksofonist Pierpaolo Gregorig.

Posvet o pravicah otrok

V grofovi dvorani na gradu bo jutri od 9. ure dalje posvet o pravicah otrok. Na njem bo govor o izvajanju deželnega zakona 285/97 in o triletnem planu 1998/2000 v 16 občinah pri Gorici, kjer izvajajo deset načrtov za uveljavljanje pravic otrok. Govorili bosta deželna funkcionarka Annamaria Carli, občinska odbornica Marilena Francioso, izvajalci posameznih načrtov pa bodo predstavili njihovo vsebino in cilje.

Okrogla miza o turizmu

Na pobudo pokrajinskega odborništva za kulturo in Združenja prijateljev muzejev bo jutri ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani okrogla miza na temo Prikriti resurzi turizma na Goriškem: narava, kuhinja, muzeji. Sodelovali bodo Giovanna Ludovici, Joško Sirk, Giobatta Panzera, Maria Masau Dan in Luca Primavera.

ŠTANDREŽ / TRADICIONALNO TEKMOVANJE

Izbrali so najboljšo salamo

Zmagal je Jože Cotič, Gabrc, ki živi v devisnko-nabrežinski občini

Oceniti dvainštirideset vrst salame in med temi izbrati tri najboljše, ni enostavna zadeva. To najbolje vedo organizatorji že tradicionalnega ocenjevanja - pokušnje domače salame v Štandrežu, še bolj pa člani komisije, ki so v soboto popoldne garali nekaj ur in končno razglasili zmagovalce in podelili nagrade v obliki pokalov. Prvo mesto si je prislužil Jožek Cotič, Gabrc, ki sicer živi v devinsko-nabrežinski občini, drugo nagrado je odnesel Santino Rizzo iz Ločnika, tretjo pa Graziano Zaccaron iz Rupe. Prireditelji so letos odločili, da poleg zmagovalcev objavijo tudi ime mesarja, ki je suhomesnati izdelek pripravil. Kakovost je namreč odvisna od številnih dejavnikov, pri čemer je obdelava svežega mesa, takoimenovane paste ali mase, med pomembnejšimi. Tako lahko povemo, da je meso za salamo, ki je bila nagrajena s prvim mestom, obdelal Rado Buzin, drugouvrščeno Lojzko Paškulin, medtem ko je Graziano Zaccaron poskrbel sam tudi za predelavo.

Tekmovanje za najboljšo domačo salamo v Štandrežu so priredili Lojzko Paškulin, Davorin Marvin, Robert Paškulin, Marko Zavadlav in Nevio Donati. V nagradni sklad pa so prispevali gostilna Turri, podjetje Roitz import-export ter trgovina s kmetijskimi potrebščinami Zavadlav.

Velik odziv letošnjega tekmovanja - v domu Andreja Budala je bilo v soboto živo kot redkokdaj - je spodbuda, da bodo tekmovanje izvedli tudi leta 2000, napovedujejo prireditelji, ki se obenem zahvaljujejo vsem za udeležbo in sodelovanje.

Na sliki (foto Bumbaca) skupina izvedencem med pokušnjo in ocenjevanjem domačih salam

PRISELJEVANJE

Aretirali tri vodnike

Policija je predsinoči okrog 22.30 v Ul. III. armata aretirala tri jugoslovanske državljane z bivališčem v Nemčiji, ki so bili na tem, da vkrcajo na avtomobile skupino ilegalnih priseljencev, prav tako jugoslovanskih državljanov, ki so prihajali čez mejo tam v bližini. Spremljal jih je komaj 16-letni vodnik, ki so ga legitimirali in prijavili sodstvu. Vodnikom so tudi zaplenili dva od treh avtomobilov, s katerimi so čakali pribežnike, in sicer marcedes ter audi 80. Zaplenili so jim tudi približno 1.400 nemških mark in tri prenosne telefone.

Policija je posegla, ko so priženiki šele prihajali čez mejo. Štiri, ki so že bili tostran so prijeli in jih včeraj izročili slovenskim oblastem, večji del, med osem in deset, pa jih je pred posegom policije zbežalo spet čez mejo.

CELOVEC / PRISPEVEK K SOŽITJU

Odprli Kulturni teden koroških Slovencev

Prireditev poteka tokrat v Wolfsbergu v Labotski dolini - Jörga Haiderja ni bilo

CELOVEC - V Wolfsbergu v Labotski dolini, ki je po številu prebivalcev tretje največje mesto na Koroškem, so v ponedeljek zvečer slovesno odprli 7. Kulturni teden koroških Slovencev. Otvoritverni večer so oblikovali kulturni ustvarjalci koroških Slovencev kot tudi iz gostiteljskega mesta. Na slavnostnega govornika, napovedan je bil deželni glavar Jörg Haider, je publika čakala zaman. Baje se z letalom ni pravočasno vrnil iz Londona.

Zamisel kulturnega tedna je približati kulturo in življenje koroških Slovencev nemško govorečemu prebivalstvu izven avtohtonega naselitvenega območja slovenske manjšine in s tem krepiti dialog med večino in manjšino. Pri prvih šestih prireditvah, ki so jih priredili v Spitalu ob Dravi, Trgu, Šentvidu ob Glini, Gmündu, Borovljah in lansko leto v Brežah, je bil cilj vsekakor dosežen. To predvsem po zaslugi organizatorjev prireditve, Urada za slovensko narodno skupnost pri koroški deželni vladi skupno ter obeh osrednjih kulturnih organizaciji koroških Slovencev, Slovensko prosvetno zvezo (SPZ) in Krščansko kulturno zvezo (KKZ).

Na izredno dobro obiskani otvoritveni slovesnosti v prireditvenem centru v Wolsbergu so navzočim spregovorili namestnik direktorja deželnega urada Karl Anderwald, vodja biroja za koroške Slovence Marija Novak-Trampusch, župan mesta Wolfsberg Gerhard Seifried ter tudi predstavnik generalnega konzulata R Slovenije v Celovcu Jure Žmauc. Kulturni del večerja so oblikovali učenci Glasbenih šol iz Celovca in Wolfsberga, uvodne besede k razstavi del bratov Černe pa je s kritično analizo položaja kulture na Koroškem spregovoril kulturni urednik dnevnika »Kärntner Tageszeitung« Bertram Steiner.

Kulturni teden se je včeraj nadaljeval z literarnim večerom, na katerem sta brala Fabjan Hafner in Wilhelm Kueh, danes pa bo v mestni hiši koncert klasične glasbe. Nastopali bodo mdr. Andreja Wuzella-Močilnik (klavir), Margit Gastrager (klavir), Kristijan Filipič (prečna flavta), Gabriel Lipuš (bariton).

3. maja bo nastopil »Originalni sosedski duo« s kataretom na osvnovi besedil slovenskega pisatelja Janka Messnerja. 7. kulturni teden koroških Slovencev se bo iztekel v torek, 4. maja zvečer z zborovskim koncertom v mestni hiši na katerem bodo sodelovali Oktet Suha, zbor AGV Frantschach, zbor Singkreis Wolfsberg in Mešani pevski zbor Radiše.

Ivan Lukan.

Na fotografiji Smrtnikovi fantje iz Železne Kaple so navdušili prisotne

LJUBLJANA / JAVNO ZBOROVANJE ZZB NOB V PARKU KODELJEVO

Z uporom v svobodo, svobodni v Evropo

Vrsta proslav ob Dnevu upora proti okupatorju

LJUBLJANA - V Sportnem parku Kodeljevo v Ljubljani je bilo ob državnem prazniku, dnevu upora proti okupatorju, javno zborovanje z geslom Z uporom v svobodo - svobodni v Evropo, ki ga je pripravila Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Ljubljane in Slovenije. Stevilne udeležence zborovanja iz vse Slovenije ter iz Italije, Avstrije in Hrvaške, zbralo se jih je najmanj 3000, sta pozdravila predsednik ZZB NOB Ljubljana Janko Heberle in ljubljanska županja Vika Potočnik, osrednji govor pa je imel predsednik sveta ZZB NOB Slovenije Janez Stanovnik **(na sliki)**. V kulturnem programu sta sodelovala Partizanski pevski zbor, ki letos praznuje 55. obletnico ustanovitve, z dirigentom Francetom Gornikom in orkester Slovenske vojske pod vodstvom Janija Salamona.

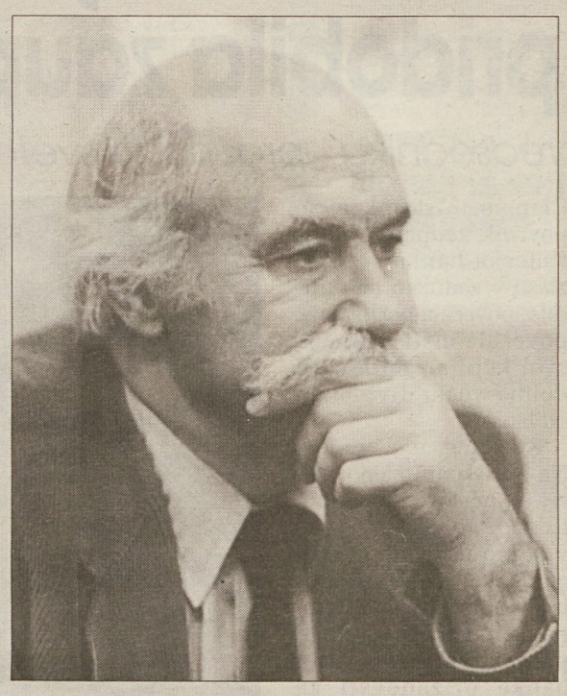

Stanovnik je v govoru podrobno predstavil čas nastanka Osvobodilne fronte in njen osrednji program, ki ni predvideval le osvoboditev naroda izpod okupatorja, temveč tudi zedinjeno Slovenijo. »Ne le da smo Slovenci gradili in izgradili lastno državo, postavili smo si pravzaprav za cilj izgradnjo dosledne ljudske demokracije, preobrazbo slovenskega narodnega značaja, žal, neposredno po vojni nismo izgradili dosledno demokracije,« je nadaljeval Stanovnik in dodal, da je ta del programa moral počakati še nadaljnjih 50 let.

»Slovenci smo se skupaj z evropsko civilizacijo opredelili za vrednote, ki jih je ta civilizacija zgodovinsko negovala in gradila in jih v očiščevalnem procesu zmage nad fašizmom restavrirala,« je dejal Stanovnik in poudaril, da »smo mi del te civilizacije«. Danes se ta civilizacija srečuje z izzivom, ki prihaja z Balkana s politiko, ki je diametralno nasprotna civilizacijskim vrednotam, za katerimi stoji Evropa in stojimo mi, je še opozoril. Po njegovem mnenju bi se ta konflikt moral čimprej končati, ampak z uveljavitvijo in zmago načela človekove svobode in človekovih pravic. Stanovnik pričakuje, da bo po koncu tega vojnega plesa prišlo do mirnega pogovora in mednarodne konference, na kateri se bo slišal tudi njihov glas, glas civilne družbe.

Osrednja državna slovesnost ob letošnjem prazniku pa je bila v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Pripravil jo je koordinacijski odbor vlade za izvedbo protokolarnih pravil. Slavnostni govornik je bil akademik Boris Paternu, ki je pomembnen del svojega znanstvenega dela posvetil raziskovanju umetniške ustvarjalnosti v času NOB. V umetniškem programu, s katerim se je prireditev začela, so nastopili orkester Slovenske vojske pod vodstvom dirigenta Francija Rizmala, Partizanski pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom Franca Gornika, dramske igralke in igralci Maja Sever, Petra Govc, Daša Dobršek, Zvone Hribar, Aleš Ravnik in Primož Ranik ter harmonikar Milče Stegu. Prireditev je režiral Jože Vozny, scenograf je Ico Koritnik, kostumografinja pa Mojca Makuc. Slovesnost sta prenašala radijski in televizijski program RTV Slovenija.

Združenje borcev in udeležencev NOB iz Ajdovščine in Vipave je ob dnevu upora proti okupatorju in v spomin na nanoško bitko pri spomeniku padlih na Nanosu pripravilo tradicionalno proslavo. Slavnostni govornik minister za kulturo Jožef Školč je med drugim poudaril, da 27. april odraža veliko enotnost slovenskega naroda.

Do leta 1991 so Slovenci 27. april praznovali kot dan ustanovitve Osvobodilne fronte, od leta 1992 pa ga praznujejo kot dan upora proti okupatorju.

27. aprila 1941 je bila v Vidmarjevi hiši v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta (OF) slovenskega naroda, ki je razpletla lastno organizacijsko mrežo, v katero je zajela večino naprednih Slovencev. Še istega leta je OF oblikovala program v devetih točkah: napovedala je boj okupatorju do zmagovitega konca, razglasila lojalnost vseh skupin OF ter sklenila, da bo OF po končani vojni prevzela oblast na Slovenskem in uvedla ljudsko demokracijo.

LJUBLJANA / VETERINARSKA UPRAVA

Vakcinacija lisic

Vabe z vakcino bodo trosili z letali

LJUBLJANA - Veterinarska uprava Republike Slovenije (VURS) bo do predvidoma 26. maja polagala vabe za oralno imunizacijo lisic proti steklini. Odmetavanje vab, napolnjenih z vakcino, bodo v tem času z višine 300 metrov opravljali piloti z za to prirejenimi letali z letališč v Mariboru, Ajdovščini, Murski Soboti, Celju, Bovcu in Novem mestu po celotnem ozemlju Slovenije. Spomladansko vakcinacijo lisic proti steklini opravlja VURS predvsem zaradi posrednega varovanja ljudi proti tej izredno nevarni bolezni, pri tem pa opozarja, da je v tem času prepovedano prosto gibanje psom, pri čemer so izvzeti službeni psi.

Steklina je neozdravljiva bolezen, ki prizadene tako živali kot tudi ljudi. Ob izkorenitvi t.i. urbane stekline z redno vakcinacijo psov, predstavlja steklina, ki je prisotna pri lisicah, nenehno grožnjo za prenos bolezni prek domačih živali na ljudi. Ker je vakcinacija edina oblika boja proti tej bolezni, se je VURS vključila v Evropsko komisijo za zatiranje stekline pri divjih živalih s pomočjo omenjenih vab. Omenjeni način polaganja vab, ki je bil v Sloveniji prvič izveden leta 1995, zagotavlja enakomernejšo razporeditev vab po celotnem ozemlju Slovenije.

Po zahtevah Svetovne zdravstvene organizacije je potrebno vsak stik z vsebino vabe obravnavati kot ugriz stekle živali. Če pride vsebina v stik s sluznico ali svežo rano, je potrebno to mesto dobro izprati in umiti z milom ter takoj obiskati najbližjo antirabično ambulanto območnega zdravstvenega zavoda.

Sicer pa je vaba za pse neškodljiva in se z njo po zaužitju zagotovi le imunizacija, vendar pa je vaba namenjena le divjim živalim, psi pa morajo biti po zakonu obvezno vsakoletno vakcinirani najkasneje do 15. maja tekočega leta, po dopolnjenem četrtem mesecu starosti. (STA)

LJUBLJANA / V DRUGI POLOVICI MAJA

Konferenca o vprašanju odvisnosti

To bo prva vseslovenska konferenca, napovedanih veliko tujih izvedencev

LJUBLJANA - V organizaciji koordinacije Centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog pri ministrstvu za zdravstvo ter neodvisne in samostojne ustanove Odsev se sliši bo od 20. do 22. maja v Ljubljani 1. slovenska konferenca o odvisnosti, s katero želijo organizatorji opozoriti na resnost problema vseh vrst odvisnosti, ne le zgolj na področju t.i. kemične odvisnosti (uporaba legalnih in ilegalnih drog), temveč tudi odvisnosti, ki izhajajo iz stilov življenja (motnje pri hranjenju, odvisnost od odnosov, dela, medijev, iger ipd.). Konferenca je namenjena vsem, ki se v okviru svojega dela ali v zasebnem življenju srečujejo s problemom odvisnosti.

Omenjena konferenca, ki je prva tovrstna vseslovenska konferenca o vseh vrstah odvisnosti, bo poleg seznanjanja in osveščanja javnosti s problemom odvisnosti tudi priložnost za spoznavanje in vzpostavitev medsebojnega sodelovanja z vsemi, ki se s to problematiko srečujejo, ter za začetek novih in boljših možnosti obravnave, čemur bodo namenjene posebne interdisciplinarne tematske delavnice. Konferenca je v strokovnih krogih dokaj odmevna, saj so organizatorji do zdaj prejeli več kot 150 prispevkov, udeleželi pa naj bi se je tudi nekateri tuji strokovnjaki (Italija, Avstrija, Hrvaška, Velika Britanija, Nizozemska, Nemčija in ZDA), ki se pri svojem delu srečujejo z odvisnostjo.

V okviru konference bodo skušali osvetliti zgodovinske, sociološke, kulturološke, etične in moralne vidike odvisnosti in njegovega preprečevanje, programe obravnave uživalcev drog, detoksikacijo, terapevtske skupnosti, osredotočili pa se bodo tudina ranljive skupine (otroci, nosečnice...), samoorganiziranje uživalcev drog, vrednotenje programov ipd. Ob konferenci pa bodo organizirane številne spremljajoče dejavnosti. Tako bodo pripravljeni številni programski bloki oz. okrogle mize za predstavnike posameznih področij (pedagoške delavce, medicinske sestre in druge delavce v zdravstveni negi, socialne delavce, ipd.), sklepni dan konference pa bo potekala okrogla miza za vsa strokovna področja. Poleg tega pa bo širši javnosti na voljo tudi predstavitev aktivnosti in organizacij s področja preprečevanja in zdravljenja odvisnosti v Sloveniji z razstavo literature, številne okrogle mize in predstavitvene dejavnosti pa bodo javnosti tudi brezplačno predstavljene.

Število uživalcev trdih drog v Evropi presega dva milijona in se še povečuje. Več kot 60 odstotkov intravenoznih uživalcev je okuženih z virusom hepatitisa C, 40 odstotkov vse primerov okuženosti z aidsom je posledica vbizgavanja drog. Ocene o številu zasvojenih v Sloveniji epidemološka služba še nima, na resnost problema pa med drugim kaže tudi število oseb, ki iščejo pomoč. (STA)

NOVICE

Dijaki DTTZ Zoisa iz Gorice v deželnem svetu

TRST - Včeraj so obiskali deželni svet dijaki DTTZ Žige Zoisa iz Gorice. Mladim, ki jih je spremljal prof. Livio Semolič, je delovanje sveta orisala svetovalka Bruna Zorzini Spetič

Na Škofijah medregijski sindikalni svet

ŠKOFIJE - Na mejnem prehodu na Škofijah se bo danes sestal medregijski sidnikalni svet za FJK in SLovenijo. Na srečanju bodo opozorili na nekatera odprta vprašanja, ki zadevajo nadalnji razvoj obmejnih regij ob vstopanju Slovenije v EU.

Slovenski veleposlanik pri podpredsedniku sabora

ZAGREB - Podpredsednik hrvaškega sabora Vladimir Seks je danes sprejel slovenskega veleposlanika na Hrvaškem Boštjana Kovačiča, s katerim sta govorila o slovenski skupnosti na Hrvaškem, o deklaraciji o hrvaško-slovenskih odnosih, ki jo je nedavno sprejel sabor, in o nerešenih dvostranskih vprašanjih. Strinjala sta se, da je slednje treba rešiti sporazumno.

Slovenskega veleposlanika je zanimalo, ali obstaja možnost za spremembno dela hrvaške ustave, ki govori o narodnih manjšinah, iz katerega so bili Slovenci pred kratkim izpuščeni. Podpredsednik sabora Seks je dejal, da takšne spremembe sicer niso predvidene, vendar pa naj bi Hrvaška sprejala zakon o naradnih manjšinah, ki bo usklajen z ustrezno evropsko konvencijo.

Kot je znano, je hrvaški sabor iz preambule k ustavi, v kateri so naštete nacionalne manjšine na Hrvaškem, izpustil slovensko in muslimansko manjšino.

Vaš bančni partner v poslovanju s Slovenijo in drugimi državami.

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Vse zunanje trgovinske in bančne storitve. Finansiranje domačih in tujih partnerjev.

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

GORICA / S PONEDELJKOVE SKUPŠČINE DELNIČARJEV

Kmečka banka si je v lanskem letu zopet pridobila zaupanje klientov

Za novega predsednika upravnega sveta je bil izvolje dr. Diego Marvin

GORICA - Dr. Diego Marvin (na sliki) je od ponedeljka zvečer novi predsednik upravnega odbora Kmečke banke v Gorici. Potem ko so delničarji na občnem zboru izvolili člane novega odbora se je sestal upravni odbor. Takoj so porazdelili funkcije v izvršnem odboru. Za predsednika je bil izvoljen dr. Diego Marvin, za podpredsednika dr. Luigi Bandiera, za člane pa geom. Fernando Frascaroli, rač. Gracco Gotti in odv. Roberto Ziani.

Na volitvah za člane

upravnega odbora in nadzorstva je bilo zastopanih 86,76 odstotkov delnic. Predstavljeni sta bili dve listi kandidatov. Prva je bila odraz predvsem domačih malih in srednjih delničarjev in je dobila 50,67 odstotkov glasov, druga pa odraz finančne grupe Caer, in je dobila 35,93 odstotkov. Za prvo je bilo izvoljenih šest članov upravnega sveta, za drugo pa so bili izvoljeni trije. Enak rezultat je bil pri volitvah za nadzorni odbor, kjer sta bila izvoljena dva člana za prvo, en član za drugo listo. Namestnika zastopata po eden vsako listo.

V upravni svet so bili torej izvoljeni: za prvo listo dr. Diego Marvin, odv. Roberto Ziani, dr. Mitja Močilnik, dr. Karlo Devetak, dr. Mitja Bauzon, Ivan Plesničar, za drugo pa dr. Luigi Bandiera, geom. Fernando Frascaroli in rač. Gracco Gotti. Marvin in zastopniki druge liste so bili že prej člani izvršnega odbora.

Kot nadzorniki so bili izvoljeni, oziroma potrjeni dr. Alberto Vetrih, dr. Marija Marc in dr. Mauro Verdimonti. Namestnika sta dr. Roberto Lonzar in dr. Marisa Provedel.

V upravnem svetu je prišlo do precejšnje prenove, kar je odraz domačih delničarjev. Prejšnji predsednik odv. Peter Sanzin je povedal, da se odpoveduje nadaljnemu vodenju Kmečke banke, potem ko mu je uspelo s sodelavci izvleči iz težav, ki so bile posledica komisarske uprave. Članom in strankam so povrnili zaupanje vanjo. Kmečka banka se je še zlasti v zadnjem letu utrdila, povečala poslovanje, povečala čisti dobiček, svoj kapital, delničarji dobijo večjo dividendo od lanske.

Konkurence je vse več. Na Goriškem imamo skoraj 90 poslovalnic raznih bank. V zadnjem času so v ta prostor vdrle še druge banke. Zaradi težav s trgovino z vzhodno Evropo pa ni kdovekaj velikih poslov, zato si morajo banke prizadevati za vsako stranko. Vrh vsega je padec inflacije povzročil tudi zmanjšanje zaslužka pri vseh bankah. Samo z boljšim poslovanjem in povečanjem klientele ter nudenja uslug bodo banke lahko ohranile dosedanje številke in tudi imele večje uspehe. V sedanjem trenutku velike koncentracije bank v Italiji pa to ne bo lahko.

V Kmečki banki so lani nabrali nekaj nad 331 milijard lir vlog. Od tezh jih je bilo 199 milijard neposrednih vlog, kar je sicer za 3,14 odstotkov manj kot leto prej, in 131 milijard posrednih vlog, kar je 8,33 več kot leto prej. Medtem ko so varčevalci pred leti v glavnem kupovali državne vrednotnice so se v zadnjem času odločili za nakup delnic večji finančnih in industrijskih družb in še zlasti paketov različnih delnic, ki jih ponujajo finančne družbe. Posojila so lani znašala skoraj 142 milijard lir, kar je bilo za 10, 90 odstotkov več kot leto prej. V goriškem poprečju znaša ta povišek 9, 38 odstotkov, kar pomeni, da se položaj izboljšuje, in da mu Kmečka banka pobliže sledi. Povečalo se je zlasti število ljudi, ki si želijo dolgoročno posojila za stanovanjske potrebe.

Še podatek o težko izterljivih posojilih. Imajo jih za 3.406 milijonov lir. Zmanjšala so se za 33, 65 odstotkov. Banko bremenijo z 2,40 odstotkov, dočim so jo pred letom dni bremenili za 4, 01 odstotkov.

Kot je znano ima finančna grupa Caer 35,65 odstotkov delnic. Nova Ljubljanska banka ima 4, 95 odstotkov (njen zastopnik dr. Mitja Močilnik je bil izvoljen v upravni odbor). V banki je bilo konec leta 465 delničarjev. Dr. Karel Devetak je v diskusiji na občnem zboru povedal, da se je skupina delničarjev povezala v sindikatu delničarjev (zakoni to omogočajo), kar so javili bodisi upravnemu svetu banke kot nadzornemu organu Banca d'Italia.

Marko Waltritsch

GORICA / GORIŠKA HRANILNICA

Odslej v holdingu »Casse venete«

Banka bo pri delovanju ostala samostojna

GORICA - Goriška hranilnica - Cassa di Risparmio di Gorizia je po novem vključena v bančni holding Casse Venete. Ta ima svoj sedež v Padovi, vanjo sodijo hranilnice v Padovi, Benetkah, Vidmu in Gorici. Čeprav bo strateško vodenje tega holdinga enovito, bodo banke ohranile svojo operativno samostojnost na domačem že poznanem ozemlju. Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal dr. Antonio Tripani, predsednik upravnega sveta goriške hranilnice. Fundacija te banke je skoraj celotni paket delnic prodala ustanovi iz Benetk. Ta ima sedaj 96 odstotkov delnic, le 4 odstotke je ohranila goriška fundacija.

Kot je povedal tudi generalni direktor Giorgio Milocco, je lani goriška banka delovala še na samostojni podlagi. Kosmatega dobička so imeli 17 milijard lir, kar je za 23 odstotkov več kot leto prej. Posle so povečali za 8, 4 odstotkov. Zmanjšali so režijske stroške za 10, 1 odstotkov. To predvsem po zaslugi predčasnih upokojitev osebja. Pred nekaj leti so imeli 459 uslužbencev, 31. decembra lani pa samo 398. Letos so vzeli v službo nekaj mladih ljudi. Čistega dobička so ustvarili 5.600 milijonov lir. Vrednost premoženja je narasla na 222 milijard lir.

Do združitve je prišlo šele pred kratkim, zato je v teku preosnova holdinga. "Možgane" bodo osredotočili v Mestrah, zato bo možno, da bo tja odšel kak funkcionar banke tudi iz Gorice. Da ne bo škode za Gorico jamči prisotnost goriškega zastopnika v upravnem svetu holdinga.

Precej je bilo govora o možnostih za združitev holdingov Casse Venete in Caer. Do tega naj bi prišlo še pred poletjem. Predsednik Tripani je menil, da bi to zelo koristilo razvoju bančništva pri nas in tudi poslom čez mejo. Že sedaj imajo stike z bankami v Sloveniji in tudi z navadno slovensko klientelo. Pozorno sledijo razvoju bančništva v Sloveniji, tudi s tem, da se v glavnem naslanjajo na eno banko iz neposrednega zaledja na drugi strani meje.

M.W.

Hrvaški zunanji dolg 8,5 milijarde dolarjev

ZAGREB - Hrvaški zunanji dolg je konec minulega leta dosegel 8,49 milijarde dolarjev, kar je za 650 milijonov dolarjev več kot ob koncu tretjega trimesečja lani, je sporočila Hrvaška narodna banka.Večji del dolga, 7,9 milijarde dolarjev, odpade na srednje- in dolgoročna posojila, ki so se povečala za 699,8 milijona dolarjev. Preostali del dolga pa se nanaša na kratkotočna posojila, ki so bila manjša za 49,8 milijona dolarjev. (STA/Hina)

Padec izvoza japonskih avtomobilov

TOKIO - Kljub večji prodaji v Evropi se je izvoz japonskih avtomobilov v poslovnem letu 1998 občutno zmanjšal. Japonska podjetja so v fiskalnem letu, ki se je končalo 31. marca leta 1999, izvozila skupno 4,52 milijona osebnih in gospodarskih vozil, kar je za 3,3 odstotka manj kot leto prej, je danes v Tokiu sporočilo združenje JAMA. Izvoz avtomobilov v EU se je povečal že tretje leto zapored in se zvišal za 8,9 odstotka na 1,174 milijona vozil. (STA/dpa)

Globalne finančne krize ogrožajo revne

WASHINGTON - Globalne finančne krize utegnejo še poslabšati položaj več milijonov revnih ljudi na svetu, je navedeno v poročilu o svetovnih pokazateljih razvoja za leto 1999, ki sta ga na rednih pomladnih srečanjih oblikovala Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad (IMF). Svetovna banka v poročilu opozarja, da finančni paketi za pomoč državam, ki se soočajo s finančno krizo, pogosto škodijo revnim ljudem in znova pahnejo v revščino tiste, ki so že dosegli srednji socialni razred. Predsednik Svetovne banke James Wolfensohn v poročilu navaja, da je banka pred letom dni napovedovala, da je mogoče prepoloviti število revnih v svetu. Ti cilji pa so po besedah Wolfensohna zdaj ogroženi, zato je treba preoblikovati dosedanjo strategijo. Glavna naloga Svetovne banke je z razvojnimi načrti in financiranjem pomagati revnim.

TEČAJNICE

1 EVRO= 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

27. APRIL 1999	V EVRIH POVPREČNI TEČAJ	
VALUTA	27.04.	26.04.
ameriški dolar	1,0630	1,0614
japonski jen	127,34	126,22
grška drahma	325,70	326,22
danska krona	7,4346	7,4335
švedska krona	8,9030	8,8945
britanski funt	0,6587	0,6669
norveška krona	8,2765	8,2668
češka krona	37,683	37,710
ciprska lira	0,5788	0,5787
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	250,74	251,70
poljski zlot	4,2457	4,2377
slovenski tolar	192,3027	192,9845
švicarski frank	1,6047	1,6027
kanadski dolar	1,5744	1,5692
avstralski dolar	1,6429	1,6349
novozelandski dolar	1,9423	1,9358

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

27. APRIL 1999	NAKUP/PRODAJA 1 EVRO
VALUTA	
portugalski escudo	200,482
nizozemski gulden	2,20371
belgijski in luksemburški frank	40,3399
francoski frank	6,55957
nemška marka	1,95583
finska marka	5,94573
španska pezeta	166,386
avstrijski šiling	13,7603
irski funt	0,787564
italijanska lira	1936,27

OSTALE VALUTE	EVRO	
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0727	1,0559
britanski funt	0,6656	0,6524
švicarski frank	1,6192	1,5860
danska krona	7,5749	7,2891
norveška krona	8,4664	8,0868
švedska krona	9,1129	8,6771
kanadski dolar	1,6004	1,5414
grška drahma	342,25	297,91
japonski jen	131,49	123,53
avstralski dolar	1,7251	1,6115
slovenski tolar	195,58	190,77
hrvaška kuna	8,2394	7,4472
češka krona	45,052	36,552
slovaška krona	55,35	44,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
Zadruga zo.z.
TRST

KMEČKA BANKA GORICA

27. APRIL 1999	EVRO		LIRE	
VALUTA	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,0732	1,0528	1804	1839
britanski funt	0,6699	0,6550	2890	2956
kanadski dolar	1,5878	1,5500	1219	1249
japonski jen	129,2709	126,1824	14,98	15,35
švicarski frank	1,6222	1,5912	1194	1217
norveška krona	8,4124	8,2155	230,17	235,68
švedska krona	9,0421	8,8298	214,14	219,29
grška drahma	325,8260	319,9062	5,94	6,05
danska krona	7,5551	7,3788	256,29	262,41
avstralski dolar	1,6695	1,6333	1160	1185
slovenski tolar	194,6000	190,7655	9,95	10,15
hrvaška kuna	8,239	7,9532	235	255

FIKSNI TEČAJI VALUT EVRA	EVRO	LIRE
nemška marka	1,95583	989,998
francoski frank	6,55957	295,182
nizozemski gulden	2,20371	878,641
belgijski frank	40,3399	47,998
avstrijski šiling	13,7603	140,741
finska marka	5,94573	325,657
španska pezeta	166,386	11,637
portugalski eskudo	200,482	9,658
irski funt	0,787564	2458,555
lira	1936,27	

MILANSKI BORZNI TRG

27. APRIL 1999			INDEKS MIB 30: +2,05%		
delnica	cena €	var. %	delnica	cena €	var. %
AEM	2,061	+0,78	INA	2,511	+0,52
ALITALIA	2,962	-1,66	ITALGAS	4,070	-1,04
ALLEANZA	10,797	+2,25	MEDIASET	8,028	+1,09
AUTOSTRADE	6,752	-1,90	MEDIOBANCA	11,771	+1,21
BNL	3,323	+0,72	MEDIOLANUM	6,382	+2,57
COMIT	7,459	+1,34	MONTEDISON	0,921	+1,57
BCA DI ROMA	1,584	+0,38	OLIVETTI	3,255	+0,49
FIDEURAM	5,395	+0,35	PIRELLI SPA	2,910	+0,41
INTESA	5,318	-1,11	RAS	10,070	+1,10
BCA POP BS	31,090	+1,80	ROLO BCA 1473	23,090	+0,78
EDISON	8,461	-0,73	SAN PAOLO IMI	14,683	+2,15
ENI	6,040	+0,68	TIM	5,684	+1,12
FIAT	3,223	-0,06	TELECOM ITA	9,933	+0,21
FINMECCANICA	0,910	+0,19	UNICREDIT	4,958	+0,02
GENERALI	36,860	+1,04	UNIM	0,515	+0,40

Podružnica Milano
ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

POLITIKA / PREDSEDNIK REPUBLIKE

13.maja začetek glasovanj v zbornici

Veltroni »popravil« somišljenika Salvija
V Polu svoboščin vlada velika previdnost

RIM - Glasovanja za izvolitev novega predsednika republike se bodo pričela 13.maja. Tako je včeraj določil predsednik poslanske zbornice Luciano Violante na srečanju načelnikov poslanskih skupin, ki so se podrobno sporazumeli za potek glasovanj. Za izvolitev predsednika je v prvih treh glasovanjih potrebna dvotretjinska večina, zatem pa zadostuje absolutna večina. Novega državnega poglavarja, kot znano, na skupnem zasedanju v poslanski zbornici volijo poslanci, senatorji in zastopniki deželnih svetov.

Načelnik senatorjev LD Cesare Salvi je nakazal možnost, da bo večinska koalicija predlagala opoziciji seznam možnih kandidatov za Kvirinal. Salvija pa je kmalu zatem demantiral Walter Veltroni, ki je dejal, da se to ne bo zgodilo in da bo leva sredina predlagala le enega kandidata, ki bo najbrž minister Carlo Azeglio Ciampi. Pol svoboščin se o tej kandidaturi še ni jasno izrekel, voditelji opozicije pa so glede tega precej previdni, tudi zato, ker dobro vedo, da Ciampi uživa med ljudmi velik ugled.

Za Kvirinal se vsaj na papirju potegujeta tudi radikalka Emma Bonino in ministrica za notranje zadeve Rosa Russo Jervolino (Ljudska stranka). Včeraj sta pred TV kamerami in pred fotoaparati obljubili, da bosta tekmovali lojalno in brez nizkih udarcev.

Boninova in Jervolinova napovedujeta lojalno »tekmo«(Ap)

POLITIKA / POLEMIKE

Evropske volitve naprej razdvajajo vladno koalicijo

Napetosti tudi v Finijevi stranki ter med Cossigo in vodstvom LS

RIM - Priprave na junijske evropske volitve že povzročajo prepire in razhajanja tako v večinski koaliciji, kot tudi v desnosredinski opoziciji, še posebej v Nacionalnem zavezništvu. V polemiko se je vključil tudi nekdanji predsednik republike Francesco Cossiga, ki ima spet na muhi Ljudsko stranko. Očita ji, da je v volilnem simbolu pozabila na znak evropske Ljudske stranke.

V Oljki ali v bivši Oljki so se priprave na volitve prelevile v pravo politično obračunavanje med nekaterimi vidni predstavniki LD in Demokratov. Najbolj glasen je načelnik senatorjev LD Cesare Salvi, ki očita somišljenikom Romana Prodija, da uničujejo namesto da bi gradili sodelovanje v levi sredini. Milo za drago mu odgovarja Antonio Di Pietro, ki je vsekakor polemično razpoložen predvsem do »starih sovražnikov« Ljudske stranke in Zelene liste. Očita jim, da so pokopali nedavni volilni referendum in da sedaj skušajo uničiti vse, kar je še ostalo od leve sredine.

Napeto je tudi v Finijevi stranki, kjer marsikdo ni prebavil volilnega dogovora z Mariom Segnijem in z nekaterimi bivšimi pristaši FI, med katerimi je tudi nekdanji radikalec Marco Taradash. Kaže pa, da bodo kritični glasovi na koncu utihnili in da bo volilni sporazum s Segnijem brez težav prodrl na seji vodstva NZ.

NOVICE

D'Alema poziva večino, naj jamči sklepčnost zbornice

RIM - Predsednik vlade Massimo D'Alema je včeraj naslovil poziv vsem poslancem večinskega zavezništva, naj s svojo prisotnostjo jamčijo sklepčnost zboprnice, ki razpravlja o pomembnem finančnem ukrepu. Včeraj dopoldne namreč skupščina ni bila sklepčna zaradi odstotnosti številnih poslancev.
Premier v svojem pozivu trdi, da je opozicija v tem primeru zelo toga in se marsikdaj poslužuje obstrukcije. Zato je naloga poslancev večine, da s svojo prisotnostjo jamčijo sklepčnost. D'Alema je tudi dejal, da je vlada na včerajšnji seji sklenila, da bo zahtevala zaupnico, če bi to bilo potrebno za odobritev davčnega zakona. Po tem ukrepu ne sega rade volje, vendar je odločena narediti vse, kar je v njeni moči, da bo odobren ukrep, ki je koristen za državo. D'Alema zato poziva večino, naj strnjeno podpre vlado.

Stopnjuje se volilni absentizem

RIM - Izvedenci za raziskovanje javnega mnenja so se zbrali na notranjem ministrstvu, da bi preučili problem volilnega absentizma, ki je dosegel višek pred nedavnim ob referendumu o volilnih pravilih.
Po oceni izvedencev se v Italiji ni oblikovala neka »stranka absentistov«, razlogi, da se upravičenci ne odpravijo na volišča so različni, toda trend je nedvomno zaskrbljujoč. Še zlasti skrbi izvedence dejstvo, da je v zadnjem času absentizem zaznavnejši v severni Italiji. Absentizem je tem hujši, ker je bila v Italiji še pred nekaj leti udeležba zelo visoka.
Po podatkih izvedencev so ženske, ki so presegle 60 let, najmanj zainteresirane za volitve, sledijo jim pripadniki stariostnega razreda 18-60 let obeh spolov, ki živijo v severnih mestih z več kot 100.000 prebivalci. Protestni absentizem pa je najbolj opazen med fanti v starostnem razredu 18-25 let.

Telecom: Nemčija in Italija iščeta dogovor

WASHINGTON - Izvedenci italijanske in nemške vlade skušajo oblikovati kompromisno rešitev, ki bi lahko jamčila paritetno upravljanje Telecom Italia in Deutche Telekoma, če se bosta družbi dokončno spojili. Tako izhaja iz italijanskih krogov v Washingtonu, kjer je v teku zasedanje MDS. Kaže pa vsekakor, da bodo nemški upravitelji le s težavo dali zadovoljiva jamstva, da bo Deutche Telekom privatiziran v doglednem času. Nemška vlada je sicer potrdila, da bo podjetje privatizirano, vendar pravi, da noče razprodati delnic.

Kot nekoč na »divjem zapadu«

NEAPELJ - tolpi mladih sta se v nedeljo zvečer v neapeljski četrti Giuliano pomerili v pravem slogu »divjega zapada«. Policija je aretirala dva udeleženca spopada, trije so bili ranjeni in se zdravijo v bolnici. Vzrok spopada, med katerim je bilo izstreljenih veliko nabojev, je bil spor zaradi nekega dekleta.
Po dosedanjih izsledkih kaže, da sta se zaljubljenca srečala v nedeljo dopoldne v nekem komercialnem središču in se hudo sprla zaradi dekleta, ki sta ji oba dvorila nekaj mesecev. Vsakemu prepirljivci so priskočili na pomoč prijatelji, tolpi (skupaj 10 do 15 ljudi) sta nato sklenili, da obračunata kot nekoč na divjem zapadu. Se sreča, da ni nihče izgubil življenja.

LETALIŠČA / SKLEP MINISTRA ZA PREVOZE TREUA

Posebna komisija za problem Malpense

Krajevni upravitelji so napovedali odločen protest, če vprašanje ne bo rešeno

RIM, MILAN - Napetost okoli novega milanskega letališča Malpensa 2000 narašča. Prebivalci okoliških vasi so vse bolj obupani in pritiskajo na krajevne upravitelje, hrup je po njihovem mnenju že nesnosen. Sodu potrpljenja pa je izbilo dno dejstvo, da so letala med pristajanjem v zadnjem času kar nekajkrat zaporedoma dobesedno odpihnila strešnike nekaterih hiš. Ljudje so tudi vse bolj prestrašeni, ker se bojijo, da bi morebitna nesreča med pristajanjem lahko povzročila pravo katastrofo.

Župana občine Lonate Palazzolo Giovanni Canziani je včeraj napovedal, da bi se upravitelji lahko odločili za zelo ostro protestno potezo (vrnitev glasovnic za evropske volitve, zasedba Dežele ali kakega ministrstva) če se zadeva ne bo uredila. Župan je tudi izrazil upanje, da bo vlada pripravljena sprejeti konkretne ukrepe, sicer bo »odločen protest neizbežen«.

O problemu Malpense so včeraj razporavljali na srečanju, ki sta ga sklicala minister za prevoze Tiziano Treu in podtajnik na istem ministrstvu Luca Danese. Treu je ugotovil, da so incidenti zadnjih časov nekaj nenavadnega, saj prej do njih ni prišlo kljub temu, da letala po isti smeri pristajajo že 15 let.

Treu je vsekakor napovedal, da je bila imenovana posebna tehnična komisija, ki bo preučila posnetke radarskih tras poletov zadnjih dni. Komisija pa bo tudi skušala ugotoviti, ali so se zaselki v okolici aerodroma širili kljub temu, da je bil projekt za širitev letališča dobro znan. Komisija bo vsekakor skušala ugotoviti morebitne odgovornosti in bo dala ministrstvu prvi odgovor v nekaj dneh.

PROCES / UMOR ILARIE ALPI IN MIRANA HROVATINA

Gen. Fiore: »Eksekucija je delo islamskih skrajnežev«

RIM - »Eksekucija,« tako je gen. Carmine Fiore, poveljnik italijanskega kontingenta v Somaliji od septembra 1993 do aprila 1994, definiral umor Raieve novinarke Ilarie Alpi in tržaškega snemalca Mirana Hrovatina **(na sliki)** 20. aprila 1994 v Mogadišu. »Ubili so ju s strelom v glavo,« je dejal general na včerajšnjem 22. zasedanju procesa proti somalskemu državljanu Hashiju Omarju Hassanu, ki je osumljen sodelovanja pri dvojnem umoru. Za Fioreja so verjetno na tak okruten in načrtovan način umorili Alpijevo in Hrovatina islamski fundamentalistični skrajneži, ki so tako nameravali izvesti odmevno akcijo, da bi pritegnili svetovno pozornost na svoje zahteve. Za Fioreja so takrat bili odnosi italijanske vojske s Somalci odlični, kar ni prepričalo odvetnika Alpijeve družine Guida Calvija: Fiore je pred časom tožil Alpijeve, ker so ga na televiziji ocenili kot »lažnjivca«, vendar je sodišče zavrnilo generalovo zahtevo.

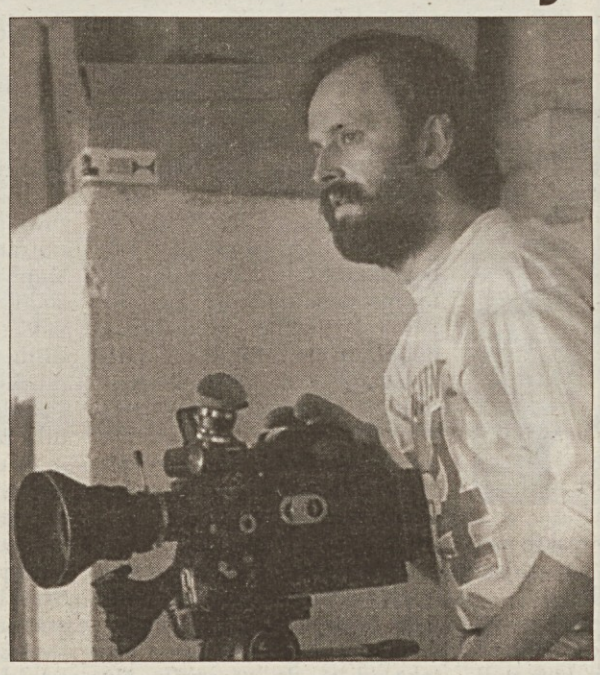

Na včerajšnjem zasedanju procesa pred rimskim porotnim sodiščem se je zvrstilo še nekaj prič, kot nekdanji poddirektor vojaške obveščevalne službe Sismi Enzo Piperno, ki je tudi podprl tezo islamskega fundamentalizma. Ambasador Lorenzo Ferrin je pojasnil, da so iz Zda sporočili, da ni satelitskih posnetkov trenutka atentata, pač pa samo poznejši posnetek in še ta je nejasen zaradi oblakov, ki so bili nad Mogadišem. Pričal je tudi posl. Antonio Martino, ki je bil zunanji minister v času usmrtitve Alpijeve in Hrovatina in je takrat naslovil na starše Raieve novinarke pismo z opisom dogajanj tiste tragične nedelje.

RIM / PREDSTAVIL JE SVOJO KNJIGO

Di Pietro brani izkušnjo preiskave čiste roke

Ni se pa pa hotel izreči o aretaciji podtajnika Cusumana

RIM - Senator Antonio Di Pietro je včeraj v Rimu predstavil svojo knjigo, v kateri je opisal izkušnje sodnika, ki je bil angažiran v timu čiste roke. V knjigi Di Pietro brani svoje delo in delo svojih kolegov.

Predstavitev knjige pa je bila seveda tudi priložnost za vprašanje, kaj senator meni o ponedeljkovi aretaciji podtajnika pri zakladnem ministrstvu. Toda o tem vprašanju je bil Tonino dokaj zapet. Priznal je, da je vlada ravnala korektno, ko je Cusumanu odvzela vsa pooblastila, ni pa hotel v vsebino zadeve, češ da ne pozna preiskave in izsledkov sodnikov iz Catanie. Odločil se bo, ko se bo seznanil z gradivom.

Na telefoto Ap Di Pietro s komaj predstavljeno knjigo.

NOVICE

8. avgusta referendum o avtonomiji Vzh. Timorja

NUSA DUA - Indonezijski predsednik Baharudin Jusuf Habibi je danes napovedal, da bo referendum o avtonomiji Vzhodnega Timorja 8. avgusta. Indonezijski voditelj je po srečanju z avstralskim premierom Johnom Howardom na Baliju še pojasnil, da je omenjeni datum izbral za izvedbo referenduma zato, da bi lahko izide glasovanja objavil med svojim govorom pred ustavodajno skupščino 29. avgusta. Osnutek referenduma, na katerem se bo 800.000 prebivalcev Vzhodnega Timorjka odločalo med statusom avtonomnega območja ali neodvisnostjo, bo indonezijski zunanji minister Ali Alatas 5. maja predstavil Združenim narodom.

Madžarska najboljša kandidatka za EU?

BUDIMPEŠTA - Madžarska je najbolje pripravljena kandidatka za članstvo v Evropski uniji, je za torkovo izdajo madžarskega gospodarskega dnevnika Vilaggazdasag povedal Nikolaus van der Pas, vodja delovne skupine Evropske komisije za širitev. Dodal je, da Madžarska med kandidatkami za članstvo najbolje izpolnjuje kriterije za članstvo, je poročala madžarska tiskovna agencija MTI. Van der Pas meni, da bi bilo nesmiselno dvomiti o datumu, ki si ga je Madžarska zastavila za vstop v unijo, torej 1. januarju 2002, obenem pa je poudaril, da bo za uresničitev tega cilja potrebnih še veliko prizadevanj. Agencija MTI je dodala, da je Madžarska dobila dobro oceno v času, ko je EU v minulih tednih večkrat izrazila kritiko nad Poljsko in Češko zaradi njunega premajhnega napredka pri izpolnjevanju kriterijev za članstvo v uniji. (STA/MTI)

Norveški parlament priznal Schengenski sporazum

OSLO - Norveški parlament je na nočnem zasedanju priznal Schengenski sporazum, ki velja v Evropski uniji. S potrditvijo omenjenega sporazuma se je Norveška, ki sicer ni članica EU, obvezala za ukinitev nadzora državljanov članic EU na svojih mejah in za okrepitev sodelovanja s policijami držav unije. Sicer pa Norveško, ki je novembra leta 1994 zavrnila vstop v EU, s Švedsko, Finsko in Dansko že 40 let vežejo dogovori o prostem gibanju ljudi na območju Severne Evrope. (STA/AFP)

Palestinski svet bo razpravljal o razglasitvi države

GAZA - Člani palestinskega centralnega sveta so včeraj v Gazi začeli s pripravami na razpravo o razglasitvi palestinske države. Na sedež palestinskega voditelja Jaserja Arafata v neposredni bližini Gaze so že prispeli prvi od skupno 124 članov centralnega sveta. Pričakujejo, da se bo zbralo kakih sto od 124 članov. Predstavniki opozicijskih palestinskih skupin, ki živijo zlasti v izgnanstvu v Siriji, so svojo udeležbo že odpovedali. Poznavalci pričakujejo ostro razpravo med zagovorniki in nasprotniki razglasitve palestinske države, napovedane za 4. maj, obenem pa tudi, da se bo Arafat izrekel za preložitev razglasitve. (STA/dpa)

Zaprisegel nov alžirski predsednik Bouteflika

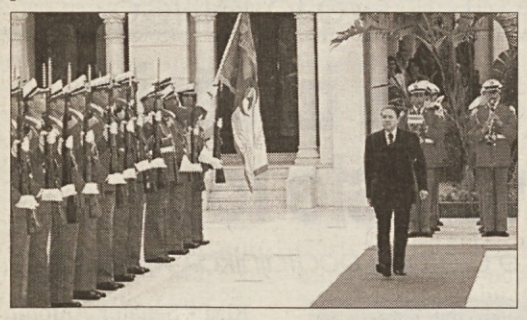

ALŽIR - V Alžiru je danes zaprisegel nov alžirski predsednik Abdelazis Bouteflika. Nekdanji zunanji minister je po uradnih podatkih na volitvah 15. aprila prejel 74 odstotkov oddanih glasov. Bouteflika je bil edini predsedniški kandidat, potem ko je šest drugih kandidatov 24 ur pred začetkom volitev odstopilo zaradi domnevne volilne potvorbe, ki jo je načrtoval državni aparat v korist Bouteflike. Velik del opozicije se predaje funkcije dosedanjega predsednika Liamineja Zerouala novoizvoljenemu Boutefliki ni udeležil. Omenjenih šest kandidatov za predsednika je v skupni izjavi oporekalo zakonitosti volitev. Po trditvah opozicije in neodvisnih opazovalcev so volilno udeležbo naknadno povečali za več kot 60 odstotkov. (STA/dpa)

Finski predsednik se ne bo potegoval za drugi mandat

HELSINKI - Finski predsednik Martti Ahtisaari je danes uradno sporočil, da stranke socialdemokratov ne bo zaprosil, naj ga imenuje za kandidata za predsedniške volitve januarja leta 2000. Ahtisaari, ki je bil kot kandidat socialdemokratov za predsednika države izvoljen leta 1994, se tako ne bo potegoval za drugi šestletni predsedniški mandat. S svojo odločitvijo je že seznanil premiera Paava Lipponena. (STA/AFP)

STUTTGART / VČERAJ DOPOLDNE

Proces proti gestapovcu zaradi pokola 17.000 Judov

STUTTGART - V Stuttgartu se je včeraj dopoldne začel proces proti nekdanjemu članu gestapa Alfonsu Goetzfridu. Obtožnica mu očita, da je novembra 1943 v koncentracijskem taborišču Majdanek na Poljskem sodeloval pri množičnem poboju 17.000 Judov in drugih ujetnikov. 79-letni Goetzfrid naj bi sam ustrelil 500 ljudi.

Obtoženi je bil aretiran leta 1997 na podlagi priznanja, da je ustrelil 500 ljudi.

Goetzfrid, ki se je rodil v Ukrajini, se je pridružil gestapu leta 1941. Po vojni ga je aretirala sovjetska vojska, obtožen je bil vojnih zločinov in odslužil 13 let prisilnega dela v Sibiriji. Do leta 1991 je živel v Ukrajini, nato pa se je preselil v Nemčijo. Od tedaj je pričal v več procesih proti nacistom v Rusiji in Veliki Britaniji.

Najvišja možna zaporna kazen, ki mu grozi v sedanjem procesu, je 15 let. Po nemški zakonodaji se lahko pri izreku kazni upošteva čas, ki ga je prebil v sovjetskem zaporu in kazenskem taborišču, če je v Nemčiji obsojen za isti zločin. Ni še jasno, česa je bil Goetzfrid obtožen v Sovjetski zvezi, saj ruske oblasti Nemčiji nočejo izročiti zapisnika s procesa leta 1947. (STA/dpa/AP)

HRVAŠKA / MINISTER ZA TURIZEM

Vojna v ZRJ okrnila turizem v Dalmaciji

Letos naj bi bilo zaradi vojnih dogodkov približno 10 milijonov nočitev manj kot v lanski turistični sezoni

ZAGREB - Napadi zveze NATO na Zvezno republiko Jugoslavijo (ZRJ) bodo usodno vplivali na hrvaški turizem, je dejal novoimenovani minister za turizem Ivan Herak na prvi novinarski konferenci v Zagrebu. Herak, ki ga hrvaški sabor sicer še ni potrdil na položaju ministra, je menil, da bo škoda, ki bo v takšnih okoliščinah nastala, odvisna predvsem od hitrosti umirjanja razmer ter od ustreznih dejavnosti s strani hrvaškega ministrstva za turizem.

V minuli turistični sezoni je prihodek od turizma na Hrvaškem znašal 2,7 milijarde dolarjev, imeli pa so 31 milijonov nočitev, medtem ko naj bi v letošnji turistični sezoni, kot ocenjuje minister Herak, ustvarili približno 21 milijonov nočitev. To zmanjšanje bo povzročilo izgubo prihodka od turizma na Hrvaškem v višini približno ene milijarde dolarjev. Po scenariju, ki ga je izdelalo hrvaško ministrstvo za turizem glede na napade zveze NATO, če se ne bodo končali do sredine maja, je hrvaška vlada pripravljena nameniti za subvencije, dodatne promotivne dejavnosti in ostale spodbude v turizmu približno 64, 8 milijona kun. Če pa bo prišlo do t.i. pesimističnega scenarija; t.j. da bodo napadi zveze NATO potekali vse do konca maja, bo hrvaška vlada v te namene namenila 61, 3 milijona kun. Če bo prišlo do pesimističnega scenarija, je minister Herak dejal, da to pomeni med 12,8 in 15,8 milijona nočitev manj, kar pomeni od 1,1 do 1,4 milijarde dolarjev izgube.

Hrvaško ministrstvo za turizem je v obdobju predsezone zabeležilo upočasnitev rezervacij s slovenskega tržišča. Gostje iz Slovenije vendarle vedo, kakšna so dejanske razmere ma Hrvaškem, zato bodo ob nekaterih manjših dodatnih dejavnostih število slovenskih dopustnikov zadržali na zadovoljivi ravni, je dejala pomočnica hrvaškega ministra za turizem Gordana Borojevič.

Na vprašanje o morebitnem zniževanju cen turističnih storitev pred letošnjo sezono je minister Herak odgovoril, da kot minister nima moči vplivati na določanje cen v tržnem gospodarstvu. To je v rokah podjetih, ki se ukvarjajo s turizmom in je odvisno od njihove politike. Ker je zaradi napadov zveze NATO položaj hrvaškega turizma znatno oslabljen, lahko le pozovem omenjena podjetja, da nujno premislijo o tržni in cenovni politiki, je sklenil Herak. (STA)

STRASBOURG / SLOVESNOST V EVROPSKI PALAČI

Gruzija članica Sveta Evrope

STRASBOURG - Gruzija je z včerajšnjim podpisom dokumentov o priključitvi v Strasbourgu uradno postala 41. članica Sveta Evrope.

Gruzijski predsednik Edvard Ševardnadze (na sliki, foto AP), ki se je udeležil dogodka, je izrazil veselje, da je njegova država postala član "evropske hiše". Gruzijski zunanji minister Irakli Menagarišvili je ob tej priložnosti podpisal tudi Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, ki je temeljni dokument Sveta Evrope. Gruzija je smrtno kazen odpravila leta 1997. (STA/AFP)

SVET EVROPE / PREDLOG SLOVENSKEGA POSLANCA BORUTA PAHORJA

SE naj državam članicam predlaga neobdavčitev knjig domačih avtorjev

Predlog resolucije je oblikovalo Društvo slovenskih pisateljev

STRASBOURG - Vodja delegacije slovenskega državnega zbora v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope Borut Pahor **(na sliki)** je včeraj v Strasbourgu vložil v postopek PS SE predlog resolucije o neobdavčitvi domačih knjig. Dokument poziva odbor ministrov SE, naj priporoči parlamentom in vladam držav članic, da ukinejo davek na dodano vrednost ali druge davke na domače knjige v vseh stopnjah njihove izdelave ali trženja. Priporočilo naj bi veljalo še posebej za majhne države, kjer je literarna produkcija zaradi majhnih tržišč pod ekonomskim pritiskom.

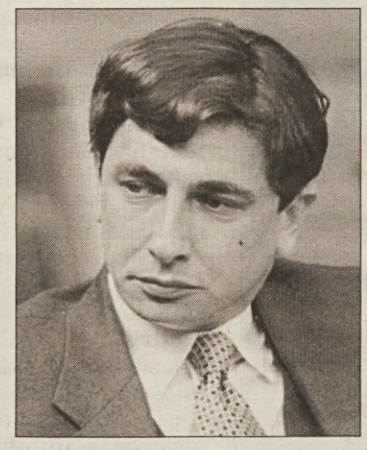

Resolucija poudarja tudi pomen nacionalne kulture in jezika, ki se najprej izražata v knjigi kot osnovi narodove avtohtonosti. Resolucija obenem zahteva, naj ostaneta kultura in jezik v procesu evropskih povezav elementa, ki povezujeta narode v njihovi različnosti.

Predlog resolucije je bil oblikovan na pobudo Društva slovenskih pisateljev, ki je tudi pripravilo besedilo dokumenta. Pahor je skupaj s članom slovenske delgacije Miroslavom Mozetičem zbral več kot deset podpisov poslancev Parlamentarne skupščine SE iz različnih držav in političnih skupin.

V skladu s statutom Parlamentarne skupščine SE bo na podlagi vloženega predloga odbor za kulturo odločil, ali bo za to vprašanje imenoval poročevalca. Pahor bo članom tega odbora in vodjem nacionalnih delegacij poslal še memorandum, v katerem Društvo slovenskih pistaljev natančneje pojasnjuje razloge za sprejem te pobude, so sporočili iz slovenske delegacije v PS SE.

Pahor (ZLSD) in Mozetič (SKD) se sicer v Strasbourgu udeležujeta drugega dela rednega letnega zasedanja Parlamentarne skupščine SE, ki poteka od 26. do 30. aprila. Na dnevnem redu tokratnega zasedanja so kriza na Kosovu, razmere v ZRJ in BiH, poročilo o spoštovanju obveznosti Hrvaške kot članice Sveta Evrope ter vrnitev beguncev in razseljenih oseb na Hrvaško.

Člani PS SE bodo razpravljali tudi o nadzoru nad notranjimi varnostnimi službami v Evropi, gospodarskem sodelovanju v JV Evropi, evropski transportni politiki, medijih v demokratičnih kulturah in nedovoljeni dejavnosti sekt. Izvolili pa bodo tudi sodnika iz Rusije

za mesto sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice.

Med drugim delom rednega letnega zasedanjem PSSE bo v Strasbourgu potekalo tudi srečanje mladih z naslovom Svet Evrope mladih. To bo ena od dejavnosti ob obeležitvi 50. obletnice Sveta Evrope, ki se je bosta udeležila tudi slovenska predstavnika. (STA)

NOGOMET / PRIJATELJSKA TEKMA

Hrvaška - Italija ob polemikah

Srečanje bo ob 17. uri v Zagrebu

ZAGREB - Današnja prijateljska nogometna tekma v Zagrebu med Hrvaško in Italijo gotovo nme vzbujo tistega zanimanja, ki bi ga sicer, ko bi to srečanje odigrali v drugih okoliščinah. Vojna, ki razsaja v bližnjem Kosovu, tako da so morali anticipirati tekmo od 20.30 na 17. uro, kar je precej razburilo duhove pri odgovornih Rai, in po mnenju vodstev Lazia in Milana neugoden datum za odigranje tega srečanja, je sprožilo kar nekaj polemik v italijanskih nogometnih krogih. Tako ali drugače, pa tekma danes bo in še posebno pomembna bo za Paola Maldinija, ki bo danes igral svojo 100. srečanje v dresu državne reprezentance.

Verjetni postavi

HRVAŠKA:Ladić, Jurić, Simić, Milinković, Stanić, Soldo, Asanović, Jarni, Vlaović, Šuker, Boksić.

ITALIJA: Buffon; Panucci, Negro, Nesta, Maldini; Fuser, Albertini, Ambrosini, Di Francesco; Vieri, Inzaghi.

Neposreden prenos ob 17. uri po Rai1.

Danes v Ljubljani Slovenija - Finska

FINSKA - Slovenska nogometna reprezentanca bo danes ob 18. uri v Ljubljani igrala prijateljsko tekmo proti Finski. Čeprav nobena od ekip ne bo nastopila v najboljši postavi, pa bo tekma za oba selektorja, finskega Richarda Moellerja Nielsna in slovenskega Srečka Katanca, pomembna tudi za preizkus novih nogometašev in taktik pred nadaljevanjem kvalifikacij za evropsko prvenstvo.

Finska reprezentanca bo v Ljubljani nastopila brez poškodovanega najboljšega igralca Jarija Litmanena, manjkala pa bosta še Juha Reini in Jonathan Johansson, ki sta nastopila na zadnji preizkušnji v kvalifikacijah. Finska je takrat na gostovanju v Nemčiji izgubila z 0:2.

Postava Slovenije: Mladen Dabanovič (Rudar Velenje), Spasoje Bulajič (FC Koeln), Marinko Galič (Maribor Teatanic), Željko Milinovič (Linz), Željko Mitrakovič (HiT Gorica), Sašo Gajser (Rudar Velenje), Amir Karič (Maribor Teatanic), Zlatko Zahovič (Porto), Mile Ačimovič (C. zvezda), Sebastjan Cimerotič (Hapoel), Matjaž Florjančič (Fidelis Andria).

Hodgson do konca sezone pri Interju!

MILAN - Milanski nogometni klub Inter je štiri kroge pred koncem prvenstva odpustil trenerja Luciana Castellinija. Do konca prvenstva bo na vroči Interjev trenerski stolček sedel Angež Roy Hodgson. V letošnji sezoni je Hodgson že četrti trener Interja. Moštvu trenutno ne kaže najbolje, saj je šele deveto na lestvici, tako da je vprašljiva celo uvrstitev v pokal UEFA.

V Milanu že kroži dovtip: »Nekdaj je bil Inter rekorder v zmagah, sedaj pa je v zamenjavi trenerjev.«

KOŠARKA / »PLAY-OFF«

Kinder uspešen v Vareseju, tudi Teamsystem OK

Jutri na sporedu četrte tekme

VARESE - Bolonjski Kinder je poskrbel za lep podvig in v dramatičnem finalu polfinalne končnice italijanskega košarkarskega prvenstva zmagal s točko v Vareseju in tako preprečil, da bi domače moštvo slavila v tekmah kar s 3:0. Kinder ima jutri celo možnost, da v Bologni stanje izenači in izsili peto tekmo.

Brez težav pa je zmagal Teamsystem, ki je v Bologni zanesljivo odpravil Benetton iz Trevisa kar s 25 točkami razlike in sedaj vodi z 2:1.

Varese - Kinder 81:82 (50:38)

VARESE: Pozzecco 16 (4:6, 2:5), Bianchie, Mršić 14 (2:6, 2:6), Vescovi 3 (1:3), De Pol 15 (2:6, 2:4), Galanda 13 (3:4, 2:2), Meneghin 12 (3:4, 2:8), Giadini, Zanus Fortes, Santiago 8 (3:6).

KINDER: Danilović 2 (1:2, 0:1), Crippa (0:1), Abbio 14 (4:5, 1:1), Nesterović 22 (7:11), Edwards 19 (3:3, 3:4), Sconochini 6 (2:5, 0:3), Binelli 4 (2:2), Frosini 2 (0:1), O'Sullivan, Rigaudeau 13 (2:3, 3:6).

Teamsystem - Benetton 79:54 (29:32)

TEAMSYSTEM: Mulaomerović 17 (1:3, 4:5), Jarić 3 (0:2, 1:3), Fučka 20 (8:11), Damiao 15 (6:7), Basile (0:1), Myers 14 (2:5, 1:3), Gay (0:1), Karnišovas 10 (1:3, 2:4), Betts (0:1), Cittadini.

BENETTON: Nicola 9 (3:5, 0:3), Jofresa 10 (0:1, 3:6), Sekunda 2 (1:1), Pittis 1 (0:2), Marconato 5 (1:1), Bonora 3 (0:2, 1:3), Rebrača 11 (2:4), Di Spalatro, Williams 13 (3:6, 1:4), Narr.

NOVICE

Forconiju druga etapa

PASSO MENDOLA (TRENTO) - V druge etapi mednarodne kolesarske dirke po Tridentinskem (Linz - Passo Medonal, 167 km) je v sprintu zmagal 29-letni Italijan Riccardo Forconi pred Špancem Claverom in rojakom Marcom Pantanijem. Na skupni razvrstitvi je še naprej prvi Itlaijan Paolo Savoldelli, drugi je njegov rojak Simoni (+9 sekund), tretji pa Clavero (+10). Danes bo tretja etapa Fondo - Malcesine (161 km).

Kučera zaradi poškodbe odhaja iz Münchna

MUENCHEN - Slovaški teniški igralec Karol Kučera je zaradi vnetja vezi v torek odpovedal sodelovanje na 500.000 dolarjev vrednem turnirju v Münchnu, na katerem je bil prvi nosilec.

1. krog: Christian Vinck (Nem) - Ramon Delgado (Par) 6:4, 3:6, 7:5, Lars Burgsmueller (Nem) - Gerard Solves (Fra) 3:6, 6:3, 6:2; Andrei Pavel (Rom) - Igor Kornijenko (Rus) 6:4, 6:0; Tomas Zib (Čes) Marat Safin (Rus) 1:6, 6:1, 7:5

Eduardo Nicolas (Špa) - Jan Kroslak (Slk) 6:2, 6:0.

Jugoslovani da in ne

MAGDEBURG - Mednarodna rokometna zveza (IHF) se je odločila, da jugoslovanske reprezentance ne bo izključila iz junijskega svetovnega prvenstva v Egiptu. S tem so na IHF sledili priporočilu Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK), ki se je tudi zavzel za nesankcioniranje jugoslovanskega športa. Nasprotno pa so ravnali pri Mednarodni namiznoteniški zvezi (ETTU), kjer so zaenkrat vse klube iz ZRJ izključili iz mednarodnih tekmovanj.

"Na MOK so nam priporočili, naj tako ravnamo, in tudi smo. Stojimo za MOK, saj bojkoti nikoli ne prinašajo nič dobrega, " je povedal generalni sekretar IHF Raymond Hahn, njegova kolegica iz ETTU Jeanny Dom pa je bila drugačnega mnenja: "Naša odločitev sledi priporočilu Evropske unije, ki se je zavzela za bojkot jugoslovanskega športa. O tem smo obvestili že tudi zvezo v ZRJ."

Radmanovič ni več trener HIT Gorice

NOVA GORICA - Vlado Radmanovič ni več trener novogoriškega prvoligaša HIT Gorice. Uprava nogometnega kluba je sporočila, da sta se trener Radmanovič in HIT Gorica zaradi neuspehov v zadnjem obdobju sporazumno razšla. Uprava kluba bo izbrala novega trenerja, ki bo moštvo vodil do konca letošnje sezone, za zdaj pa bo nogometaše treniral dosedanji pomočnik Pavel Pinni.

Enajsterica najbogatejših nogometašev na svetu

PARIZ - Francoska športna revija France Football je objavila seznam 11 najbogatejših nogoemtašev na svetu. Na prvem mestu je seveda Interjev nogometaš Ronadlo, ki letno vnovči (plača, nagrade in sponsorizacije) kar 16, 5 milijard lir. Sledijo: Beckham (Manchester Utd) 8, 7; Zidane (Juventus) 8, 55; Vieri (Lazio) 8, 1 5; Rivaldo (Barcelona) 7, 95; Del Piero (Juve) 7, 8; Roberto Carlos (Real Madrid) 7, 62; Alan Shearer (Newcastle) 7, 5; Batistuta (Fiorentina) 7, 29; Effenberg (Bayern München) 7, 2; Owen (Liverpool) 6, 78.

ŠPORT NA KOROŠKEM / NOGOMET

SAK je spet ostal praznih rok

CELOVEC - Nogometaši Slovenskega atletskega kluba (SAK) so v šestem krogu vigrednega dela prvenstva v regionalni ligi-sredina v gosteh izgubili proti enjasterici Welsa z 0:3 (0:1). Moštvo trenerja-igralca Dinka Vrabca proti zgornjeavstrijskemu moštvu ni imelo resnih možnosti za osvojitev vsaj ene točke, saj so si domačini od začetka tekme ustvarili veliko terensko premoč. Wels je tekmo odločil z zadetkoma tik pred polčasom in takoj po menjavi strani. SAK je z 22 točkami drsnil na deseto mesto na 14-mestni lestvici in še ni rešen vseh skrbi glede izpada iz 3. avstrijske lige. Na sporedu je še sedem tekem.

ŠK Dob še naprej v 1. zvezni ligi

CELOVEC - Odbojkarji ŠK Zadruga Dob so si z zmago v osmem krogu kvalifikacijskega tekmovanja več ali manj že zagotovili obstanek v 1. avstrijski zvezni ligi. Varovanci slovaškega trenerja-igralca Pridala so ob močni podpori skoraj 300 navijačev v novi športni dvorani v Pliberku gladko premagali četrtouvrščeno ekipo na lestvici Döbling s 3:0 (17/19/19). Po šesti zaporedni zmagi je Dob z 12 točkami in naskokom dveh točk ter znatno boljši razliki pri nizih pred tretjeuvrščenim Steyrom drugi na šestmestni lestvici. Za obstanek v najvišji avstrijski zvezni ligi zadostuje drugo mesto, na sporedu pa sta samo še dve tekmi.

Šahisti SSZ izpadli iz 2. lige

CELOVEC - Šahisti Slovenske športne zveze/Zveza Bank iz Celovca so izpadli iz 2. koroške lige (podliga). V zadnjem krogu play off- tekmovanja so izgubili odločilen dvoboj s prvo ekipo iz Bistrice v Dravski dolini (Feistritz-Paternion) s 3:5. Na prvi deski sta si po napeti igri delila točko mladi Žiga Žvan (igralec SD Tomo Zupan Kranj) in slovenski Fide-mojster Rudolf Osterman, ki že dolga leta igra za Bistrico. Edino zmago za SSZ je dosegel mag. Gorazd Živkovič, remizirali pa so poleg Žvana še Dunja in Aleksander Lukan der Robert Hedenik.

Ivan Lukan

Bo Juventus prvenstvene tekme igral v Trstu?

Kot strela z jasnega je te dni v Trstu pronicnila vest, da bi prva dama italijanskega nogometa, Juventus igral prvenstvene tekme A lige na tržaškem stadionu Nereo Rocco. In to že s prihodnjo sezono.

Zadnja leta je med turinsko občinsko upravo in Juventusom precej trenja glede uporabe stadiona Delle Alpi, ki še zdaleč ne zadošča potrebam takega kluba, kot je Juventus. Vodstvo turinskega moštva in možje tržaške občinske uprave naj bi se te dni že sestali.

KOŠARKA / DREVI V PORDENONU

Jadranovci na vse ali nič

Nujno morajo premagati Arteno, da bi izsilili tretje srečanje

Jadran Nuova Kreditna bo drevi ob 21. uri v Pordenonu igral drugo tekmo končnice košarkarskega prvenstva C lige proti Arteni. Jadranovci so v soboto doma zasluženo izgubili (53:58) proti drevišnjemu nasprotniku, ki je predvsem v drugem polčasu bolje igral od naših košarkarjev. V Jadranovem taboru se sicer zavedajo, da jih drevi v Pordenonu čaka izredno težka naloga, toda zavedajo se tudi, da so povsem enakovredni Arteni in da slabše kot v soboto v napadu zares ne morejo igrati. Spet pa bo izredno pomembna za naše moštvo igra v obrambi. V primeru zmage bi jadranovci izsilili tretjo tekmo, ki bo v soboto spet pri Briščikih, v primeru poraza pa bi naši fantje končali letošnje nastope v tej ligi.

Na sliki KROMA: jadranovci med minuto odmora.

KOŠARKA / MLADINCI

Poraz borovcev

Premagala jih je Chiarbola v zadnji sekundi

Bor Friulexport - Chiarbola 71:73 (38:33)

BOR: Hrovatin 2 (0 PM, 1:5 2T; 0:1 3T), Smilovich 6 (1:4, 1:5, 1:3), Mura 4 (0, 2:7, 0), Paoletic 18 (2:2, 5:13, 2:4), Lovriha 2 (0, 1:3, 0), Gustin 4 (0, 2:5, 0:2), Krčalič 2 (0, 1:3, 0), Bogatec, Valente 19 (0, 5:11, 3:4), Štokelj 14 (0, 4:6, 2:2), trener: Martini. SON: 20; PM: 3:6; 3T: Valente 3, Paoletič in Štokelj 2, Smilovich 1.

Borovci so tokrat v zadnji sekundi doma presenetljivo klonili pred tržaško Chiarbolo. Spodrsljaj je bil sicer že nekaj časa tako rekoč v zraku, saj združena ekipa že precej kol ne igra več, kot je zmožna. Fantom je po porazih proti Barcolani in Italmonfalconeju najbrž zmanjkalo motivacij in prepričanja, kar je potrdil tudi trener Lucio Martini. Na ponedeljkovem srečanju so gostje po borbenosti zaslužili zmago, četudi so po dolgo časa trajajočem vodstvu dve minuti pred koncem zaostajali za borovci že za 7 točk (71:64). Tu pa so domačini poskrbeli za pravi športni samomor, saj niso več zadeli in pustili Chiarboli nekaj lahkih prodorov na koš. Gostje so v kratkem času tako nadoknadili ves zaostanek in pri izidu 71:70 z najmlajšim igralcem ob zvoku sirene poslali skozi mrežico zmagovito trojko iz razdalje 10 metrov. Ne glede na nesrečni zaključni razplet so gostitelji zaslužili poraz, saj so spet zaigrali brez prave volje. Da pa v napadu niso bili nevarni, priča dejstvo, da so v vsej tekmi izvedli le 6 prostih metov. (N. S.)

Kras - Fogliano v nedeljo v Štarancanu

Polfinalna tekma končnice 3. nogomente amaterske lige med Krasom in Foglianom bo v nedeljo, 2. maja ob 16. uri v Štarancanu.

Obvestila

KD BRIŠKI GRIČ vabi na praznovanja ob 1. maju na Dvoru v Števerjanu v soboto, 1. maja, s pričetkom ob 16.30 in v nedeljo, 2. maja s pričetkom ob 9.30 s startom 20. spominskega pohoda Števerjan-Gonjače. Ob tej priložnosti bo društvo nagradilo zveste udeležence vseh dosedanjih pohodov. Kdor bo pri vpisu predložil kolajne vseh pohodov, bo prejel primerno nagrado za zvestobo. Za informacije: tel. št. 0481-884187 (Maja).

KD BRIŠKI GRIČ vabi na IGRE BREZ MEJA, tekmovalno srečanje športno-zabavnega značaja, v sklopu praznovanj ob 1. maju na Dvoru v Števerjanu, v nedeljo, 2. maja ob 14.30. Prijave pri Maji (tel. 0481-884187) do vključno 1. maja 1999.

SK DEVIN vabi člane in prijatelje na družabni večer, ki bo potekal na Stubeljevi domačiji v Šempolaju v soboto, 8. maja s pričetkom ob 19.30. Iz organizativnih razlogov je nujna prijava na novi tajniški tel. št. 040-2024017 ali 040-220423. Kot običajno bo potekalo nagrajevanje tečajnikov in tekmovalcev ter udeležencev naših odsekov. Poskrbljeno za kapljico in prigrizek.

ZSSDI sklicuje jutri, v četrtek, 29. aprila 1999 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani pevskih zborov v Devinu 28. REDNI OBČNI ZBOR.

SHINKAI KARATE KLUB obvešča, da bo redni občni zbor društva danes, 28. aprila v občinski telovadnici Silvestri na Proseku ob 19.30 v drugem sklicanju.

TPK SIRENA - ODSEK ZA ŠPORTNI RIBOLOV obvešča, da so se pričeli tečaji-treningi za mladino ob sobotah, od 15. do 17. ure na sedežu društva, Miramarski drevored 32.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče La Contrada
Gledališče Cristallo
Od 30. aprila do 9. maja bo La premiata ditta izvajala delo »Tema v dvorani«.

Kinodvorana Alcione (Ul. Madonizza 4)
Danes, 28. in jutri, 29. aprila »2. pregled slovenskega filma«. Pričetek ob 18. uri.

Trg zedinjenja Italije
Od 13. do 16. maja bo v priredbi Stalnega gledališča Rossetti, v okviru gledališče pod šotorom, Gigi Proietti podal delo »Poskus za recital«.

Gledališče Miela
4. in 5. maja ob 21.00, bo v okviru gledališkega prepletanja na sporedu delo »Il cervello nudo«, ki ga bo izvajalo gledališče La Contrada. Režija L. Crismani.

GORICA

Kulturni dom
V okviru Gorica kinema bodo jutri, 29. aprila ob 20.45 predvajali film »Train de vie«. Režija Radu Mihaileanu.

LATISANA

Gledališče Odeon
V sklopu prireditve »Komično gledališče - danes« se bodo vrstile vedno ob 21.00 naslednje predstave: 4. maja »Serata di cabaret« in 18. maja »Le mucche hanno tanta pazienza« skupine Papu.

VIDEM

Gledališče Zanon
Jutri, 29. aprila ob 21.00 bo v priredbi Societas Raffaello Sanzio »Giulio Cesare«. Režija Romeo Castellucci.

Gledališče »Giovanni da Udine«
Jutri, 29., v petek, 30. aprila in 1. maja ob 20.30 Luigi Pirandello »Henrik IV«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Mestno gledališče ljubljansko
V torek, 4., 5., 6., 7. in 8. maja ob 20.00, Bernard Shaw »Pigmalion«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče
Danes, 28. in 30. aprila ob 19.30 - Prebujanje pomladi - Frank Wedekind, otoška tragedija.

Jutri, 29. aprila ob 19.30 - premiera, 4., 5., 6. in 7. maja ob 19.30 - Gola poblaznelost - Farsa, Michael Frayn.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi
Abonmaji
Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

»Turandot«, Giacomo Puccini. Ponovitve: danes, 28., v četrtek, 29. in v petek 30. aprila ob 20.30, v nedeljo, 2. maja, v torek, 4. maja, in v četrtek, 6. maja ob 20.30 v soboto 8. maja ob 17.00, v nedeljo, 9. maja ob 16.00.

Gledališče Rossetti
Tržaško koncertno društvo priredi 3. maja koncert na katerem nastopajo Recherche trio in Victoria Schneider.

Danes, 28. aprila ob 21.00, nastopa Fiorella Mannoia.

DOMJO

Kulturni center Anton Ukmar - Miro
V soboto, 1. maja ob 14. uri tradicionalna revija diatoničnih harmonik Glas harmonike. Na ogled bo tudi razstava slik »Prvi maj 1945« Maria Magajne.

DEVIN

Akademija Musici artis (Devin 74)
Danes, 28. aprila ob 21. uri koncert dua Tamara Tretjak - flavta in Klavdija Sedmak - klavir **(na sliki).**

MILJE

Big buffalo pub, v petek, 30. aprila ob 22. uri nastop skupine Kraški ovčarji.

GORICA

Kulturni center »Lojze Bratuž«
V petek, 7. maja ob 21. uri koncert ansambla Čuki.

Velika dvorana Študijskega centra
V četrtek, 6. maja bo ob 21.00 projekcija filma Sardinija na ekranu. Nemi film z glasbeno podlago Maura Palmasa.

TRIDENTINSKA

ROVERETO

Gledališče Zandonai
V ponedeljek, 3. maja bo na klavir koncertiral Ivo Pogorelich.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij
V soboto, 1. maja ob 20.30 slavnostni prvomajski koncert Mladinskega pihalnega orkestra pod vodstvom Benjamina Makovca.

SEŽANA

Kulturni center »Srečka Kosovela«
2. Mednarodni festival kitare. Jutri, 29. aprila ob 20.00 Zoran Dukić in v četrtek, 13. maja ob 20.00 koncert izbranih učencev kitare primorskih glasbenih šol.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine
V torek, 4. maja ob 20.00, bo v Cekinovem gradu Tivoli, izreden koncert v spomin na skladatelja Gottfrieda von Einema, nastopa Godalni kvartet Tartini.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

V XII dvorani Miramarskega gradu razstava kipov iz Geissa. Ogled možen vsak dan od 9.00 do 18.00. Razstava bo odprta do 30. maja.
V bivših konjušnicah miramarskega gradu bo do 30. junija odprta razstava Exils češkega fotografa Josefa Koudelke. Razstava je odprta vsak dan, in sicer od 9.30 do 18.45, na voljo je tudi katalog.
Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).
Poštna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.
Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 3. maja razstava pod naslovom »sedmo srečanje umetnikov«.
Palača Costanzi: do 16. maja odprta razstava Anita Pittoni, umetniške cunjice. Gre za celovit prikaz dejavnosti Anite Pittoni; razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.
Rižarna: do 16. maja bo odprta fotografska razstava Erich Hartmann »Il silenzio dei campi«. Urnik: od torka do sobote ter 1. maja od 9. do 18. ure. Ob drugih praznikih pa od 9. do 13. ure. Zaprto ob ponedeljkih **(na sliki).**
Galerija d'Arte Antica (P.zza della Libertà 7): Več kot 85 del in zbirk na razstavi, ki zaobjema obdobje od leta 1400 do 1800. Odprta celo leto od 9.00 do 13.00.
Galerija Borsatti (Ul. Ponchielli 3, vogal Ul. sv. Katerine): razstava, ki sta jo pripravila Claudio Cosmini in Graziella Felician. Ogled bo možen do 5. maja.
TK Galerija Tržaška knjigarna: razstava akvarelov in oljnatih slik z naslovom »Odsevi solin« slikarke Aljoše Križ.
Galerija Rettori Tribbio 2: razstavlja Vito Melotti. Razstava bo odprta do 7. maja in sicer ob delavnikih od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30, ob praznikih pa od 11.00 do 13.00, ob ponedeljkih zaprto.

ŠKEDENJ

Dom Jakoba Ukmarja: »Slovensko plavžarstvo 20. stoletja - Jeseniški plavži«. Razstava je na ogled do 30. septembra 1999, in sicer vsak torek in petek od 15. do 17. ure ter vsako nedeljo dopoldan od 11. do 12. ure.

MILJE

Beneška hiša - sedež občinskega muzeja: do oktobra 1999 bo odprta razstava arheoloških predmetov, ki so jih odkopali na miljskem območju. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 9.00 do 12.00.

GORICA

Goriški grad, do 30. junija, razstava o življenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.
Kulturni center Lojze Bratuž: na ogled je razstava bosanskega umetnika Safeta Zeca, razstava bo odprta do 30. aprila vsak delovnik od 17.00 do 19.00 ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30.
Pokrajinski muzeji na gradu: do 27. junija je na ogled razstava grafičnih del in slik Vittoria Bolaffia (1883-1931).

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Frančiška: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palača Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.
Muzej Correr: do 9. maja bo na ogled razstava »Avventurine« Massima Nordia. Razstava je odprta od 9. do 19. ure.
Gallerie dell'Accademia di Venezia: do 25. julija razstava risb »Od Leonarda do Canaletta«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelova knjižnica: do 30. aprila je na ogled razstava originalnih ilustracij beneške slikarke Luise Tomasetig.

PORTOROŽ

Avditorij: razstava grafik Ljerke Kovač in Janeza Mateliča. Urnik ogleda od 9.00 do 12.00 ob delavnikih in v času večernih predstav.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni 52 (Pucer), 066/781028.

SOCERB

Grad: stalna prodajna razstava.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraške hiše: razstava Goriškega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Černigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: Orožje in oprema, stalna razstava.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

NOVA GORICA

V Primorskem dramskem gledališču je do 15. maja na ogled razstava Zgodovinskega arhiva iz Ptuja »Dekleta in žene« avtorice Tjaše Mrgole Jukič.
Poslovni center HIT - paviljon: razstava grafik Danila Jejčiča. Na ogled bo do 4. maja vsak dan od 10. do 19. ure.
Fotoklub skupina 75 Gorica: v razstavnem prostoru (avli) občine v Novi Gorici, razstava izbora članov. Ogled možen do 30. aprila.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

DOBROVO

Grad Dobrovo
V galeriji Zorana Mušiča je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled še razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

SNEŽNIK

Pristava gradu Snežnik, lovska zbirka in polharski muzej.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Ljubljanski grad: odprta je razstava rokodelskih izdelkov Slovenije »Mojstrovine Slovenije«. Razstavo je postavil prof. Janez Bogataj.
Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.
Moderna galerija: Božidar Jakac, razstava ob stoletnici umetnikovega rojstva. Iz zbirk Moderne galerije. Otvoritev bo danes, 28. aprila ob 19. uri. Razstava bo odprta do 23. maja.
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

BISTRA

V Tehniškem muzeju Slovenije bo do 30. maja razstava »Vonj po morju, - Slovensko morsko ribištvo od Trsta do Timave skozi stoletja«, ki jo je pripravil Bruno Volpi Lisjak.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Zadnja postaja kozmopolitizma: Jožefinska četrt**
20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Dnevnik
6.50 Aktualna jutranja oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.55 Film: La mafia lo chiamava il Santo ma era un acstigo di Dio (krim., VB '73, i. Roger Moore, Ian hendy)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)
12.25 Vreme in dnevnik
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Nan.: Il tocco di un angelo (i. Rosa Downey)
15.00 Dok.: Kvarkov svet - Ptice Paracasa
15.45 Mladinski variete: Solletico (vodita Mauro Serio in Irene Ferri), vmes nan. Lassie, 17.00 mladinski dnevnik GT, nato nan. Zorro
17.35 Danes v parlamentu
17.45 Aktualna odd:. Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli), vmes (18.00) dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo!
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Aktualno: Il fatto
20.40 Nogomet: Hrvaška - Italija (prijateljska)
23.00 Dnevnik
23.05 Dokumenti: Nekoč je bila Rusija - Moskva danes (vodi Arrigo Levi)
0.05 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.35 Aktualno: Il grillo

RAI 2

7.00 Varjete za najmlajše
9.45 Nan.: L' arca del dr. Bayer
11.35 Aktualno: Un mondo a colori
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme, dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri - Vaše zadeve
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.00 Aktualna odd. v živo: La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka poročila
18.10 Vreme, dnevnik, šport
18.40 Sereno variabile
19.05 Nan.: Sentinel
20.00 Variete: Loto ob 8-ih
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Un prete tra noi (i. M. Dapporto, G. Ralli)
22.35 Aktualna odd.: Pinocchio
23.40 Izžrebanje lota
23.45 Dnevnik, Neon knjige, v parlamentu, vreme
0.40 TV film: Alla fine del tunnel (thriller, ZDA '94, i. Patsy Kensit)
2.00 Aktualno: Periferie

RAI 3

6.00 -6.30-7.00-7.30-8.00 dnevnik
8.30 Media/Mente, 8.55 Mi smo zgodovina, 9.55 Lemma
10.15 Aktualna odd.: Harem
11.15 Nan.: Schwarzvaldska klinika
12.00 Dnevnik, šport
13.00 Aktualno: Tisoč in ena Italija, 13.15 Telesogni
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.25 Nogomet: Hrvaška - Italija Under 21 (prijat.)
15.15 T3, 16.45 T3 Neapolis
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, deželne vesti
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Friends
20.50 Aktualna odd.: Mi manda Raitre (vodi P. Marrazzo)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualna odd.: Blu notte
0.00 Aktualno: Onda anomala
0.30 Dnevnik, kultura, vreme Fuori orario
1.15 Rai news 24 - Superzap - Pregled tiska - Vreme

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto, due donne, 6.50 Renzo in Lucia
8.25 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Aroma de café, 9.45 Huracan, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: Bufere (dram., It. '52, i. J. Gabin, S. Pampanini, C. Del Poggio)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Colombo
20.35 Dokumenti: La macchina del tempo
23.00 Film: Un pezzo da 20 (kom., ZDA '93, i. L. Hunt, D. Rasche)
1.00 Pregled tiska
1.20 Film: Il mito, la violenza e l' amore (dram., It. '65)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna oddaja: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
111.25 Nan.: Komisar Scali (i. M. Chiklis), 12.30 Hiša Vianello
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful, 14.20 Vivere (i. Fabio Mazzari, Fiorenza Marchegiani)
14.50 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.40 Nan.: Ciao dottore
17.45 Aktualna odd.: Verissimo (vodi C. Parodi)
18.35 Variete: Passaparola (vodi Claudio Lippi)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Gerry Scotti in Gene Gnocchi)
21.00 Aktualna odd.: Coppie - Pari (vodi Maria De Filippi)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Nan.: Hill Street
3.00 Vivere bene

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl, nato otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Chips
10.15 Film: I due toreri (kom., It. '64, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
12.20 Sport, 12.25 Odprti studio
13.00 Nan.: V osmih pod eno streho
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego! (vodi Tamara Donà)
15.30 Nan.: Gli amici del cuore (i. Hélène Rolles)
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Baywatch
18.30 Odprti studio
18.55 Sport
19.00 Nan.: Družina tretjega tipa, 19.30 Tata
20.00 Glasb. oddaja: Sarabanda
20.45 Film: Il mio piccolo genio - Little Man Tate (kom., ZDA '91, r.-i. Jodie Foster, Adam Hann-Byrd, D. Wiest)
22.50 Vampiro a Brooklyn (kom., ZDA '95, r. Wess Craven, i. E. Murphy)
0.55 Odprti studio, šport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
8.45 Film: David Copperfield
11.00 Vendetta di una donna
13.35 Aktualna oddaja
17.30 Quadrato
18.30 Osebnosti in mnenja
20.30 Zoom Gorica
20.55 Il supplemento
23.35 Aktualna oddaaja
0.30 Tržaške popevke
1.45 Film: Vamp

MONTECARLO

12.15 19.45, 22.50, 0.45 Dnevnik, 12.30, 20.10 Šport
13.00 Nan.: Il Santo
14.00 Film: Dominique - Febbre d' amore (biog., '65)
16.00 Variete: Tappeto volante
20.35 Aktualno: Giocamondo
20.40 Film: Fracchia, la belva umana (kom., It. '81)
23.40 Film

Slovenija 1

7.00 Vremenska panorama
7.30 TV prodaja
8.00 Počitniški program: Veter v vrbah (ris.), 9.10 Glasbena šala (šola), 9.25 Brisi piši: Za zeleni grič, 9.40 Zlatko Zakladko: Čaj za zamudnike, 9.55 nad. Najlepše počitnice (3.)
10.20 Dogodivščine iz živalskega vrta
11.10 Mednarodna obzorja
12.00 Omizje: Vojna za Kosovo
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Vremenska panorama
13.35 Tedenski izbor : Obzorja duha, 14.05 Ljudje in zemlja, 14.55 dok. Canova v drobcih, 15.30 Pomp
16.30 Mozaik
17.00 Nove sile (predstavitev novih kratkih filmov)
18.00 Obzornik, vreme, šport
18.10 Humoristična oddaja: Kdo je na vrsti?
18.35 Nad.: Sara (r. Robin Crichton, 5. del)
19.00 Dobrodošli doma
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Film: Sedmi pečat - Dežela in svoboda (VB 1996, r. Ken Loach, i. Ian Hart, Rosana Pastor, Tom Gilroy)
22.00 Odmevi, vreme, kultura
22.40 Šport, marketing
22.55 Osmi dan
23.25 Portret pozavnista Lindberga: Odisej s pozavno
0.25 Poročila

TV PRIMORKA

8.00 15.30 Videostrani
15.30 Videospot dneva
15.35 Za boljši vid
16.05 Trgovina klasje
16.30 Ob dnevu upora
17.00 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Sočo in Nadižo
17.30 Nogomet: Slovenija - Finska U 21 (prijateljska)
19.10 Program za otroke
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme, iz tiska
20.30 Zdravje iz narave
21.00 Kmetijska oddaja
22.00 Postaja GO, dnevnik

Slovenija 2

9.00 Vremenska panorama
10.00 Napovedniki
10.05 Tedenski izbor: Videoring - Oldies, 10.30 Nadaljevanka: Saint Tropez (Fr., 5. del)
11.20 Turistične akcije
11.45 Euronews
15.30 TV prodaja
16.00 Film: Bivša prostitutka (ZDA 1991, r. Lou Antoni, i. Sonia Braga, Wil Wheaton)
16.55 TV igrica: Kolo sreče
17.25 Po Sloveniji
17.55 Nogomet: Slovenija - Finska (prijateljska)
18.05 Nanizanka: Dr. Schwartz in dr. Martinova (Nem., i. Senta Berger, Fridrich von Tuhn, 4. ep.)
19.00 TV igraica: Kolo sreče
19.30 Videoring s Tino
20.00 Dokumentarna oddaja: Tretji zemljejski pol
21.30 Film: Angel(Irska-VB 1982, r. Neil Jordan, i. Stephen rea, Veronica Quillingan, Alan Devlin)
23.00 Nogomet: Hrvaška - Italija (prijateljska)

Koper

14.30 Euronews
15.15 Gugalnica
15.45 Dok.: Marco Polo
16.15 Alpe-Jadran
16.45 Globus
17.30 Pogovorimo se o...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sok
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv dnevnik, šport
19.30 Otroška odd.: Gugalnica
20.00 Sredozemlje
20.30 Dok.: Formula 1
21.00 Aktualna odd.: Meridiani
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Nogomet: Italija - Hrvaška (prijateljska)
Vsedanes - TV dnevnik, vreme

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00,14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Srednjeevropski obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Martin Čemur (D. Jelinčič, prip. V. Jurc); 9.35 Potpuri; 10.00 Koncert operne glasbe; 11.00 Sredina kramljanja s S. Verčem; 12.40 Primorska poje 99: ŽPZ Tabor; 13.20 Glasba za vse okuse; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z Goriškega; 15.00 Rock party; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trieste Prima; 18.00 Literarne podobe: V srce sezajoče besede (M. Nadlišek); 18.30 Soul music; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper
(slovenski program)

6.30, 8.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutranbji pr.; 6.45 Prvih 50 let; 7.00 Jutranjik; 9.45 Na rešetu, odgovori na vprašanja poslušalcev; 11.00 Aktualno: cestni zakon: 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Daj, povej..., Živalski blues, Za obloženo mizo; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika s primorskih koncertnih prizorišč; 19.30-22.00 Športna sreda.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 9.33 Pred mikrofoni; 10.05 Sigla single; 10.33 Na prepihu; 11.00 Kulturna srečanjar; 11.45 7 popevk; 13.00 L' una blu; 14.45 Taki smo bili; 16.00 Ob 4-ih; 18.00 Dance classics; 18.45 Igra;19.25 Sigla single; 20.00 RK.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti;13.20 Obvestila; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč. otroci; 20.00 Glasb. utrip; 21.05 Ekonomska politika; 21.25 Zbori; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.: 22.40 Slov. pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditev; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevelj žuli; 12.00 Sredi srede; 13.45 Gost izbira glasbo, Kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 18.45 Črna kronika; 19.30 Odprti termin; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Glasbena odd. J. Webra: The Bothy Band - Live in Concert.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila;10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo;12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Konec tisočletja; 13.30 Za knjižne molje;14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.15 Glasbeni utrip; 17.15 Likovni odmevi; 17.30 Koncert; 18.30 Izšlo je; 19.30 Slov. operna ustvarjalnost; 20.00 Igra; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Zunanjepolitični feljton; 22.25 Sredina serenada; 23.00 Jazz session; 23.55 Glasba in napoved sporeda; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.04-22.00 Srednjeevropski magazin; **Radio Agora** dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; **Radio Korotan** 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: http//www.primorski.it/
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-32147
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Pirenejskim polotokom je območje nizkega zračnega pritiska. V višinah priteka nad naše kraje z jugovzhodnimi vetrovi razmeroma vlažen zrak.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.07.
Dolžina dneva 14.09.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 17.58 in zatone ob 5.23.

MORJE

Morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,5 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vreme ne bo pomembneje vplivalo na splošno počutje in razpoloženje ljudi.

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.31 najnižje -42 cm, ob 9.28 najvišje 30 cm, ob 15.14 najnižje -36 cm, ob 21.29 najvišje 51 cm.

Jutri: ob 3.57 najnižje -48 cm, ob 10.00 najvišje 32 cm, ob 15.40 najnižje -34 cm, ob 21.50 najvišje 51 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	16	2000 m	3
1000 m	11	2500 m	-1
1500 m	6	2864 m	-3

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, občasno pretežno oblačno. Popoldne bodo krajevne plohe ali nevihte.
SOSEDNJE POKRAJINE: Zahodno od nas bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami.

JUTRI

V četrtek in petek bo prevladovalo sončno vreme z občasno povečano oblačnostjo. Dnevne temperature bodo okoli 20 stopinj.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pred tridesetimi leti je general De Gaulle odšel z oblasti

PARIZ - "Prenehal sem opravljati dolžnosti predsednika republike. Odločitev bo začela veljati opoldne." S temi besedami se je pred 30 leti, 28. aprila 1969, končalo javno življenje generala Charlesa de Gaulla, legendarnega voditelja francoskega odporniškega gibanja v drugi svetovni vojni, po njej pa predsednika vlade in države. Za umik iz politike se je odločil po neuspelem referendumu o regionalizaciji in reformi senata, ki je bil posledica študentskih in delavskih nemirov leto prej, njegov pravi namen pa je bil v bistvu preveriti, v kolikšni meri De Gaulle še uživa zaupanje Francozov.

Charles de Gaulle (1890-1970), francoski general in državnik, je leta 1919 sodeloval v posegu proti sovjetski Rdeči armadi na Poljskem. Med drugo svetovno vojno je vodil francosko odporniško gibanje (Resistance), od junija 1943 je bil na čelu Nacionalnega osvobodilnega komiteja, od 1944 do 1946 vodil začasno francosko vlado, do leta 1953 pa stranko Združevanje francoskega naroda. Po vojaškem udaru v Alžiriji leta 1958 je znova postal predsednik vlade, z referendumom istega leta dosegel spremembo ustave, s katero je nastala Peta republika, in nato postal predsednik države z velikimi političnimi pooblastili. Leta 1962 je končal alžirsko vojno in priznal samostojno Alžirijo. Prizadeval si je za samostojno zunanjepolitično vlogo Francije in za povezovanje Evrope ("Evropa od Atlantika do Urala"), ki bi bila neodvisna od ameriškega gospodarstva in vojaške prevlade ZDA. Začel je navezovati stike Francije z Rusijo in Kitajsko, nasprotoval pa je vstopu Velike Britanje v evropsko gospodarsko skupnost (EGS). Ob napredovanju francoskega jedrskega oboroževanja in v skladu s politiko nacionalne samostojnosti je De Gaulle umaknil francoske sile izpod skupnega poveljstva zveze NATO in ukinil zavezniška oporišča v Franciji.

V maju 1968 je v Franciji prišlo do obsežnih študentskih nemirov in protestov proti zastareli strukturi univerz, študentom pa so se nato pridružili še delavci, nezadovoljni s socialno politiko. Ob neenotnosti levih sil je De Gaullu uspelo premagati družbeno-politično krizo, novega zaostrovanja slabo leto kasneje pa ni mogel preprečiti in po neuspehu referenduma 27. aprila 1969 je dan kasneje odstopil. Na mestu predsednika ga je nasledil njegov sodelavec Georges Pompidou.

Možnost odstopa v primeru neuspeha referenduma, kar naj bi zanj pomenilo izgubo zaupanja državljanov, je De Gaulle napovedal že dva dni pred glasovanjem. Ta govor po radiu in televiziji se je kot njegov zadnji poziv Francozom v zgodovinskih zapisih umestil ob bok tistemu 18. maja 1940, ko je Charles de Gaulle iz Londona v okviru delovanja organizacije France Libre pozval Francoze k odporu zoper nemške nacistične sile, ki so zasedle državo. (STA)

V Šanghaiju razstava s prikazom miroljubne uporabe jedrske energije

Z najrazličnejšimi maketami so v Šanghaiju prikazali miroljubno uporabo jedrske energije (Telefoto AP)

Dolar za Rembrandtovi skici

AMSTERDAM - Rabljena skicirka, kupljena na bolšjem trgu, se je izkazala za veliko vrednejšo, kot je zanjo plačal novopečeni lastnik. Slednji je med njenimi listi namreč odkril dve skici holandskega slikarja in grafika Rembrandta. Lokalni radio je poročal, da je kupec po prihodu z bolšjega trga listal po skicirki in v njej našel tri skice, katerih vrednost ocenjujejo na več kot 50.000 dolarjev (45.000 evrov). Dve skici sta Rembrandtovi, tretja pa je delo enega od njegovih učencev. Njihovo pristnost je preveril izvedenec. Kupec je za skicirko plačal en dolar (0, 9 evra), skice pa namerava prodati. (STA/AP)

Mnogo slave, malo prijateljev

LONDON - Victoria Adams, članica skupine Spice Girls, in njen zaročenec David Beckham, imata tako malo prijateljev, da bi lahko svatbo praznovala "v pisemskem nabiralniku". Tako je Victoria, kot so zapisali časniki, dejala v pogovoru za neki radio. Seznam gostov, ki bodo v začetku julija povabljeni na veliki dogodek, bo zato zelo kratek. Victoria je še povedala, da je poročno obleko izbrala skupaj z mamo. "Bilo je neznansko zabavno, " je dodala. (STA/dpa)

Pamela se počuti privlačnejšo

NEW YORK - Pamela Anderson Lee, ki je nekdaj blestela v nanizanki Obalna straža, se z manjšim obsegom prsi počuti veliko privlačnejšo. Ameriška zvezdnica si je dala pred kratkim iz prsi odstraniti silikonske vložke, ker si je hotela "povrniti svoje naravno telo". Zvezdnica je v oddaji Entertainment Tonight pred dnevi dejala, da "se dojema kot drobno osebo, in te velike prsi se temu enostavno niso več prilegale". Kot je dodala, je bila dovolj dolgo videti kot Dolly Parton. Pozornost, ki jo je v javnosti zbudila s pomanjšanjem prsi, je Pamela označila za "noro". (STA/dpa)

Osminko kilograma bluze, prosim!

TOKIO - Japonke si lahko bluze po novem kupujejo na grame. V tokijskem butiku z rabljenimi oblačili stranke zaželeno blago položijo na digitalno tehtnico, na kateri se takoj izpiše cena, je poročal japonski časnik Nikkei Trendy. Cena grama je osem jenov. Dvestogramska bluza torej stane 1600 jenov oziroma približno 24 nemških mark. Prav tako kot pri mesarju se tudi tukaj včasih zgodi, da na koncu vzameš malce več, kot si sprva nameraval. V trgovini prodajajo samo oblačila evropskih blagovnih znamk, še piše časnik. (STA/dpa)